

Constanța: **Americani pe picior de război**

FLACĂRA

FLACĂRA

Expoziție de îndrăgostiți:

Luana și Cabral,
Alexandra Mutu,
Adi Despot,
Andreea Raicu
și Cristi Chivu,
Dana Războiu

Reportaj:

**Copilul câine
vrea să devină om**

Struțo-sex pe zăpadă

Maradona și blocul LOTO

**Criză în
sistemul
sanitar**

Documentar:

**Club A
legenda
underground**

**Andreea
salt spre
noua viață**

11-298

11297

**Cine a făcut Banca Țiriac
parcă m-a întrebat pe mine.**

P/11297

Contul de Economii

Contul de Economii este cel mai flexibil instrument de economisire.

Mai mult, banca îmi oferă dobânzi avantajoase.

Iar dacă retrag bani prin **Contul** meu **Central**, Banca Țiriac nu oprește comision.

Chiar simt că banca asta este făcută pentru mine.

Puteau să-i spună la fel de bine și Banca Popescu.

Banca Țiriac

Privește înainte

www.bancatiriac.ro

De fiecare dată
când te urci la volan, ești altul ...
... dar nu știi când se poate rupe filmul.
Ar fi bine să treci mai întâi
pe la noi!

SALA DE
LECTURĂ

ASIGURAREA DE CARE AVEȚI NEVOIE

FLACĂRA®

Fondată în 1911 de Constantin Bonu

Publicație auditată BRAT

DIRECTOR: ALEXANDRU ARION

REDACTOR-ŞEF: REMUS ANDREI ION

SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE - Petru Stoian

SENIOR EDITOR - Ilieana Petruș, Tudor Călin Zoroianu

EDITORI - Julia Constantinascu, Oana Cristea,

Gia Iava, Adrian Munteanu

SPORT - Pompiliu Laurentiu Dumitrescu

SENIOR EDITOR FOTO - Octavian Tîbăr

FOTOREPORTERI - Paul Agărie, Robert Hăncăreș, Florin Ionita

TEHNOREDACTOR - Laura Tîbăr

CULEGERE COMPUTERIZATĂ - Angela Cioabănu

COLABORATORI PERMANENȚI

Emil Hurezeanu, Rodu Ionescu,

Nicolae Monolescu, Stefan Nicănoș,

H. Păpărieș, Dan Pavel, Maria Pădureș,

Răzvi Ștefan, Alex Ștefănescu

CORRESPONDENȚI ÎN STRĂINĂTATE

Gabriela Adam-Opal (Austria),

Alexandru Ghisi (Italia), Ion Negă (SUA)

Gratică, tehnoredactare

și prelucrare imagine

ART DIRECTOR - Ioan Bogăciuc

PUBLICAȚIILE
Flacăra

Societate angajată înregistrată la
Oficiul Registrului Comerțului din
București, J. 40/5886/1991 din 04.07.1991
Căi Ulicilor nr. 192/27b

S.C. PUBLICAȚIILE FLACĂRA S.A. este membru al
Brisului Român de Audit al Timpului - BRAT

Consiliul de Administrație

PREȘEDINTE - DIRECTOR GENERAL: George Arion

VICEPREȘEDINTE: Alexandru Poștar

MEMBRI: Mariana Răduț, Arion, Alexandru Arion, Doru Stancu

DIRECTOR EXECUTIV: Beatrice Anca Arion

DIRECTOR DISTRIBUȚIE: Gabriel Bumbă

CONTABIL ȘEF: Elena Anghel

DIRECTOR PUBLICITATE ȘI MARKETING: Emil Dumitru

Email: emil.dumitru@flacara21.ro

SECRETARIAT: Ileana Teșeleanu, Tel.: 224.36.88; 224.37.44

Fax: 224.37.13 Email: redactia@flacara21.ro

Adresă: București, sectorul 1, Piața Pieșei nr. 1, cod 71341

CP 33, CP 12

Conturi: - 2511.1789.1/ROU BCR, sector 1, București

Cont valută: - 2511.1789.3/USD BCR, sector 1, București

- 2511.1789.2/OM BCR, sector 1, București

Fundația „Premiile Flacăra - România”

Președinte: George Arion

Director executiv: Mariana Răduț, Arion

Director al publicațiilor de divertisment: ALEXANDRU PĂSĂRIN

REBUS®

Redactor-șef: MIHAI ZGURBA

Revista Rebus are Certificat de Audit eliberat de BRAT

REBUSACHE®

Redactor-șef: DANIEL POPA

Redactor artistic: Aurel Ștefan Alexandrescu

Tehnoredactare computerizată: Danu Văliș

Corector: Ioan Grigoriu

Publicitate și marketing: Florin Tancu

Telefon, fax: 222.67.38; 224.36.88

Distribuție: 222.66.28; 224.37.44; Elisabeta Blagoc

Marian Celican, Constantin Epure, Valeriu Rodu

Cititori din țară și din străinătate se pot abona

prin SC „Publicațiile Flacăra” SA.

Cititori se pot abona și prin: S.C. MTPRESS-IMPEX S.R.L., București

Tel./Fax: 021/255.48.15; 021/255.48.16; 021/255.48.17

Flacăra, Almanah Flacăra, Flacăra Bis, Flacăra Focus,

Rebus, Almanah Rebus, Rebusache

sunt mărci înregistrate

ale SC Publicațiile Flacăra SA

Potrivit art. 206 CP, responsabilitatea juridică pentru conținutul
articolului aparține autorului. De asemenea, în cazul unor agenți
de presă și personalități citate, responsabilitatea juridică le
aparține.

ISSN: 1220-773x

Tipar: MEGAPRESS - BUCUREȘTI

ANCHETĂ

Copilul-căine
vrea să devină om

16

REPORTAJ

Struți cu microcipuri

76

EVENIMENT

Americani pe picior de război

PROFIL

Dinu Patriciu

DOCUMENTAR

Club A, legenda underground

DOCUMENTAR

Criză în sistemul sanitar

VIP

Expoziție de îndrăgostiți

UTILE

Case prin credit ipotecar 40

IT

Despre hackeri și celebritate 42

V.I.P

Ovidiu Lipan Țândărică 47

REPORTAJ

Maradona și blocul LOTO 56

LITERATURĂ

Cărțile lunii prezentate de
Alex Ștefănescu 91

FILM

Nașul sfresat 92

Să nu mori azi 93

TEATRU

Victor Rebengiuc la 70 de ani 94

DOCUMENTAR

Stația spațială în derivă 100

AUTO

Mégane 2: mașina momentului 106

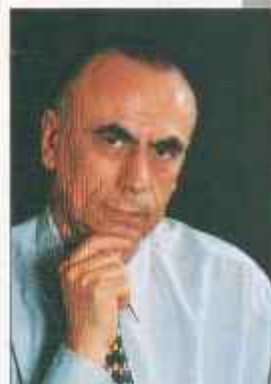
OPINII

Doru Costea, Emil Hurezeanu,
Radu Ionescu, Nicolae Manolescu,
Dan Pavel, Bazil Ștefan

Coperta 1:
Andreea Răducan
Foto:
Octavian Tibăr

Altceva

Uneori, lectura unei cărți te poate provoca să-ți pui întrebări
la care autorul ei, poate, nici nu s-a gândit.

Ceva care seamănă cu viața

Cunoscutului critic și istoric literar Alex. Ștefănescu i-a apărut un nou volum – *Ceva care seamănă cu literatura*, o suită de prezentări ale unor creații sub-mediocre, a căror apariție e trecută de obicei cu vederea deoarece nici un exeget respectabil nu-și pierde timpul cu ele. Autorii lor își pot închipui orice – că sunt victimele unei conspirații a tăcerii, că sunt neînțeleși de către contemporani. În ciuda tratamentului fără menajamente aplicat impostorilor literari, micul op al lui Alex. Ștefănescu este fermecător – și, până la proba contrarie, judecățile sale de valoare sunt incontestabile. Dar nu doresc să fac o analiză a acestei apariții editoriale. Altul e rostul acestor rânduri – de a semnală indiferența pe care o manifestăm uneori față de numeroase alte aspecte ale existenței noastre. Din inerție, din lene, din superficialitate, din nepricepere, din rea-credință escamotăm câteodată adevărurile care nu ne convin. Așa se face că am ajuns să avem ceva care seamănă cu industria, ceva care seamănă cu agricultura, ceva care seamănă cu justiția, ceva care seamănă cu învățământul, ceva care seamănă cu grija pentru ocrotirea sănătății, ceva care seamănă cu democrația, ceva care seamănă cu integrarea europeană, ceva care seamănă cu politica, ceva care seamănă cu lupta împotriva corupției. Pentru că în toate aceste domenii și în multe altele nu există oameni care să spună lucrurilor pe nume, separând aspectele valoroase de cele generate de minciună, de mimarea competenței. Pretutindeni ne-ar trebui specialiști cu ferme criterii de evaluare, cu dragoste de țară și, nu în ultimul rând, cu un imens curaj de a-și face auzit glasul și de a-și exprima tranșant opiniile. Dacă ei ar exista, cei mai mulți români ar constata, cu o uriașă surpriză, că trăiesc, de fapt, ceva care seamănă cu viața.

Sergiu Briceag

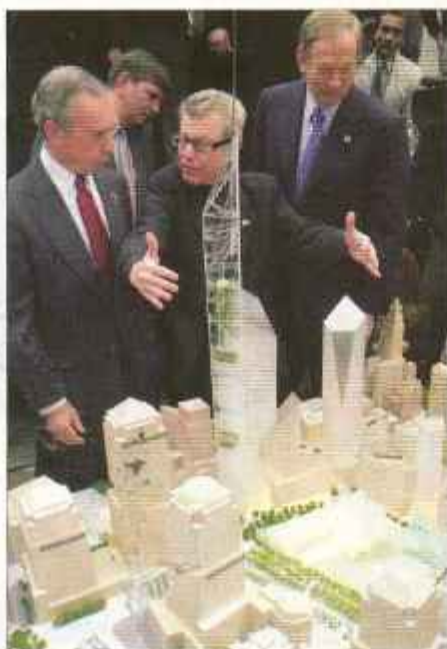
BONTON DĂ TONUL

APA TONICĂ DE LA BUCOVINA

BonTon dă tonul bunei dispoziții. BonTon este mai mult decât o apă tonică: e o stare de spirit efervescentă. E o băutură care, în proporțiile potrivite, dă tonul amar-dulce-acrișor al cocktailurilor. Se combină și te combină cu tot ceea ce este de bun gust. E de bonton să bei BonTon!

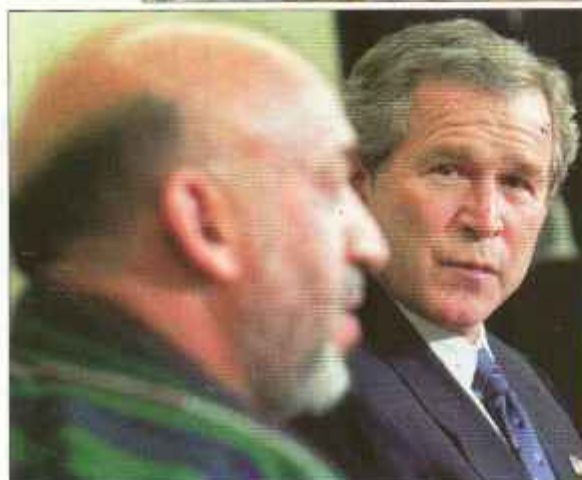
Renașterea unui simbol

Arhitectul Daniel Libeskind (în centrul imaginii) a câștigat concursul având drept temă înlocuirea Turnurilor Gemene din New York, distruse în atentatele din 11 septembrie 2001. Proiectul lui este cel al unei clădiri care, cu cele 1.776 de picioare ale sale (omagiu adus anului independenței americane), va deveni cel mai înalt zgârie-nori din lume. În plus, clădirea va fi luminată cel mai tare de soare exact în ziua de 11 septembrie a fiecărui an. Arhitectul își prezintă macheta primarului Michael Bloomberg (stânga) și guvernatorului statului NY, George Pataki.

Nu ne uitați!

În febra pregătirilor pentru o eventuală nouă intervenție militară americană în Golf, președintele

afgan Hamid Karzai l-a vizitat pe George W. Bush la Casa Albă cu rugămintea să țină un ochi deschis și pe Afganistan, unde, se pare, mai sunt destule probleme. Numai să aibă Bush timp de toate, că, mai nou, nu-l are pe cap doar pe Saddam, ci și opoziția franco-germană. Nu-i ușor să fii primul om al planetei!

Fiecare cu metoda lui

Manifestațiile împotriva războiului din Irak au continuat pe toate meridianele. Cu mijloace diferite, însă. Dacă, la Manila, studenții filipinezi de la Politehnică au dat foc unui drapel american, în fața școlii, în schimb la Milano pacifismul a îmbrăcat forme mult mai plăcute... Top-modelul britanic Naomi Campbell a purtat, ca și colegile sale, un tricou având inscripționat cuvântul „Pace”, în cadrul prezentării noului colecții D&G a casei de modă italiene Dolce & Gabbana.

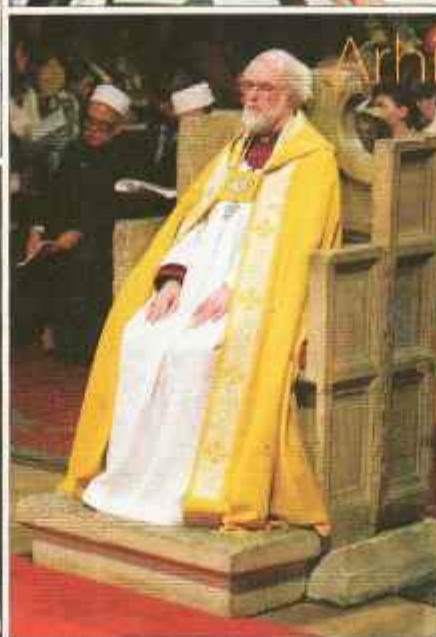
Întrebări delicate

Administratorul NASA, Sean O'Keefe (stânga), s-a sfătuit cu Bill Ready, director asociat al agenției spațiale americane, înainte de a fi audiat de către Comitetul de știință al Congresului. Comitetul urma să examineze modul în care catastrofa navei Columbia va influența programul spațial al Statelor Unite. NASA a solicitat 15,5 miliarde de dolari pentru anul 2004.

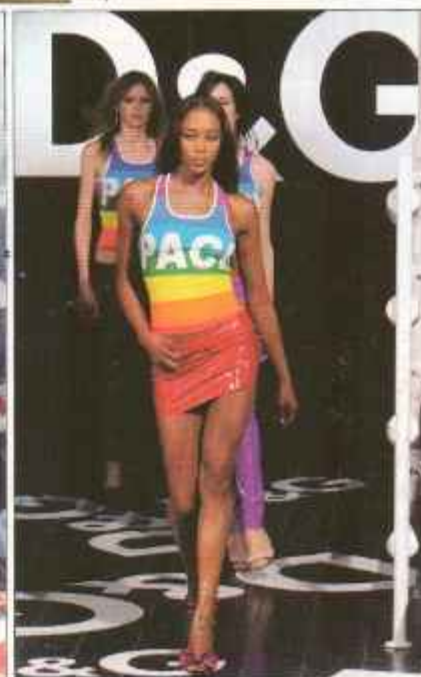

O'Keefe a trebuit să răspundă și la întrebări delicate, legate de e-mail-ul pe care un grup de oameni de știință l-ar fi trimis către NASA înainte de accident, avertizând că există riscul ca aripa stângă a navei să ia foc la reintrarea în atmosferă. ■

Arhiepiscopul 104

Rowan Williams a fost întronat drept cel de-al 104-lea Arhiepiscop de Canterbury, în Catedrala din străvechea urbe engleză. Depunând jurământul de întronare, Williams a spus că succesul viitor al Bisericii Anglicane rezidă în a arăta grațitudine și bucurie pentru viața lui Iisus. Un mesaj binevenit într-o lume care pare să fi uitat valorile creștine. ■

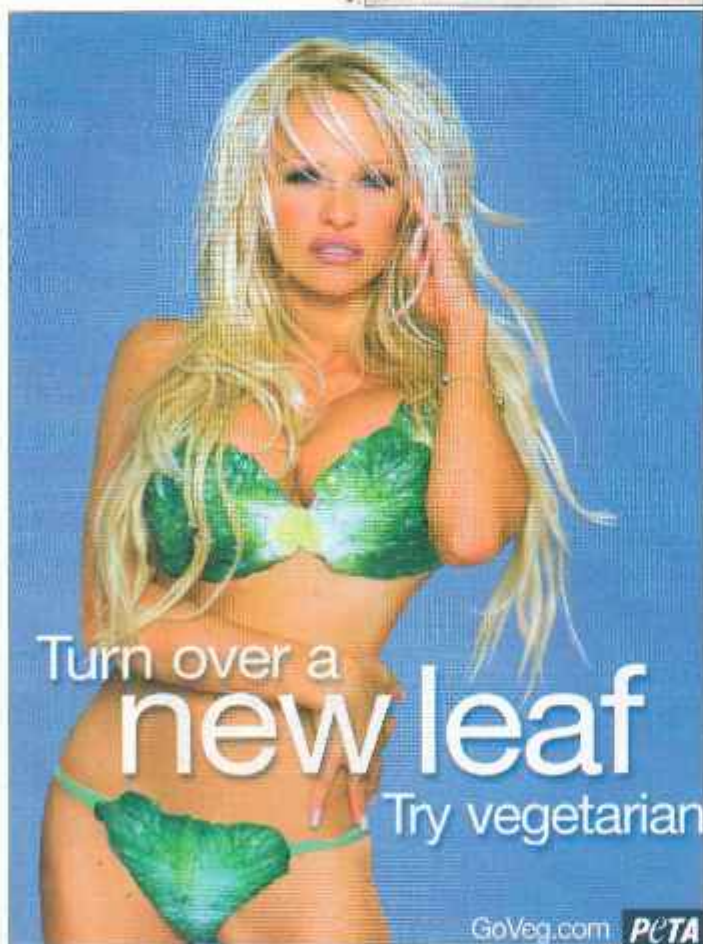

Omagiu fondatorului

La 20 martie se împlinesc 130 de ani de la nașterea lui Constantin Banu, om politic și literat, fondatorul revistei *Flacăra* (în 1911). Cu studii în țară și în Franța, profesor de istorie la Liceul Matei Basarab, membru marcant al Partidului Liberal, deputat în mai multe legislaturi, Constantin Banu a fost și ministru al Cultelor. Bun orator, a publicat numeroase articole și mai multe volume de specialitate. Dacă *Flacăra* este azi cea mai longevivă revistă din România, meritul primordial este al lui Constantin Banu.

Constantin Banu

Protejați animalul!

Pamela Anderson a pozat pentru acest poster editat de asociația *Oameni pentru tratamentul etic al animalelor*. Pamela, care a fost prezentă, alături de numeroase alte VIP-uri, la Balul Operei din Viena, s-a lansat într-o campanie care promovează alimentația vegetariană și combate utilizarea blănușilor naturale în vestimentație. La cum arată, oare fata asta o fi mâncat numai morcovi?

Metallica redivivus!

Robert Trujillo este noul basist al formației *Metallica*. Căutările au luat sfârșit! Trujillo este mult așteptatul, al patrulea, membru al formației! Pe site-ul oficial al clubului fanilor *Metallica*, membrii formației afirmă: „A trecut ceva timp de când încercam să găsim cel mai potrivit basist pentru formație. Cu siguranță el

trebuie să fie un foarte bun muzician. Dar, de asemenea, foarte important era și celălalt aspect, și anume că acela pe care îl vom alege trebuie să se integreze în această familie, să ne fie ca un frate!” Și omul a fost în fine găsit!

Un editor premiat

Uniunea Ziaristilor Profesioniști a acordat *Ordinul Ziaristilor clasa I* lui Sebastian Sărcă, pentru activitatea depusă la înființarea Editurii Casa Radio. Lansată în 1998, editura a produs nu numai cărți (în colecțiile *Biblioteca Radio*, *Repere XXI*, *Manifest*, *Galaxia Radio*), ci și numeroase CD-uri de muzică (seriile *Maestro*, *Fonoteca de Aur* a muzicii românești etc.) și teatru radiofonic (*Integrala Caragiale*, *Comedii românești*). Mai mult, sub numele de *Cartea sonoră*, Casa Radio a lansat o formulă editorială care asociază paginile de literatură cu

înregistrări de referință ale acestora. Cât despre directorul-fondator al editurii, Sebastian Sărcă este de peste trei decenii în *Radio România*, unde a realizat numeroase emisiuni, membru al *Ununii Scriitorilor*, fost șef al *Direcției Patrimoniu* a Radioului și profesor de jurnalism.

Ionescu în top

Huchette, compania pariziană de teatru unde au fost lansate celebrele piese ale lui Eugen Ionescu, *Cântăreața cheală* și *Lecția*, se apropie de spectacolul cu numărul 14.600 în care cele două texte ionesciene sunt jucate coupé. Longevitatea acestui spectacol este recunoscută în toată lumea și ar putea figura în cartea recordurilor. *Lecția* și *Cântăreața cheală* se joacă la *Huchette* din 1957 fără întrerupere, deci de 47 de ani. A fost văzut de peste un milion de spectatori și pe scenă au urcat 137 de actori.

Misiunea
noastră ... **biroul tău.**

Mex Office

mobilier de birou și colectivități

www.mobexpert.ro
office@mobexpert.ro

0-8008-expert

0-8008-397-378 apel netaxabil

Mobexpert Office Center srl str. Fabrica de Glucoza 21 sect. 2 București Romania tel: 2421040-45 fax: 2421907

■ **Brasov**
Calea Bucuresti 105
tel. 336 878

■ **Cluj**
Str. Aurel Vlaicu nr.1
tel. 447 980

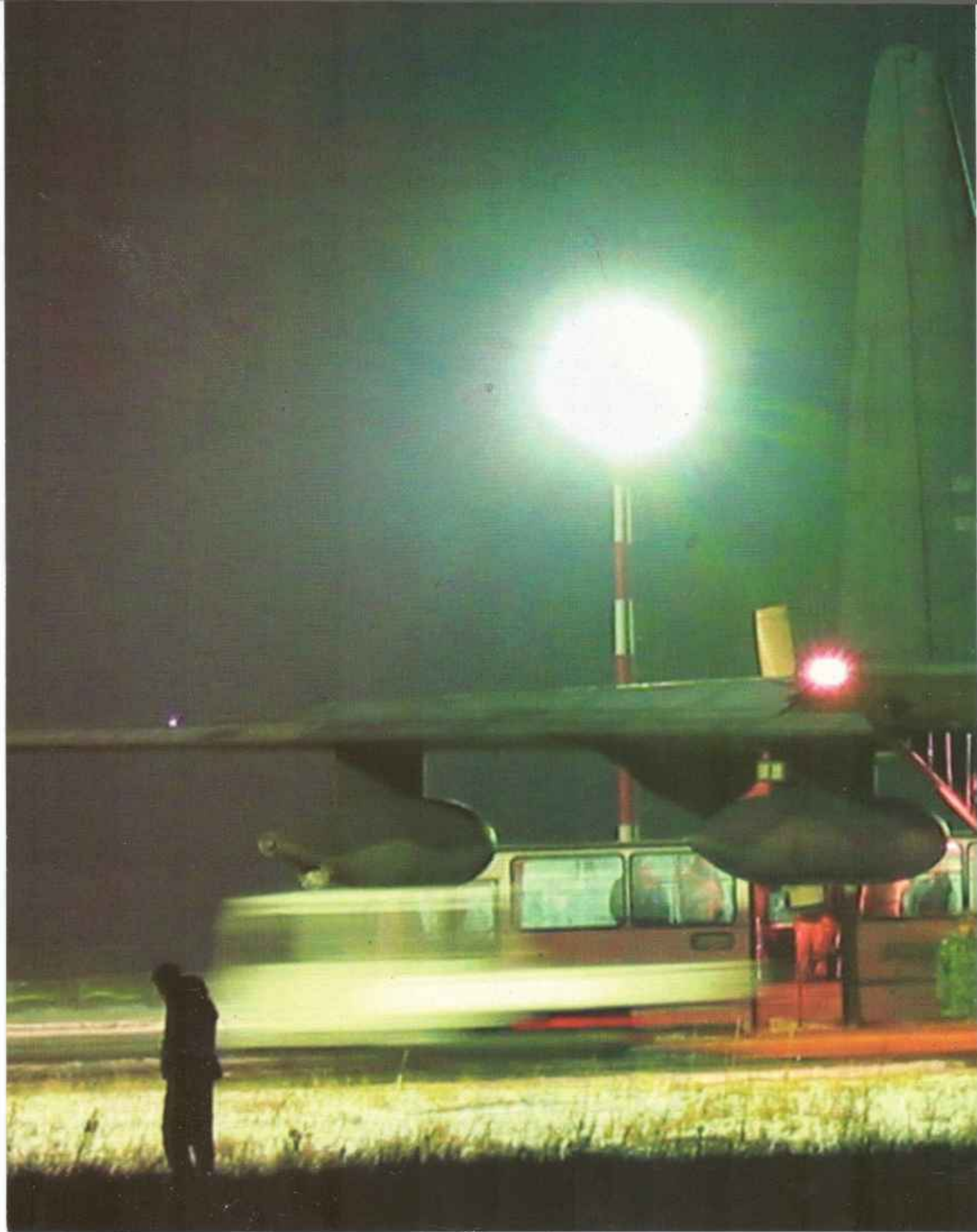
■ **Constanta**
Sos. Mangalia 71
tel. 583 647

■ **Baia Mare**
Bd Bucuresti 44
tel. 223 301

■ **Arad**
Calea A. Vlaicu 124
tel. 212 628

■ **Tg. Mures**
Str. Gh. Doja 242
tel. 253 497

■ **Timisoara**
Bd Ioviu Rebreanu 152-154
tel. 294 490

Americani pe picior de război la Constanța

Baza 57 Aeriană Mihail Kogălniceanu, din județul Constanța, s-a transformat, în ultimele zile, într-o fortăreață. După decizia Parlamentului României de a pune la dispoziția coaliției anti-irakiene spațiul aerian, infrastructură, dar și trupe, mai multe avioane de transport *C130 Hercules* și elicoptere de tip *MH53*, aparținând Comandamentului SUA din Europa, au aterizat la Constanța. La bordul aparatelor de zbor s-au aflat materiale militare, tehnică ușoară, echipamente și militari americani. Numărul soldaților de peste Ocean dislocați în România nu a fost confirmat oficial.

Autoritățile române și americane sunt foarte zgârcite în a oferi informații despre această desfășurare de forțe. Orice întrebare are răspunsul deja pregătit: „Secret militar”. Se vorbește, însă, că ne putem aștepta la 4.000-40.000 de combatanți americani.

Zona Aeroportului Kogălniceanu este înțesată de militari, polițiști, jandarmi și luptători ai brigăzii Antiteroriste a SRI. Nimeni nu are voie să depășească perimetrul de securitate. Nici să staționeze în apropiere. Localnicii susțin că zgomotul aparatelor de zbor, în număr de 15, care fac manevre de încercare a pistei, nu-i deranjează. Forfota militarilor, nici atât. În schimb, americanii le-au creat probleme „de divertisment”. Primarul comunei Mihail Kogălniceanu, Traian Dinu, a interzis consumul de băuturi alcoolice după ora 21.00 și a pus la bătaie și un plan de menținere a ordinii publice.

Marea Neagră s-a militarizat

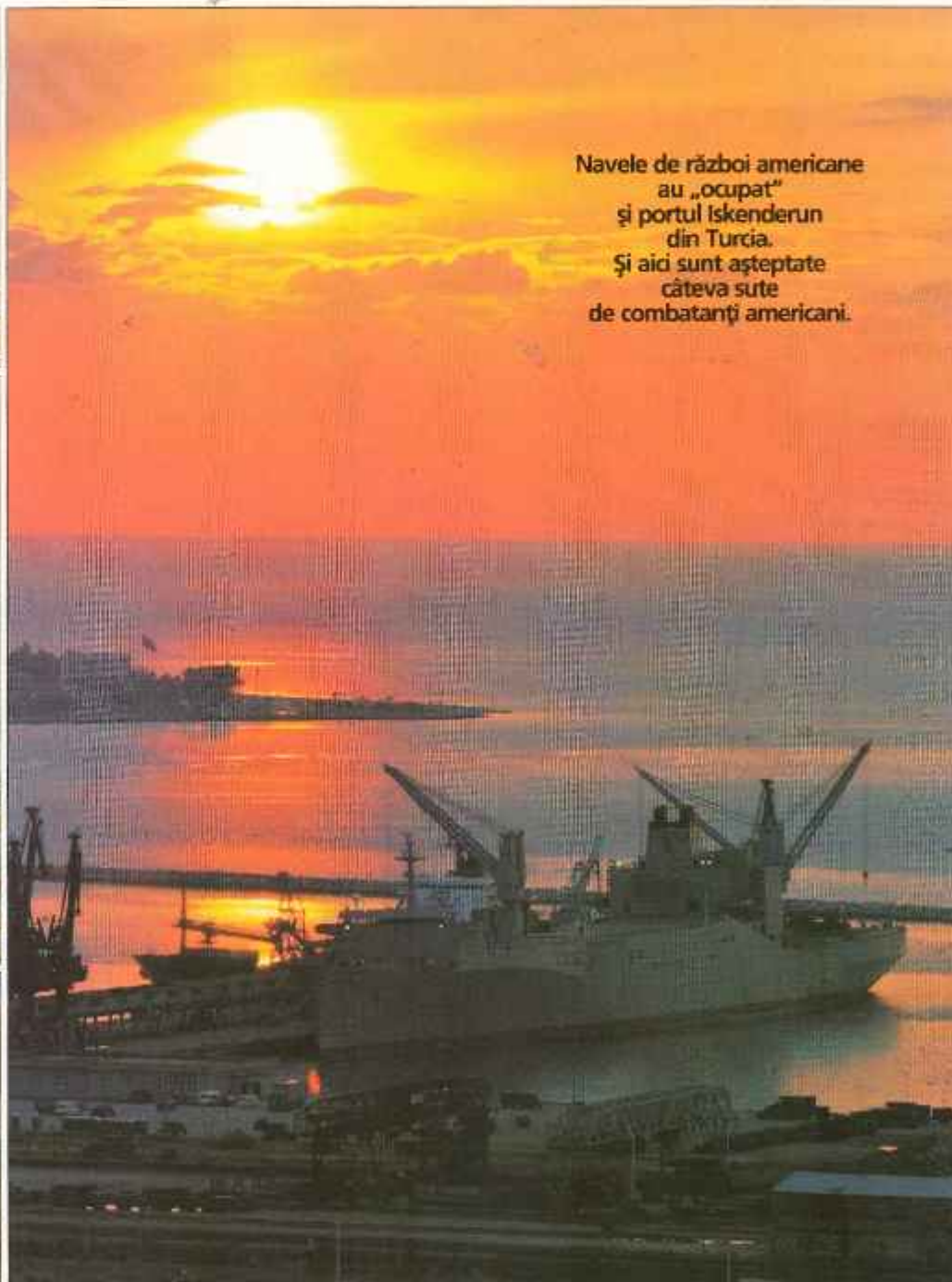
Militarii americani au fost cazați în Mamaia, la hotelurile *Perla*, *Central* și *Palas*, în baza unor contracte în care principala clauză este confidențialitatea. Patronii hotelurilor nu au voie să vorbească despre clienții lor. Dacă nu se pot abține, contractele se reziliază. Mamaia a devenit, astfel, tot un fel de bază militară. Perimetre de sârmă ghimpată, bariere, patrulare, plăcuțe cu „zonă militară”. Dar situația asta a ținut doar câteva zile, pentru că autoritățile locale nu au acceptat militarizarea zonei. Joi, 27 februarie, primarul și prefectul Constanței au cerut ridicarea gardurilor de sârmă ghimpată și a indi-

catoarelor de zonă militară. Oficialii americani nu au comentat această decizie, dar s-au arătat cât se poate de surprinși.

Ministrul Afacerilor Externe, Mircea Geoană, susține că operațiunile desfășurate de forțele armate ale SUA în România, la Constanța, se rezumă doar la „realizarea unui pod aerian de transport al unor trupe americane din Europa către eventuala zonă de conflict.” Totuși, experții din Comandamentul Central al Forțelor Americane din Europa au evaluat și posibilitățile Spitalului de Urgență Constanța, ale Centrului de transfuzii și, mai ales, ale secției de Chirurgie Plastică-Arși.

Oficialii americani vor să știe clar cât se pot baza pe serviciile medicale de urgență din Constanța, în cazul în care ar fi nevoiți să aducă militari răniți din Irak. Se pare că în portul Constanța au ancorat, deja, și patru nave de război. De asemenea, trenurile cu blindate care străbat Europa de sud-est, pentru a ajunge din Italia în Turcia, vor „șuiera” și prin România.

Foto: **Monitorul Constanța**
și **AP Rompres**

Navele de război americane
au „ocupat”
și portul Iskenderun
din Turcia.
Și aici sunt așteptate
câteva sute
de combatanți americani.

CREDITUL PEGAS

Produs specific EXIMBANK, creat pentru exportatori prin "Programul de Finanțări Speciale pentru Export", adresat beneficiarilor de bonificații la dobândă care **au nevoie de un credit pentru capital de lucru pentru un viitor export.**

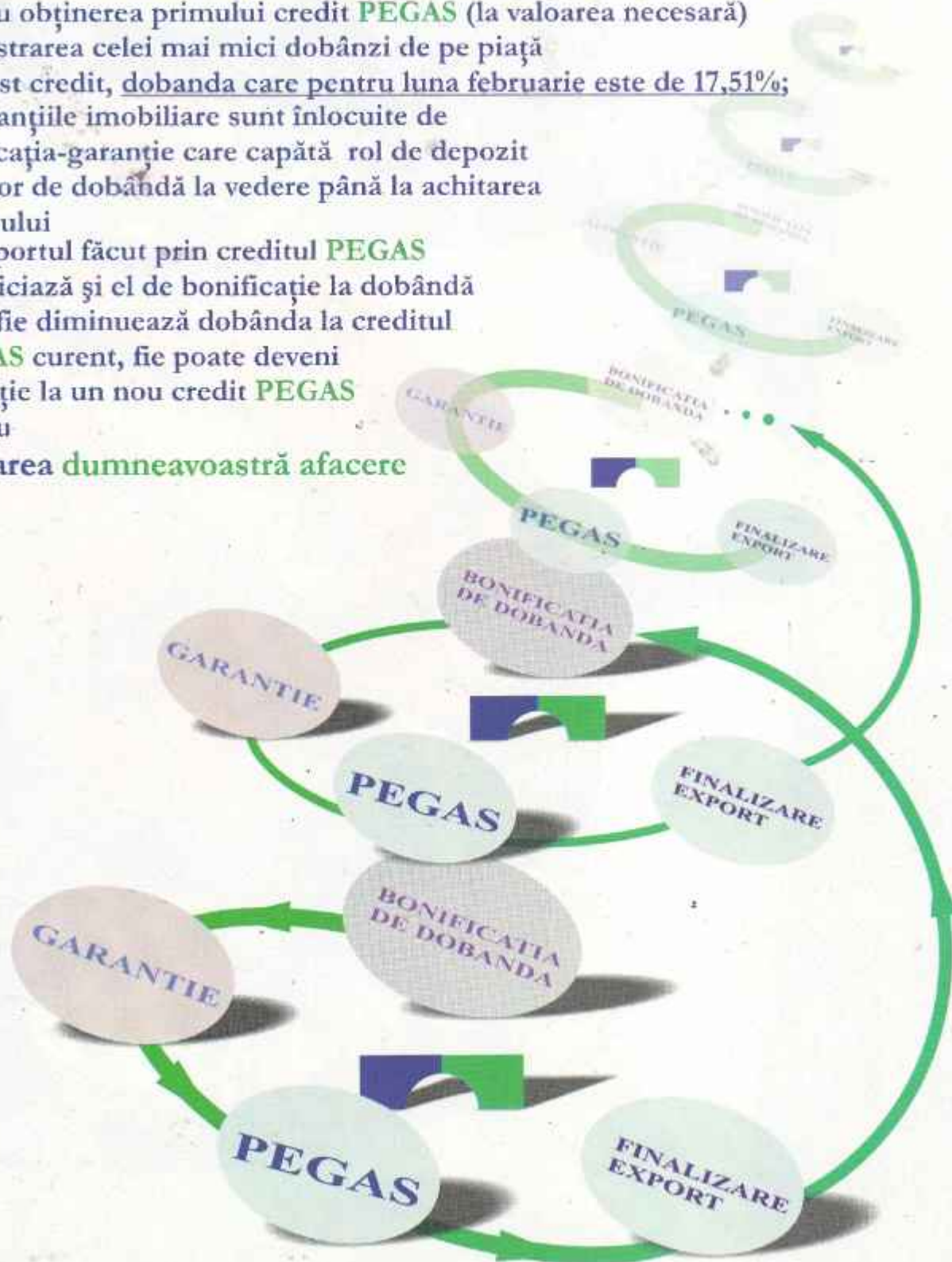
Acest credit poartă numele PEGAS și este oferit exportatorilor de către EXIMBANK dacă bonificația primită la exportul anterior devine garanție.

Avantajele creditului PEGAS sunt prezentate în următorul montaj financiar :

Posibilitatea de a mări garanția cu fonduri proprii suplimentare pentru obținerea primului credit PEGAS (la valoarea necesară) cu păstrarea celei mai mici dobânzi de pe piață
la acest credit, dobanda care pentru luna februarie este de 17,51%;

Garanțiile imobiliare sunt înlocuite de bonificația-garanție care capătă rol de depozit purtător de dobândă la vedere până la achitarea creditului

Exportul făcut prin creditul PEGAS beneficiază și el de bonificație la dobândă care, fie diminuează dobânda la creditul PEGAS curent, fie poate deveni garanție la un nou credit PEGAS pentru viitoarea **dumneavoastră afacere**

Un copil legat de un copac. Cu o sfoară. Lângă un câine. Două străchini cu mâncare. Copilul și câinele se hrănesc la fel. Își bagă botul, respectiv gura, și molfăie. Apoi stau la fel. În patru labe. Vorbesc aceeași limbă. Adică latră amândoi. Reacția în fața oamenilor este identică. Îi adulmecă, li se gudură la picioare.

Acest spectacol înfiorător s-a repetat timp de trei ani. În localitatea Afumați, pe strada Traian, numărul 19.

anchetă

Copilul-câine vrea să devină om

Liviu se află acum la Centrul de plasament nr. 5 din Periş. Nu se mai comportă ca un câine. Dar nici ca un copil de opt ani.

**Steluța Gheorghe,
asistent social**

„Când l-am găsit, mârâia și lătra ca și câinele. Ne mirosea, se urca pe masă în patru labe. Locul lui era lângă cușca animalului. Legat cu o sfoară, cu un fel de leșă. Acolo avea o strachină cu mâncare și una cu apă”.

Un vecin

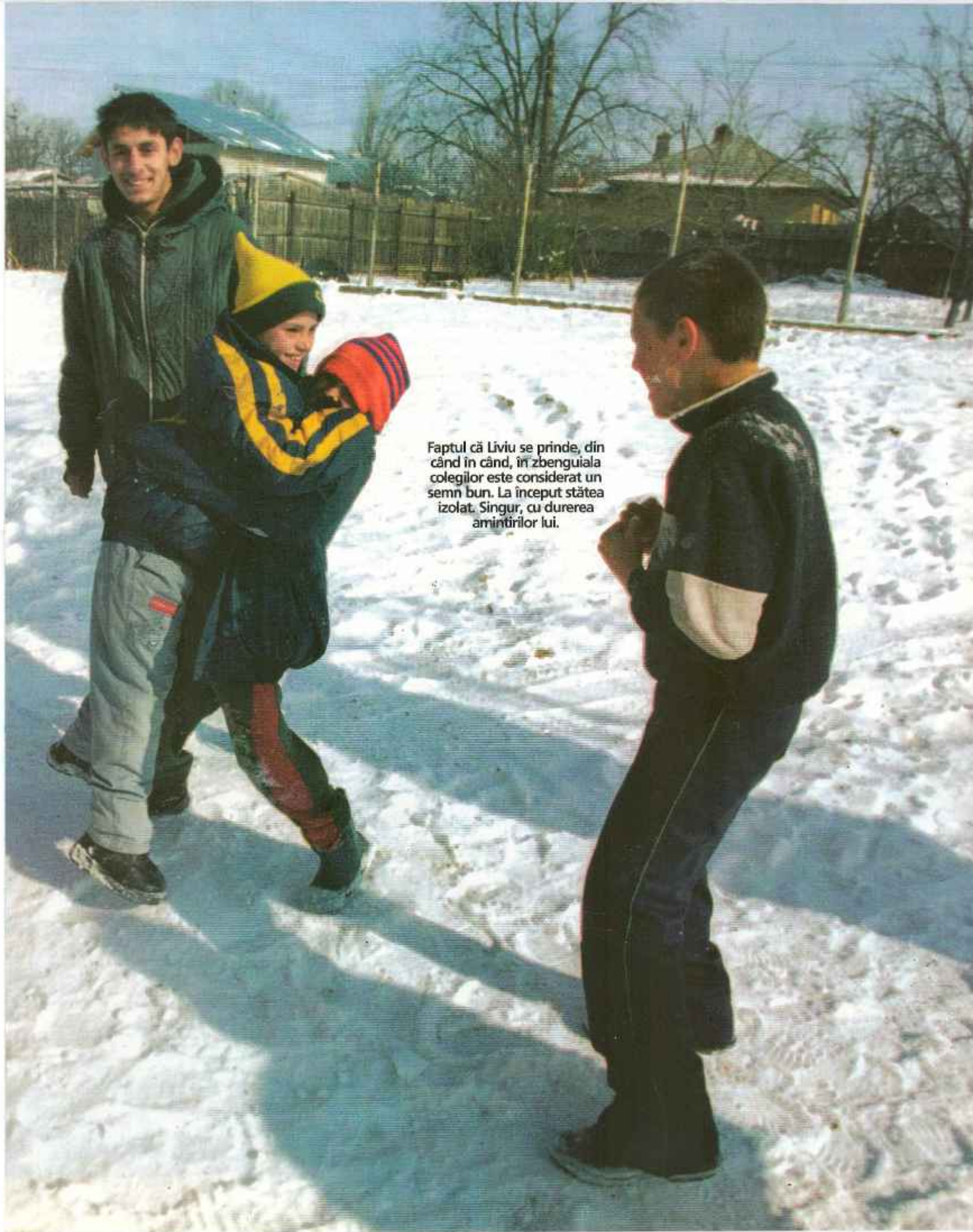
„Îl întrebam cum îl cheamă și el răspundea *ham-ham*. Când scăpa în uliță, îi ziceam *ce mai faci, măi băiete*, și el mârâia la mine ca un câine. Dacă nu plecam, mă și lătra!”

**Maria Părvulescu,
referent la Primăria Afumați**

„Am deschis ușa și copilul a sărit în patru labe la mine. Îmi pupa picioarele și lungea pragul. Am crezut că înnebunesc. L-am zis domnului secretar să mă țină că o să cad.”

Faptul că Liviu se prinde, din
când în când, în zbenguiala
colegilor este considerat un
semn bun. La început stătea
izolat. Singur, cu durerea
amintirilor lui.

„Liviu nu s-a născut cu un handicap,

Nici nu s-a născut bine, că au și tăbărit necazurile peste el. A fost abandonat în maternitate. Și ce poate a urmat. Pe când avea doi ani, Liviu a fost înfiat de familia Obrîșcă, din Afumați. Prin sentința civilă nr. al Primăriei sectorului 1. De

Între doi și cinci ani, adică exact în perioada când un copil își formează abilitățile, Liviu a fost tratat ca un câine. Și s-a comportat ca atare. Georgeta și Radu Obrîșcă, părinții adoptivi, și-au exersat pe el toată imaginația în materie de tortură. Copilul a fost legat, închis într-un țarc, bătut, infometat, înjurat de toate mamele și de toți sfinții... De cele mai multe ori, chiar în văzul lumii. Sub privirile îngrozite ale vecinilor. Care n-au îndrăznit să intervină. Și nici să anunțe autoritățile. „Pentru că nu e bine să te pui cu nebunii!”, se scuză un vecin. „Ne-au amenințat că ne dau foc la casă, ne-au drăcuit și ne-au făcut în toate felurile. Se îmbătau amândoi și te puteai aștepta la orice. Chiar și să-ți dea în cap. Nici nu știu din ce trăiau. Ea era pensionată de boală, el lucra numai din an în paști, cu ziua.”

Si totuși, într-o duminică, nea Vasile, un alt martor al atrocităților de la casa cu numărul 19, n-a mai putut răbda. De teamă că n-o să-l creadă nimeni, bărbatul a făcut și o fotografie, cu Liviu legat lângă cotețul câinelui. Apoi a povestit totul Mariei Părvulescu, că știa că ea lucrează la Primărie. Ca pe Dumnezeu a rugat-o să facă ceva și mai ales fără să pomenească numele lui.

A doua zi, povestea de groază a fost verificată. Rând pe rând, în ograda familiei Obrîșcă au intrat funcționari de la primărie, asistenți sociali, polițiști. Nimeni nu credea ce auzise. Toți incremeneau în fața copilului-câine.

Georgeta, hal de mamă, nici nu s-a deranjat prea mult să nege adevărul. În schimb, susține și acum că Liviu era legat spre binele lui: „Să fie educat, să nu iasă în stradă, să-l calce mașinile”. Radu, o parodie de tată, era beat mai tot timpul. Așa că a vrut să-i bată pe musafirii nepoțiți. Steluța Gheorghe, asistent social la Protecția Copilului Balotești, susține că acesta este cel mai dificil caz din viața ei: „Mi-era și frică să pun mâna pe ceva, casa arăta groaznic, mizerie, un miros insuportabil, lucrurile așezate claie peste grămadă. Numai dacă te uitai la părinții ăia adoptivi și-ți dădeai seama că sunt nebuni! Nu înțeleg cine și cum le-a permis să înfieze copilul. Își terorizau și vecinii. Ne-am chinuit și cu desfacerea adopției, pentru că nimeni nu voia să dea o declarație scrisă. Oamenii se temeau de răzbunarea familiei Obrîșcă.”

Singura parte bună a acestei povești este că Liviu a scăpat de părinții adoptivi. Partea

proastă este că el rămâne, în continuare, un copil traumatizat. Plasamentul de urgență, la Centrul din Buftea, o grădiniță specială sau Centrul de plasament din Peris, unde se află acum, nu l-au ajutat foarte mult. Desigur, a făcut progrese. A învățat să vorbească, leagă cuvintele între ele, se prinde cu ceilalți copii, la joacă. Dar diagnosticul lui sună ca o condamnare pe viață: „Handicap accentuat, întârziere mentală medie, indice de inteligență netestabil, tulburare de limbaj expresiv și receptiv, mutism selectiv, tulburări de conduită...”.

Florica Ionescu, șefa Centrului din Peris, este impresionată de comportamentul „copilului problemă”: „Nu prea vorbește cu adulții, în schimb a fost auzit vorbind singur. Uneori este sociabil, se joacă, alteori nu-l interesează nici copiii. Este speriat!” Chiar dacă l-am vizitat însoțit de Steluța, pe care este clar că o iubește și o consideră salvatoarea lui, Liviu a fost foarte rezervat. Nu s-a atins de dulciurile primite decât într-un târziu (și fără entuziasm), de-abia dacă ne-a privit, cu chiu, cu vai, a scos două-trei vorbe. În schimb, a zămbit tot timpul, parcă aproape tâmp, și a stat cuminte ca să fie

Centrul de plasament nr. 5 din Peris este destinat copiilor cu probleme speciale. Ceea ce nu este tocmai potrivit pentru Liviu. El ar avea nevoie de un mediu familial,

ci l-a dobândit, cât a fost torturat."

...e fi mai rău pentru un copil? Ei, bine, abandonul și internarea în leagăn sunt *la dolce vita* față de ceea ce 332/1997, dată de Tribunalul București. În baza unei anchete sociale. Făcută de serviciul de specialitate abia de aici începe tragedia.

fotografiat. Psihologul Mihai Barbu a lucrat câteva luni cu acest „caz”. În baza progreselor obținute crede că Liviu era un copil normal la naștere. Abuzurile la care a fost supus, însă, l-au deformat psihic: „Liviu are un retard social foarte accentuat, întâlnit, de regulă, la copiii instituționalizați. Retardul se manifestă în latura afectivității, dar la el s-a extins și în sfera cognitivă. Ar avea șanse mari de recuperare, dacă ar fi integrat într-o familie”. Există chiar și dovezi, în acest sens. Mădălina Haidemac, fostă educatoare la Grădinița specială nr. 2, din Drumul Taberei, îl ia pe Liviu, uneori, acasă. Și atunci avem de-a face, deja, cu un alt copil: „M-am atașat de el înainte de a-i ști povestea. Se lipea de mine, i se vedea în ochi nevoia de dragoste maternă. Eu am o fetiță de opt ani, deci sunt de aceeași vârstă. Așa că am început să-l iau în familia noastră. Acasă se comportă cu totul altfel. Este dornic să învețe, repetă câte un cuvânt de zeci de ori, până îi iese. Este ascultător, atent ca nu cumva să deranjeze. L-am luat cu noi la munte; apoi la mare, în vacanță, chiar dacă am avut mari emoții. Când l-am cunoscut, totuși, mânca direct din blid. Ei, bine, vreau să vă spun

**Casa
familiei
Obrișcă,
un decor
potrivit
pentru un
film de
groază.
Poarta are
un lacăt
ruginit.
Vecinii
ne arată,
peste gard,
copacul de
care stătea
legat Liviu.**

că am fost la restaurant și din prima a mâncat cu furculița și cuțit, elegant, imitându-ne pe noi. Eu chiar l-am văzut pe Liviu fericit, fără spaime. De aceea sunt convinsă că el nu s-a născut cu un handicap, ci l-a dobândit, știm în ce condiții. Ca

să redevină un copil normal, i-ar trebui doar o familie. El nu și-a găsit, încă, un locșor al lui, a tot fost mutat de colo-colo. Nouă ne este foarte drag, l-am înfia, dar, din păcate, nu ne permitem. Nu avem casă, locuim cu chirie.” ■

copii normali, care să-l ambiționeze să învețe mai mult. „Concurența” unui coleg de bancă având un handicap mai mare sau mai mic decât al lui nu-i este benefică.

Când nebunii înfiază copii

Poate vă întrebați de ce scriem acum despre acest caz. Da, un copil-căine era ceva senzațional, în 2000. Dar un copil „doar” cu handicap sever nu pare cine știe ce mare subiect. Sunt sute, mii... Există, însă, un mic amănunt. Liviu nu s-a născut așa. Statul român „l-a ajutat” să devină handicapat. Încredințându-l unor nebuni. Printr-o sentință judecătorească. După o anchetă socială. În care totul era OK. Chiar dacă Georgeta Obrîșcă avea o pensie de boală, internări și externări de la Bălăceanca, oligofrenie de nu știu ce grad. Bun, admitem că s-a greșit. Cum reparăm? Mai exact, cum își spală statul român obrazul de această rușine? Începem cu ceea ce este mai simplu. Respectiv să bagî după gratii doi oligofreni. Soții Obrîșcă au fost condamnați, recent, prin sentință penală 1619, a Judecătoriei Buftea, la 6 ani de închisoare. Pe de altă parte, Inspectoratul de Poliție al județului Ilfov a făcut o ditamai anchetă. Au fost citați la „cercetări penale” puzderie de oameni, de la asistenți sociali până la medici. S-a găsit și un vinovat. Mischianu Ana Roxana, doctorița care i-a dat Georgetei Obrîșcă avizul de „apt medical pentru înfiere”, a fost trimisă în judecată pentru neglijență în serviciu. În fine, copilul. Da, nu mai este torturat. Dar nici nu se omoară nimeni de grija lui. Nu mai este în condiția de căine. Dar nici ajutat să devină om. Liviu trăiește într-un centru de copii cu probleme. Or, el are nevoie de un mediu normal. De o familie. De foarte multă grijă. Cât despre afecțiune, ce să mai vorbim? A nu se înțelege că asistenții sociali nu se ocupă de el. Poate chiar îl favorizează. Dar „în turmă”. Și asta nu-i prea folosește. Păi, dacă ai nenorocit un copil, din greșeală, inventează ceva să-l salvezi. Nu știm ce anume, nu e treaba noastră. Există zeci de instituții cu protecția socială în siglă. Și o armată de funcționari retribuiți pentru asta. Ne permitem, totuși, câteva sugestii: plătiți o familie normală, verificată, să-l crească într-un mediu firesc; angajați o asistentă socială cu „har” care să se ocupe numai de el; dați-i o casă Mădălinei Haidemac, și bani, dacă are nevoie, ca să-l poată înfia. Nu spuneți că nu există cadru legal pentru asta. Că, altfel, întrebăm și noi în baza cărei legi s-a permis unor nebuni să înfiereze un copil?

Dacă am fi în locul mai marilor asistenței sociale din România, am rezolva urgent și foarte elegant acest caz. Dacă nu din proprie conștiință, că, e drept, asta nu se găsește pe toate drumurile, măcar de teama ca nu cumva acest caz să ajungă la Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Ați văzut, doar, ce sume uriașe este obligat statul român să plătească pentru erorile judiciare. Ne-ar costa enorm și ca imagine. Nici nu vrem să ne gândim ce-ar spune baroana Nicholson dacă ar afla că statul român a făcut dintr-un copil un căine. Și apoi l-a lăsat așa.

text: **Liliana Petruș**

foto: **Octavian Tîbăr**

Acasă la familia Haidemac, la munte sau la mare, în vacanță, Liviu devine, brusc, un copil normal. Râde, vorbește, se joacă. Mădălinei îi spune mamă. Astă vară, după o zi fericită, a strâns-o tare de mână și i-a mărturisit că nu mai poate de frică:

„Dacă vine înapoi mama-urată?” Imaginea ei îl terorizează.

De aceea, are nevoie de un tratament special, de cineva care să-l fie alături tot timpul. Cu atât mai mult cu cât Georgeta Obrîșcă n-o să stea prea mult la Penitenciarul Târgșor. Șase ani trec repede. Ea a anunțat, deja, la Primăria din Afumați, că de-abia așteaptă să înfiere alt copil. Pe care zice că l-a și găsit. Într-un leagăn...

Andreea se pregătește de botez

operat-o, la numai 22 de zile, sunt încântați de starea fetiței. Nimic nu mai amintește de boală, de chinurile prin care a trecut. Ca tratament, i s-au recomandat doar niște siropuri: „Mi s-a spus că a pierdut mult sânge, la operație, și că ar fi bine să ia ceva cu vitamine, să se înzdrăvească”, ne-a povestit Constantina Anghel, mama Andreei.

Cazul Andreei Anghel, prezentat în numărul trecut al revistei noastre, a intrat în atenția realizatorilor emisiunii *Noaptea poveștilor adevărate*, de la Radio România Actualități. Astfel, viața Andreei a fost repovestită, pas cu pas. De la nașterea cu o malformație cardiacă foarte gravă, transpoziție de mari vase, până la premiera medicală care i-a salvat viața. Și care ne îndreptățește să credem că, de aici încolo, copiii născuți cu astfel de malformații au șanse să trăiască și în România. Andreea are acum patru luni și se simte foarte bine. A luat în greutate, a trecut, deja, de cinci kilograme. În 17 februarie a fost la control. Medicii de la Centrul Clinic de Urgențe de Boli Cardiovasculare al Amatei, care au

În rest, toată familia se pregătește de sărbătoare. Chiar dacă a fost botezată, în grabă, la spital, de teamă să nu se întâmple ceva rău, Andreea va fi botezată și acasă. De data aceasta conform tradiției, cu bucurie și lăune multă. Va fi mare petrecere, la Pitești.

Pentru impresia deosebită pe care au lăsat-o, copiii au fost invitați în luna martie să susțină un spectacol în sala Elvira Popesco.

Dragobetele văzut de copii

Copiii grădiniței Arc-en-Ciel și ai claselor Mama Sica din cadrul Școlii generale nr. 85 expun, la Institutul Francez, desene, pictură și ceramică ilustrând dragostea la români. Strămoșescul Dragobete este întruchipat aici cum nu se poate mai bine: ba cu aripi colorate de dragoste, prinse de costumul țărănesc, ba presărând inimioare peste case, ba unind, în aceeași inimă, doi tineri frumoși. Dragobetele copiilor nu pare a fi deloc naiv. El iubește sănătos și în culori potrivite. Probabil că specificul dragostei naționale l-a fost insuflat cum se cuvine de profesoara lor de artă plastică, Mana Roxana Cioată, și de directoarea Fundației, Mona Șerbănescu, care a lucrat, în cei 12 ani de la înființarea grădinițelor, cum nu se poate mai bine la stimularea creativității unor copii integrați de la trei ani în cultura europeană. Pentru că tocmai aceasta a fost ideea spectacolului prezentat de copii la vernisajul expoziției din 17 februarie: interculturalitatea. În versuri populare de dragoste traduse în limba franceză, sau în melodii alese și compuse special de Andreea Șerbănescu, dragostea a răsunat bilingv.

FLACĂRA

angajează:

Tehnoredactor

cu experiență sistem Macintosh, cunoscător
al programelor: Photoshop, QuarkXPress,
Freehand, Illustrator.

Reporteri

cu minimum doi ani de experiență
în presa scrisă.

Așteptăm C.V. la fax: 224.37.13. sau
e-mail: redactia@flacara21.ro

Talon de abonament

FLACĂRA

Abonându-vă, faceți o economie de 15% din costul total al exemplarelor.

Costul unui abonament este:

- ☐ 6 luni - 175.950 lei (în loc de 207.000 lei)
- ☐ 12 luni - 351.900 lei (în loc de 414.000 lei) plus Almanahul FLACARA 2004 - GRATUIT

Am achitat suma lei, cu mandat postal/C.P. nr. data

în contul 2511.1-789.1/ROL al S.C. Publicație Flacăra S.A. - B.C.R. Sector 1, București

Taxe de expedite vor fi suportate de către redacție.

Pentru relații suplimentare contactați-ne la: tel.: (04) 01-222.66.28 (distribuție); (04) 01-224.36.88 (secretariat);

Fax: (04) 01-224.37.13; e-mail: redactia@flacara21.ro

Expeditor

NUMELE PRENUMELE TEL.

Str. Nr. Bl. Sc. Ap. Cod postal

O.P. Localitatea: Jud./Sector

Mii de bolnavi s-au îngrămădit, zilele trecute, pe holurile Farmaciei 2NA, din spatele Magazinului Unirea. Aceasta era singura farmacie din Capitală care mai elibera medicamente compensate și gratuite. Un motiv suficient de serios pentru ca oamenii să stea la coadă ore în șir, să se calce în picioare și chiar să se injure, ca la ușa cortului.

**ATENȚIE
TREAPTA**

PERSOANELE
FARA RETETE
(COMPENSATE+GRATUITE)
POT INTRA IN
FATA, FARA A
STA LA RAND

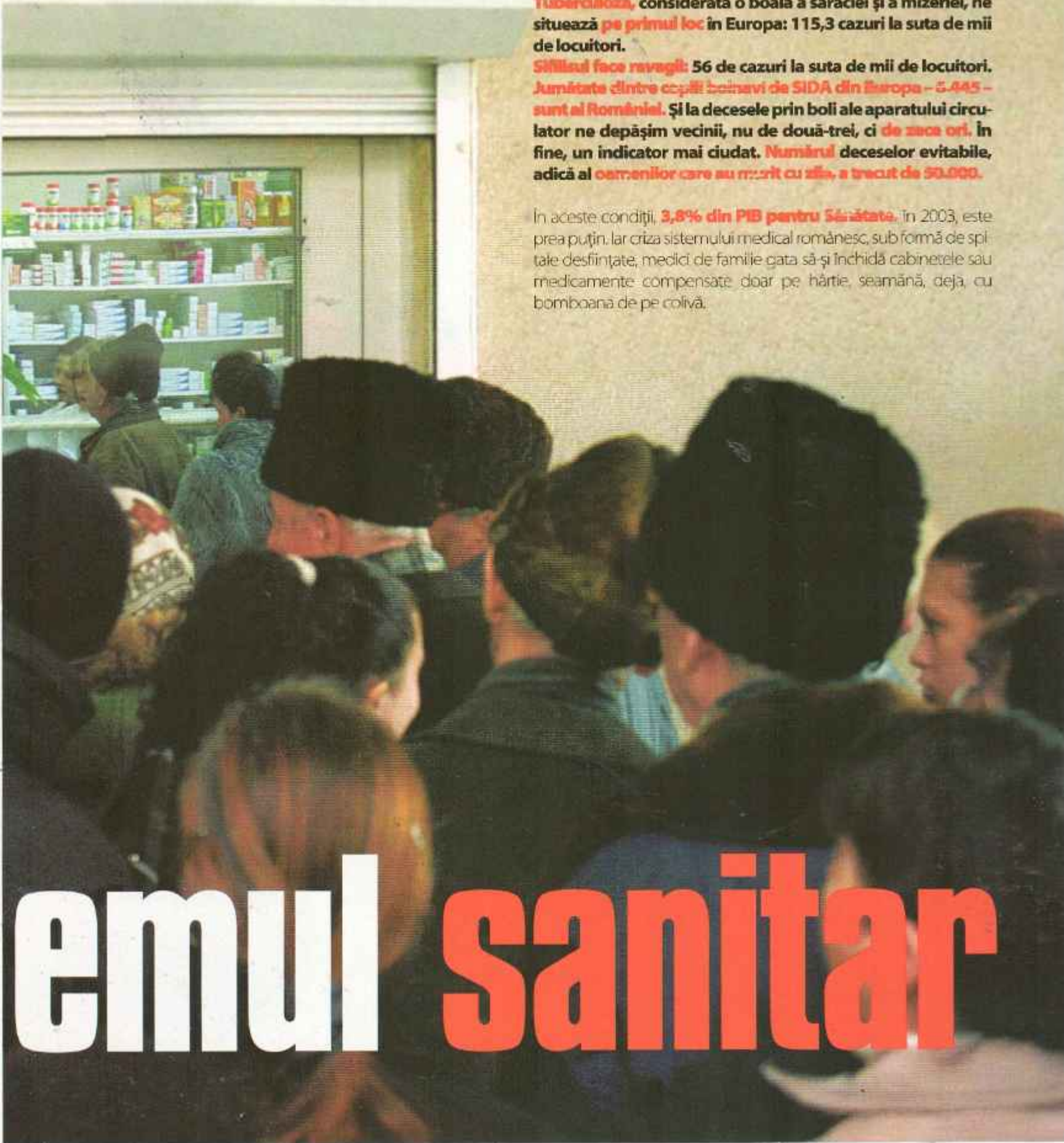
Criză în sist

În anii '90, durata medie de viață în România a scăzut cu aproape trei ani. Spre deosebire de alți europeni, care trăiesc între 69 ani (bărbații) și 76 de ani (femeile), noi ne încheiem socotelile cu viața mai devreme: 66,3 ani (bărbații) și 67,8 ani (femeile). Între timp suntem și cam bolnavi. Statisticile spun că peste 6 milioane de cetățeni suferă de cel puțin trei afecțiuni severe.

Tuberculoza, considerată o boală a sărăciei și a mizeriei, ne situează pe primul loc în Europa: 115,3 cazuri la sută de mii de locuitori.

Sifilisul face ravagii: 56 de cazuri la sută de mii de locuitori. Jumătate dintre copiii bolnavi de SIDA din Europa - 5.445 - sunt ai României. Și la decesele prin boli ale aparatului circulator ne depășim vecinii, nu de două-trei, ci de zece ori. În fine, un indicator mai ciudat. Numărul deceselor evitabile, adică al oamenilor care au murit cu zădărnici, a trecut de 50.000.

În aceste condiții, 3,8% din PIB pentru Sănătate. În 2003, este prea puțin. Iar criza sistemului medical românesc, sub formă de spitale desființate, medici de familie gata să-și închidă cabinetele sau medicamente compensate doar pe hârtie, seamănă, deja, cu bomboana de pe colivă.

emul sanitar

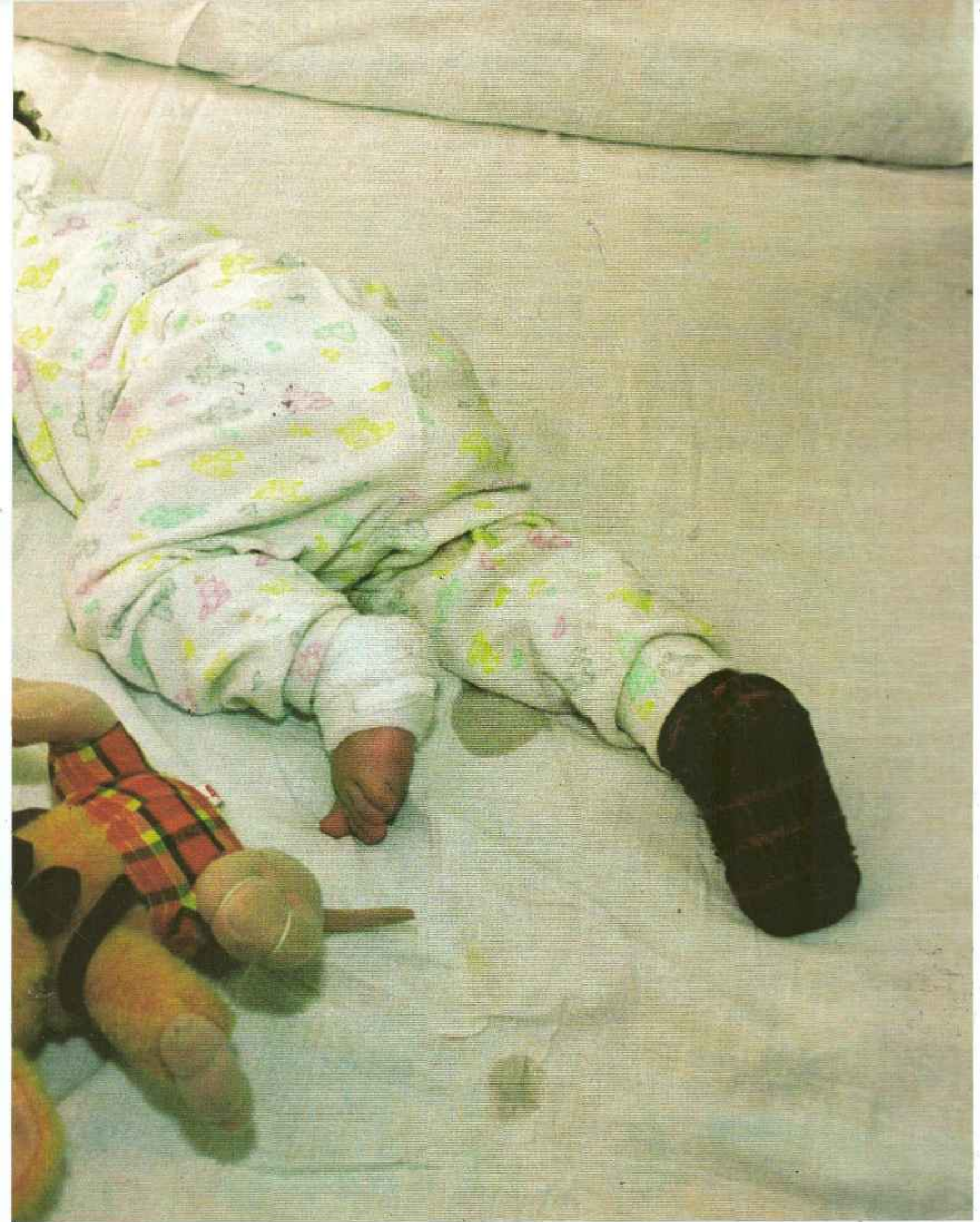
Medicii cer anchetarea deturnării de fonduri

Alianța Medicilor (AM) va solicita Curții de Conturi și Parchetului Național Anticorupție declanșarea urgentă a unei anchete privind deturnarea fondurilor asiguraților. „Un raport al Organizației Mondiale a Sănătății arată că 35% din încasările Casei Naționale de Asigurări de Sănătate ar trebui să se întoarcă în sistemul sanitar. La noi, în 2002, doar 20% din aceste fonduri s-au întors în sistem”, susține dr. Alin Apostol, președintele AM. Potrivit aceleiași surse, vinovații sunt în ograda Guvernului, „pentru că redistribuirea banilor din sănătate se face în funcție de presiunile exercitate asupra Executivului”.

Cei mai mici pacienți

Principala problemă a sănătății în România o constituie subfinanțarea sistemului, susține și Olga Bără, medic primar pediatru la Spitalul de Copii „Grigore Alexandrescu”. Din acest motiv, în spital se întâmplă să lipsească unele medicamente. „În cazuri-limită, se zbate profesorul Eugen Ciofu să facă rost. Alteori, vin părinții cu medicamente. Oricum, de când se aplică sistemul licitațiilor electronice, e și mai complicat”. În al doilea rând, nu pot fi scoase suficiente locuri la concurs, mai ales pentru personalul mediu, astfel încât există o infirmieră la 30 de copii. „În alte părți e și mai rău”, precizează dr. Bără, mai ales în spitalele de provincie, pe care văd că ba vor să le desființeze, ba se răzgândesc”. În fine, insuficiența fondurilor afectează grav condițiile hoteliere, foarte proaste pentru mamele care se internează cu copiii: în lipsa paturilor, fie se înghesuie lângă micuți, fie își petrec ziua și noaptea pe vreun scaun, uneori săptămâni de-a rândul. Singurele soluții vin dinspre domeniul privat: o firmă, aceeași care a amenajat deja secția de Primiri-urgente, va pune la punct un mini-hotel, în special pentru mamele copiilor internați la reanimare. La rândul ei, secția de hemodializă (unde sunt tratați cam 30 de copii pe an, în regim de urgență – de pildă intoxicații –, cazurile cronice fiind îndrumate spre Fundeni) a fost pusă la punct prin fonduri primite de la guvernul japonez. „Tot ce s-a mai făcut s-a făcut pe bani străini”, conchide Olga Bără.

„Undeva se întâmplă ceva”

În ceea ce privește funcționarea sistemului, „unde se întâmplă ceva, cred că la nivelul medicilor de familie, care au prea mulți pacienți și atunci trimit spre noi cazuri care puteau fi rezolvate în ambulatoriu”, spune dr. Bără. O gardă înseamnă o zi și jumătate în picioare, mai ales în week-end sau de sărbători. „Facem servicii de policlinică, în loc de urgențe”. Pe de altă parte, nici pediatrii de policlinică nu fac față, având 50-70 de consultații pe zi. O problemă de fond este cea a populației, care este tot mai lipsită de educație sanitară. „Am terminat facultatea acum 16 ani și pe atunci părinții știau să-și rezolve singuri cazurile minore. Acum nu se mai face educație sanitară absolut năică. Sigur că un rol joacă și sărăcia.

Spitalul e pe jumătate social, foarte mulți părinți nici nu au asigurare socială, dar nu putem să-i refuzăm, vin și stau câte opt într-o cameră, cu copiii, în condiții epidemiologice precare, vă dați seama că e suficient să fie unul bol-

nav... Nu există medicină pe gratis, totul costă și cineva trebuie să plătească”.

Nu lipsesc incidentele care fac necesară intervenția firmei de securitate cu care spitalul are contract. „Vine un caz, n-avem unde să-l internăm, vorbim cu alt spital, acolo ar fi loc, copilul nu e pe moarte, poate fi transportat, încercăm s-o facem și atunci familia sare la bătaie!”

Altfel, Spitalul „Grigore Alexandrescu” e totuși un caz fericit: există tomograf, o spălătorie modernă, aparatură performantă, dar într-un mod amestecat: unele secții arată ca-n filme, altele... Corpurile vechi ale clădirii au mai bine de o sută de ani și ar cam trebui renovate, iar cel nou fusese proiectat ca bloc de garsoniere pentru medici – e ușor de imaginat că nici spațiile, nici instalațiile n-au fost gândite pentru actuala utilizare.

La Urgență, medici terorizați de țigani

O ambulanță la fiecare jumătate de oră. Acesta este ritmul în care se lucrează la Spitalul de Urgență Floreasca, cel mai cunoscut spital de urgență din România. Notorietatea are și revers: „Cei de pe ambulanțe preferă să vină aici, pentru că se știe că Floreasca nu refuză pe nimeni. La noi nu există «nu mai avem locuri», ca în Occident, unde închid pur și simplu spitalul când e plin, sau ca la alte spitale de urgență din București. Mai punem un pat în plus, dacă e nevoie. Cei de pe salvare știu că nu riscă să fie

refuzați și să se plimbe prin tot Bucureștiul. Așa că s-au învățat să vină direct aici”, spune unul dintre medicii de gardă.

Spitalul de Urgență Floreasca este, din punctul de vedere al dotărilor și al competenței personalului sanitar, un spital de standarde occidentale. Orice accidentat care ajunge aici este tratat, indiferent dacă are sau nu o asigurare medicală. Singurele lucruri mai puțin occidentale de aici sunt saloanele de sus și țiganii, cei mai fideli clienți ai spitalului de urgență. Cu un

injunghiat în urma unei dispute țigănești de idei sosește la Floreasca o întreagă sațră, care nu de puține ori adăstează în fața spitalului câteva zile. „La începutul anului a fost dezastru. Aveam doi țigani injunghiați, fusese o bătaie mare într-un sat de lângă București, s-a dat și la televizor. De la parter până la ultimul etaj erau cred că vreo două sute de țigani. Dormeau pe scări, își întinseseră pe jos. Fumau, beau, scuipau semințe, injurau... Au stat cam o săptămână. Jandarmii n-au făcut nimic. Veneau câte doi, se uitau și ridicau din umeri. Păi să le fi spus ceva îi băteau și pe ei”, spune una dintre asistente.

„Banii se scurg în afara sistemului”

În România există, în momentul de față, 416 spitale cu 156.000 de paturi, ceea ce înseamnă, în medie, cam 7,2 paturi la o mie de locuitori, un procent considerat satisfăcător prin comparație cu alte țări europene. Ministerul Sănătății a ajuns chiar la concluzia că avem prea multe spitale, așa că 100 vor fi desființate. Nici sub aspectul numărului de medici nu sunt probleme. În România există 18 medici la mia de locuitori, procent care depășește chiar și multe țări dezvoltate. Din punctul de vedere al Asociației Spitalelor din România, însă, acești indicatori cantitativi nu au nici o putere asupra calității serviciilor medicale, în condițiile în care spitalele românești sunt subfinanțate, de ani de zile, și au ajuns la datorii de peste 10.000 miliarde de lei. Mai mult de jumătate dintre spitale nu au nici măcar o banală autorizație sanitară, pentru că nu corespund standardelor în domeniu. Multe sunt depășite ca infrastructură, lucrează cu aparate medicale care ar fi trebuit casate de zeci de ani, ca să nu mai vorbim că își tratează bolnavii numai dacă aceștia își aduc medicamente de acasă: „Fără o intervenție politică, deci la cel mai înalt nivel, nu se va ajunge pe linia de plutire. Deocamdată nu există un plan clar de priorități, în baza căruia să se gestioneze, cu grijă, puținul pe care îl avem. Din păcate, banii care ar trebui să ajungă la bolnav se scurg în afara sistemului. Cum vă explicați, de pildă, faptul că deși suntem atât de săraci cumpărăm totul mai scump decât ar fi normal, de la medicamente până la aparatură? Vestea rea ar fi că situația este dezastruoasă. Vestea bună este că fondurile existente ar putea fi cheltuite mai eficient, dacă s-ar dori asta”, susține Mircea Olteanu, prim-vicepreședinte al Asociației Spitalelor din România.

Topul datornicilor din sănătate

Unitate medicală	Datorii (miliarde lei)	Cât poate plăti CNAS din aceste datorii (miliarde lei)
Institutul clinic Fundeni	445	212
Spitalul de Urgență Floreasca	295	206
Institutul de diabetologie și boli de nutriție „Paulescu”	208	16
Spitalul Universitar București	210	53
Spitalul județean Brașov	164	13
Institutul de boli infecțioase „Matei Balș”	125	44
Spitalul de copii „Sf. Maria” București	77	41
Spitalul județean „Mavromani” Botoșani	56	16

Sursa: Ministerul Sănătății și Familiei, ianuarie 2003

Furnizorii de produse medicale sunt aproape de faliment

Spitalele din România riscă să nu mai primească produse medicale absolut necesare efectuării analizelor pentru pacienții ce urmează a fi internați.

Ion Ciceală, directorul executiv al Asociației Furnizorilor de Produse Medicale din România (AFPMR), a declarat, foarte clar, că „nu vom mai livra materiale către spitale, până când Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS) nu-și va plăti integral datoriile către furnizori”. Pentru a mai calma spiritele, președintele

CNAS, Eugeniu Turlea, a declarat că „datoriile vor fi plătite eşalonat, ultima tranșă urmând a fi plătită la rectificarea bugetară”.

Asta înseamnă că datoriile CNAS vor fi plătite integral abia spre sfârșitul anului. Ciceală susține că „AFPMR dorește ca datoriile, de 110 milioane de dolari, să fie plătite, integral, într-o singură tranșă. Suntem aproape de faliment, iar furnizorii externi refuză să ne mai livreze marfă”.

Oprescu a trecut în opoziție

Se pare că situația din Sănătate este atât de gravă încât senatorul Sorin Oprescu, directorul spitalelor Universitar și Elias, a „uitat” din ce partid face parte. Domnia sa este singurul reprezentant al PSD care a semnat un raport întocmit de opoziție (PRM, PNL, PD) pentru anchetarea felului în care au fost cheltuiți banii Sănătății. Astfel, Biroul permanent al Senatului a hotărât, în ședința din 26 februarie, constituirea unei comisii de anchetă a modului de derulare a bugetului de venituri și cheltuieli pentru CNAS și MSFA.

Să ne opsnăjim ori să ne cnasim?

Pentru că așa au vrut muschii ōnora, în România nu există doar Casa Națională de Asigurări de Sănătate, ci și Casa OPSNAJ (Ordine Publică, Siguranță Națională și Autoritate Juridică), ba și una a Ministerului Transporturilor.

Legea Asigurărilor de Sănătate îi obligă pe medici, indiferent cu care dintre Case au contract, să trateze orice pacient. Între instituții are loc anual o regularizare: câți pacienți cotizanți la mine au fost tratați de medici de-ai tăi, cât a costat, uite banii. Până aici toate bune și frumoase. Dar asta funcționează numai pentru internări, nu și pentru tratamentul ambulatoriu, nu și pentru analize.

Gabriela Sărcă, șefa secției Medicale II de la Spitalul „Prof. Dr. Constantin Angelescu” (pendinte de OPSNAJ), ne spune cum devine cazul: „În ambulatoriu, OPSNAJ nu vrea să plătească pentru asigurații CNAS, iar CNAS nu vrea să semneze contracte cu medicii OPSNAJ. Vin pacienții, noi îi consultăm practic pe gratis, dar nu le putem face analize, pentru că n-are cine să le plătească, și atunci ce să facem?, îi internăm, că spitalizarea se decontează! Nu cumva așa s-a ajuns la un număr nejustificat de internări?”

O bună parte dintre cazuri sunt din familiile asiguraților OPSNAJ: ar fi bizar ca soțul să meargă la un spital și soția la altul! Mai mult, un internat de la „ceilalți” nu iese din spital cu rețeta compensată. Nu e voie! El trebuie să se ducă (în cel mai fericit caz a doua zi, dacă se poate programa așa repede) la medicul de familie, deci stă 24 de ore fără medicație (sau bagă mâna în buzunar). „Se vorbește mereu despre dreptul medicilor de a prescrie medicamente: care, câte, cu ce preț. Dar nu este dreptul nostru, ci dreptul pacienților!”, spune Gabriela Sărcă, medic primar de medicină internă și doctor în științe medicale.

În spital, dacă nu e vorba de o urgență, pacientul ajunge cu trimitere de la medicul de familie. Un caz nou înseamnă 15 puncte pentru

medic. Când îl chemi la control – doar zece puncte. Ca să vină a treia oară, îi trebuie din nou trimitere!

Finanțarea spitalelor de la buget se face pe baza zilelor de... externare! Practic, se numără externările din fiecare lună. Prin contract, Casa de asigurări stabilește câți bolnavi ai dreptul pe lună și numărul mediu de zile de internare, diferențiat pe specialități. În final, rezultă valoarea unei zile-om, care, anul acesta, a scăzut brusc la jumătate. Pentru medicina internă, anul trecut se dădeau circa 1,1 milioane, acum se prevăd ceva mai mult de 500.000. Cum din totalul cheltuielilor salariile acopereau 50%, rezultă că nu se vor mai plăti decât salariile, mai ales că

noul Cod al Muncii prevede prioritatea absolută

a plăților ca fiind tocmai retribuțiile! Alți bani, spitalul nu are. Nu contează că s-au scumpit toate, de la lumină și căldură, până la medicamente și benzină. „Nici înainte nu erau destui bani, dar ne descurcam fără a face rabat la calitate. Nu poți trata o infecție severă cu ampicilină! Au apărut generații noi de antibiotice și alte medicamente, nu e normal să le oferim pacienților? Nu ne răspunde nimeni la întrebări. Nu știm ce se vorbește acolo, sus”, spune dr. Sărcă.

Spitalul „Angelescu” este privilegiat: Ministerul Justiției a dat banii necesari pentru renovare, dotarea e de ultimă oră, nu lipsesc decât aparate de tomografie computerizată și rezonanță magnetică. Dar, chiar dacă ai logistica necesară, cum să faci un act medical performant cu jumătate din banii cu care abia te ajungeai? ■

Numai medic de fam

Utilitățile cabinetului unui medic de familie au ajuns la 2,6 milioane de lei pe lună pentru fiecare dintre cei doi doctori care împart spațiul, în schimburi, ne-a declarat Cristian Florescu. La asta se adaugă salariul asistentei, plata contabilului și contribuția la retribuirea femeii de serviciu a policlinicii. Când se trage linie, din cele 13,5 milioane primite de la Casă, medicul rămâne cu 4-5 milioane de lei. „Valoarea unui punct a scăzut permanent, în vreme ce toate prețurile au crescut”. Dacă medicul merge acasă la un pacient și nu este vorba de o urgență sau un caz netransportabil, nu se acordă nici un punct. Doctorul Florescu a plătit recent, cu chitanță, dar fără factură fiscală („au zis că n-au deocamdată”), 780.000 de lei contribuție la noul program de calcul al drepturilor bănești, achiziționat de CASMB de la o firmă din Iași. Drept alternativă, li s-a oferit medicilor posibilitatea să utilizeze ce program vor ei, numai să fie compatibil. Program de unde? Rulat pe ce calculator? Evident, au plătit. În București sunt peste 2.000 de medici de familie. Reiese că programul a costat peste 1,5 miliarde de lei. Tare soft! Culmea e alta: pretextul a fost că vechiul program gestiona doar pacienții, nu și serviciile, care trebuiau scrise pe formulare. Dar la semnarea recentă a noului contract, surpriză, medicii au trebuit să cumpere și vechile formulare.

Cât privește acuzațiile legate de medicamentele prea scumpe pe care le-ar prescrie medicii, dr. Florescu spune: „Eficiența unui

„Relația dintre medic și Casa de Asigură

Când s-a „inventat” medicul de familie, autoritățile sanitare promiteau că aceasta va fi „instituția” de bază a sistemului sanitar românesc. În realitate, însă, lucrurile nu stau nici pe departe așa. În primul rând, pentru că și aici dictează banul, care nu prea este. Pentru medicina de familie nu se alocă decât în jur de 5% din fondurile sănătății. În rest, totul se pune pe celebrele, de acum, puncte acumulate. Și din care medicii în cauză, în curând, nu vor mai înțelege nimic. Cât despre pacienți, nici atât. Să luăm un exemplu. Paul Ocraiu este medic de familie în zona Timpuri Noi, din București. Are pe listă 1.973 de pacienți. După adunatul și scăzutul punctelor corespunzătoare, pe număr de pacienți, consultații, vizite la domiciliu etc., nu s-a ales niciodată cu mai mult de 20 milioane lei pe lună. Vreo 15 milioane se duc pe salariul asistentei, întreținere, consumabile, telefon, spirt, vată, material sanitar de prim-ajutor. În cel mai

fericit caz, rămân vreo 5 milioane. Țsta ar fi salariul medicului. Și-atunci din ce să investești? De unde să ai aparate performante? „Modificările din contractul cadru pentru acest an transformă parteneriatul dintre noi și Casa de Asigurări într-o relație de robie. Adică ei dictează de la centru ce să facă medicul în cabinetul lui, fără să știe care este realitatea din cabinet”, susține Paul Ocraiu. Și problema medicamentelor le dă mare bătaie de cap medicilor de familie. Nu au voie să depășească baremul, sunt obligați să prescrie tratamente ieftine. Fără să înțeleagă de ce, dacă tot trăim vremuri de austeritate, la aceeași clasă de substanțe lista de compensate are și medicamente scumpe. Să se fi luat niște spăgi doar pentru a trece niste medicamente pe listă? Cum să le explici asta bolnavilor?

Spre deosebire de cei de la oraș, medicii de familie de la sate au și probleme cu transportul. Cecilia Prundariu este medic în comuna Baia de

ilie să nu fii!

tratament depinde și de calitatea medicamentelor. Iar unui medic îi este foarte greu să cunoască toate denumirile comerciale și prețurile acestora. În plus, mai contează și experiența: dacă știi că un anumit medicament dă rezultate, nu e normal să-l prescrii pe acela?”

Cel mai mult îl deranjează însă pe Cristian Florescu lipsa de coerență a deciziilor. „Mereu se schimbă totul, mereu e altfel, dar nu mai bine. Se pare că interesul politic primează și banii sunt utilizați în altă parte”. De altfel, din ce în ce mai mulți pacienți înțeleg ce se întâmplă, că nu e vorba despre ceea ce fac doctorii sau farmaciile, ci de sistem în întregul lui. „În primul an de funcționare a cabinetului, am reușit să economisim niște bani cu care am făcut o renovare minimală și ceva dotări. Drept urmare, în anul următor, la sfârșitul lui noiembrie ne-am cerut situația financiară și, constatând că avem bani în cont, ne-au spus că nu ne mai plătesc nimic în decembrie, să trăim din ce-am strâns!”

ri este una de robie”

Criș, județul Hunedoara. Are 1.400 de pacienți, împrăștiați prin nouă sate, pe o rază de 44 km. Vreo 50 de cazuri au nevoie de consultații la domiciliu: nou-născuți, imobilizați la pat, bătrâni care nu au bani de transport. Doctorița nu are mașină personală. Așa că apelează la cunoștințe, prieteni, face autostopul. Pentru luna ianuarie, banii i-au venit și mai puțini decât de obicei, cu vreo 10 milioane. Cecilia s-a obișnuit cu faptul că, în a doua jumătate a fiecărei luni, rămâne fără bani. Și tocmai atunci îi vine câte un pacient cu medicație costisitoare, recomandată de clinicile din Timișoara sau Cluj. Zilele trecute, de pildă, un domn cu insuficiență cardiacă avea nevoie de medicamente în valoare de aproape opt milioane: „S-a certat cu mine, nu a înțeles situația. Din fondul meu de medicamente de 22 de milioane pe lună, nu am cum să acord atât de mult unui singur pacient”, explică doctorița Prundariu.

„Și mă duc la grădiniță, să mă fac o doctoriță!”

Dana Pitiș, medic specialist medicină de familie în com. Seaca, Teleorman:

„Părinții mei, oameni muncitori, au renunțat ani de zile la concediu, îmbrăcându-se mereu «cu ce avem!» ca eu să pot merge la facultate să-mi împlinesc visul de a fi medic. Sunt medic de medicină generală, medic de familie după noua nomenclatură, din 1989, așa încât am profesat propriu-zis după revoluție și nu am nostalgii sau aduceri aminte despre ce făceau secretarii de partid cu doctorii.

Sunt medic în Teleorman, pe malul Dunării, la 20 km de un orașel «unde întoarce trenul» și supraveghez sănătatea unei populații de 3.200 suflete, 2.600 fiind asigurați pe listele mele, constituind așa-zisa *capitație*, răspândiți în două localități pe 8,5 km de-a lungul soselei.

Ce înseamnă *capitație* în rural: o multime de bătrâni, peste 65%, săraci, cu pensii mizerabile de 200.000 lei (dar asigurați), neputincioși și incapabili de a-și asigura nevoile zilnice, uitați de copii ajunși domni la București sau prin străinătăți, bolnavi nu de una ci de trei-patru boli cu tratamente oricum prea scumpe pentru pensiile lor, oricum în general necompensate după convulsiile relațiilor dintre farmaciști și Casa de asigurări de sănătate. Mai înseamnă și copii, nu prea mulți, că sporul natural e continuu negativ, prost hrăniți și îmbrăcați. Mai înseamnă și familii între două vârste, în general neasigurate pentru că locuri de muncă sunt prea puține, nu sunt atât de săraci să primească ajutor social, dar nici suficient de avuți ca să-și plătească asigurarea de sănătate, și pentru care boala e un spectru și o amenințare de ruină a gospodăriei: «vin-dem vaca dacă e să ajungem la spital!»

Inițial vechiul dispensar comunal, primit în comoditate cu tot cu dotarea lui de muzeu al medicinei, și în care de trei ani, cu toată rezistența sistemului și plăfoanele de investiții fixate ba prin bugetul de practică, ba prin evidentă lipsă de bani, l-am amenajat încetul cu încetul, schimbând mobilier și cumpărând glucotester, calculator (conectat la Internet), mică aparatură de fizioterapie, gresie, faianță, apă curentă, grup sanitar, fotolii în sala de așteptare. Mașina personală, cea cu care familia merge în concediu, îmi oferă mobilitate și operativitate în acoperirea unui teritoriu întins, și tot cu ea am transportat pacienții la spital când salvarea nu mai venea, cea cu care s-au cărat sacii de ciment și nisipul când am zugrăvit și reparat.

Personalul angajat: două asistente plătite decent, zic eu, 4 mil. lei/ lună, o îngrijitoare 600.000 lei/ lună și contabilul 500.000 lei/ lună.

Și pentru că timpul meu liber nu mai este al meu, să adaug că încă 120 ore/ lună fac de gardă

la centrul medical de permanență aflat la o depărtare de 20 km unde se ajunge străbătând o sumă de gropi, era să zic cratere, ce dau o ultimă lovitură mașinii mele greu încercate. Garda într-un centru de permanență rural, fără dotare, cu tensiometru și stetoscop este un fel de purgatoriu pe care medicul de familie trebuie neapărat să-l treacă pentru a înțelege unde-i este locul, care-i sunt limitele, ce oferă și ce poate să primească.

În condițiile unei *capitații* mari, cu gradul de specialist, cu spor de zonă, la un program de lucru de aprox. 260 ore/ lună, cu sâmbete și duminici în gardă, venitul cabinetului meu pe luna ianuarie a fost de 31 mil. lei din care scăzând cheltuielile mai rămân 5.800.000 lei imposabil. Iar eu sunt dintre cei 2,8% medici de familie cu *capitație* peste 2.500, deci un caz „fericit”, în bune relații cu comunitatea locală și cu oarecare sprijin de la aceasta. Și n-am plecat de la țară pentru că aici e locul meu între oamenii pe care deja îi cunosc și-i înțeleg, deși m-am născut și-am crescut într-unul din primele cinci orașe ale țării.

Nu pun în balanță veșnicele întrebări – ce-am sperat și ce-am realizat – pun în discuție irosirea unui efort intelectual și financiar de pregătire a profesiei, a efortului meu propriu de a aduce cabinetul și serviciile medicale din rural cât mai aproape de standardele dorite, și în ultima, dar ultima instanță, reproșurile unei familii care nu înțelege sau nu mai vrea să înțeleagă de ce mama nu e niciodată acasă, că ba e la pacienți, ba e de gardă, ba e la Casa de Asigurări, ba cu nasul în hârtiile pentru Casă, ba învață pentru examen (de specialist), ba la cursuri de o săptămână/ lună (plătite, desigur, din banii proprii) și e veșnic obosită și cu grija banilor.

Privind în urmă la cele scrise mă întreb mereu de unde atâta încrâncenare, blamare și oprobriu pe medicul de familie. Și de ce nu mai vedem pădurea din cauza uscăturilor, dar mai ales de ce fetele mele, două, nu cântă nici una «și mă duc la grădiniță, să mă fac o doctoriță!»

O condamnare în alb

Există bolnavi pentru care sistemul sanitar este extrem de birocratic și de obositor. Cei care au făcut un transplant, de exemplu. Prin lege le sunt acordate o serie de drepturi și gratuități, dar pentru a beneficia de aceste drepturi orice transplantat trebuie să stea la cozi și să plimbe o serie de adeverințe și rețete în fiecare lună.

Povestea lui Dan. A aflat că are o boală gravă de rinichi la începutul adolescenței. Unsprezece ani a sperat că poate scăpa de dializă sau transplant: a mâncat regim, nu a făcut niciodată sport

și a evitat pe cât posibil eforturile fizice. Orice banală răceală îi putea agrava boala, chiar acutiza. Boala însă a avansat și singura soluție a fost transplantul. Acum poartă un rinichi străin. La prima vedere pare un om normal, dar... numai în pielea lui să nu fii. Ia medicamente în fiecare zi și periodic, cam o dată pe lună, trebuie să-și facă analize ca să verifice starea organismului,

dacă îi este acceptat în continuare rinichiul străin. „Este un fel de condamnare în alb această boală...”.

O dată pe lună primește medicamente gratuite, imunosupresivele, vitale pentru orice om care are transplant. Mai are o altă rețetă cu medicamente compensate. Tratamentul ar costa în jur de 1.000 de dolari pe lună.

Legislația este de partea bolnavului, birocratia nu. Dan trebuie să ceară în fiecare lună o adeverință de la serviciu. Apoi trece pe la clinica de urologie de unde primește rețeta pentru tratamentul specific. Cu originalele și copiile xerox merge la Casa de Asigurări de Sănătate, unde de obicei este coadă. Depune documentele și revine peste o zi sau două, mai stă eventual la o altă coadă și primește rețetele ștampilate, fapt care înseamnă că poate ridica medicamentele de la farmacie.

Dacă se nimereste într-un moment de criză a medicamentelor, cum este acum, stă și se uită la rețete. Așteaptă vremuri mai bune, își oprește medicația sau încearcă să facă rost de bani ca să-și plătească rețeta.

În paralel, de la medicul de familie trebuie să primească o altă rețetă cu medicamente compensate, și ele esențiale. „E un stres și o umilință pe care trebuie să le suporti în fiecare lună numai pentru faptul că ești bolnav. E clar că sistemul se bazează pe faptul că omul pentru viața lui, pentru sănătatea lui face orice, suportă orice...”, concluzionează Dan cu îngăduință amară.

Șpaga – jumătate din costul medicamentului

La Policlinica din Ștefan cel Mare, îngheșială mare. Sunt trei cabinete de medici de familie, iar sala de așteptare este plină. Suntem din nou pe vremea lui Șapcă. Din când în când, o asistentă scoate capul pe ușă și cheamă pe cineva. Popescu Eugen îl abandonează pentru moment pe Jacques Chirac și sare cu vioiciune de pe scaun. Are nevoie de un ENAP compensat. E un medicament pentru inimă. Puterea unui medic de familie în asta constă: în rețetele compensate și gratuite. Ioana M. are un băiețel de cinci ani. Are nevoie de *Augmentin* suspensie. La farmacie costă 200.000-400.000 de lei, în funcție de concentrație. La medicul de familie, pe o rețetă gratuită, costă între 80.000 și 150.000 de lei, funcție de mărimea spăgii. „Îi bag direct în buzunar”, explică Ioana M. procedura standard. La policlinica din Ștefan cel Mare, mercurialul spăgii arată cam așa: *Claritin* (antialergic) sirop – pentru copii – 150.000-200.000 de lei în farmacie, 50.000-80.000 pentru o rețetă gratuită; *Ketof* (sirop de tuse) – 200.000 de lei în farmacie, 80.000-100.000 de lei spăgușă pentru rețetă; *Efenalgan/Nurofen* – aproximativ 100.000 de lei în farmacie, aproximativ jumătate în buzunarul medicului de familie. Popescu Eugen iese victorios, ținând în mână rețeta. Hotărât lucru, Chirac ăsta ar trebui pus cu botul pe labă.

La Snagov, acolo unde cândva și Nicolae Ceaușescu a elaborat o parte din tezele sale geniale, a avut loc o deja celebră reuniune a factorilor responsabili din sistemul medical. Cuvântarea-cheie a aparținut, desigur, ministrului Sănătății și Familiei, Daniela Bărbos, care a atacat de la început „lipsa păguboasă de inițiativă (la nivel local – n.r.) și trenarea unor decizii importante, protejarea unor interese per-

achiziție făcută cu prea mare ușurință de fosta guvernare” (!! – adică mai bine nu le lăuau, ce ne trebuie nouă așa ceva?), s-a continuat practica prescrierii medicamentelor scumpe, „cedându-se solicitărilor pacienților sau altor interese obscure” (așadar, cererile bolnavilor sunt și ele interese obscure), în topul pe specialități figurând psihiatria, gastroenterologia, diabetologia și oncologia (al naibii cancer, cum smulge el

mare a medicilor de familie, ci o vom face noi, așa cum s-a făcut ani de zile”. În plus, ministrul Sănătății a declarat că Guvernul nu va mai finanța spitalele care fac obiectul retrocedărilor. Numai în județul Brașov au fost identificate o sută de clădiri sanitare pentru care există cereri de retrocedare. Tot la Snagov, Mihai Tănăsescu, ministrul Finanțelor Publice, a anunțat că trebuie să înceteze „indisciplina financiară crasă” din sistemul medical, după ce în 2002 s-au alocat domeniului două miliarde de dolari, iar „efectul a fost zero: servicii proaste, lume nemulțumită, datorii mari”. Drept care, din 2004, contribuția la fondul de sănătate va fi colectată de către MFP, și nu de către CNAS. Poate că e o soluție, dar să observăm că, încet-încet, dispar elementele principale ale reformei sanitare, începând cu roful CNAS și cel al Colegiului Medicilor. La rândul lui, ministrul Comunicațiilor, Dan Nica, a semnalat că mai puțin de 15% din achizițiile de medicamente și materiale sanitare, în anul 2002, s-au făcut în sistem de licitație electronică, așa cum prevede legea.

Noile teze de la Snagov

sonale în dauna unor interese publice (...), nereguli care au mers în unele cazuri până la încălcarea flagrantă a legislației”. Supărarea ministrului este că, deși din analiza făcută trebuiau reduse 21.000 de paturi, s-a făcut asta doar pentru 7.400, la presiunea directorilor de spitale. Prin spitalizări raportate ilegal s-a produs un prejudiciu total de 43 de miliarde de lei, a fost eludată legea privind achizițiile, s-au făcut angajări deși unitățile aveau mari datorii, numărul de internări a fost nejustificat de mare, „am obținut cu mare greutate fondurile necesare instalării aparaturii de înaltă performanță,

medicamente scumpe de la buget!” ș.a.m.d.

Concluzia? Una clasică în România: o nouă reorganizare! Daniela Bărbos a dat și un exemplu că se poate: județul Galați, unde s-au realizat eficientizarea spitalelor, înființarea de centre medico-sociale, comasarea unor unități, reduceri de personal, alternative la spitalizare.

Re-re-reorganizarea va fi dublată, firește, de noi acte normative. „Cu voie sau fără nevoie (sic!), vom face îndrumarea metodologică prin Direcțiile de Sănătate Publică și comisiile de specialitate. Nu vom mai lăsa la mâna Colegiului Medicilor, care ar avea această sarcină de îndru-

În mai, farmaciile vor rămâne fără bani

La sfârșitul lunii februarie, farmaciile care mai eliberau medicamente compensate și gratuite puteau fi numărate pe degete. Colegiul Farmaciștilor din România, Patronatul Farmaciștilor și Colegiul Medicilor, ca purtători de servicii sanitare, au intrat în litigiu cu Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS). Motivul: nici un semn că datoriile CNAS către farmacii, ajunse la 640 miliarde de lei, vor fi plătite în curând. În aceste condiții, farmaciștii refuză orice rețetă gratuită sau compensată. „Am depus plângere pentru anularea contractului cadru pe 2003 și a normelor de aplicare, pentru că farmaciștii și medicii nu au fost consultați. Probabil vom ajunge la Curtea Constituțională. În plus, estimăm că banii alocați pe 2003 farmaciilor se vor termina până la sfârșitul lunii mai”, susține Constantina Tomescu, președinta Patronatului Farmaciștilor.

Mai exact, 1.200 de miliarde de lei din totalul de 9.000 de miliarde pot fi justificate astfel. „Cum se decontează restul sumelor?”, a întrebat retoric Nica.

La care adăugăm și noi o întrebare: de ce a trebuit să ajungem în februarie 2003 înainte ca MSF să se prindă că se fac achiziții ilegale de la începutul lui 2002?

Texte: **Julius Constantinescu, Liliana Petruș**
 Tudor Călin Zarojanu
 Foto: **Robert Hancușarec și Octavian Tibăr**

„Normalitatea e un lux”

dr. **Adriana Tănase:**

„Am 36 de ani, sunt medic în România din 1993. Singurul examen pe care l-am picat în viața mea a fost admiterea la facultate, la o concurență de 10 pe loc. Tot 10 am fost și atunci când am reușit să devin medicinistă la Cluj. În 2002 au fost 1,7 pe loc.

Am parcurs etapele profesionale la timp, am luat rezidențiatul imediat după stagiatură, am devenit specialist în medicina de familie după stagii de pregătire în toate specialitățile importante, am devenit medic specialist prin examen. Am făcut o competență de homeopatie, una de medicină de urgență și de curând am dat și examenul de primariat. În mod normal nu ar trebui să-mi pun problema subzistenței, dar normalitatea e un lux în România, nu?

Regula numărului unui a sistemului sanitar e că nu există nici o regulă. A fost de înțeles, după mulți ani în care nu s-au dat examene de rezidențiat, ca acei ce au profesat o vreme fără această șansă să poată accede la titlul de specialist fără rezidențiat. Dar în ultimii 10 ani s-au organizat în fiecare an examene, așa că rămâne de neacceptat pentru mine faptul că anul trecut au devenit specialiști de medicină de familie printr-un singur examen, fără limită de locuri, medicii care nu au efectuat un rezidențiat. Concluzia simplă e că noi, cei care am petrecut trei ani prin clinici, cu salarii de mizerie și după presiunea examenelor de promovare în rezidențiat, am fost niște fraieri.

Rezidența încheiată înseamnă propulsarea într-un alt stres, cel al găsirii locului de muncă. Superoferă sezonului 1997 consta în nenumărate slujbe în nordul Moldovei și în Delta. Recunosc, nu am fost atât de mănătat de dorința de apostolat medical încât să fiu în stare să-mi părăsesc familia. Întrucât a fost imposibil să fiu medic la o distanță mai mică de 100 de kilometri, am ales să renunț temporar la meseria pentru care mă pregătisem 10 ani (facultate, stagiu, rezidențiat). Am devenit reprezentant medical la o mare companie farmaceutică. Am învățat la propriu ce înseamnă *target, goal, marketing, sampling, preț cip, discount, deal, tehnici de vânzare*. M-am adaptat, dar nu am fost niciodată în largul meu. Am fost plătită pentru performanța personală, dar nu-mi doream să fiu un vânzător profesionist. Gândirea de tip medical mă parazita permanent, nu reușeam să asimilez toate sloganele oferite pe tavă la traininguri. Drept urmare, la primul prilej am ales să mă întorc la meseria mea.

Așa că am plonjat de bună voie într-o lume complet paralelă cu cea din care descindeam, dar puteam să-mi fac meseria. La vremea aceea aveam încă rezerve serioase de entuziasm și naivitate. Am devenit prin concurs medic de colectivitate preșcolară, aveam în grijă patru creșe și grădinițe, în paralel lucrând și în serviciul de urgență pediatrică al Spitalului Județean.

Oficialii Sănătății par să descopere cu uimire necesitatea existenței medicilor în colectivitățile de copii. Ani de zile însă supravegherea medicală în unitățile în care copii cu vârste între 1 și 7 ani petrec 8 ore pe zi a fost considerată un moft.

În februarie 2002 în *Viața medicală* se anunța un concurs de ocupare de post de medic de familie la Tribunalul Județean Vâlcea, organizat de Direcția Medicală din Ministerul Justiției. Începând cu 15 aprilie, în urma promovării concursului, ocup acest post în condiții de-a dreptul suprarealiste. Deși sunt subordonată unei instituții bugetare, Direcția Medicală a MJ, sunt în situația paradoxală, similară cu a celorlalte colege din țară, de a fi salarizată din fonduri exclusiv extrabugetare, provenind de la CASAOP SNAJ, Casa de Asigurări de Sănătate a Apărării, Ordinii Publice, Siguranței Naționale și Justiției. Această salarizare depinde exclusiv de numărul asiguraților înscrși pe lista proprie. Spre deosebire de colegii care lucrează cu CNAS, nu pot înscrie pe listă decât asigurații proveniți din salariații MJ și membrii familiilor lor. Având în vedere numărul relativ mic al acestora și venitul obținut este extrem de mic și variază în jurul minimumului pe economie.

O altă anomalie este calitatea dublă, de angajat și angajator. Funcționez într-o instituție bugetară dar din fondurile obținute de la CASAOP SNAJ plătesc și impozitele către stat din partea angajatorului, astfel încât contribuția mea la sănătate, de exemplu, este de 14%. Ratiunea scoaterii la concurs a acestui post a fost accesibilitatea salariaților din Justiție la servicii medicale și e mai mult decât de înțeles. De neînțeles rămâne lejeritatea cu care cei îndrituiți din Ministerul Justiției acceptă amoralitatea profundă a acestei situații jenante, care poziționează salarizarea medicului mult inferior personalului cu studii medii din Justiție. Nu e tocmai de neglijat faptul că sistemul medical în colaps nu afectează decât tangent asigurații OPSNAJ, rețetele pe care le prescriu sunt în continuare eliberate de farmacii.

Doamna ministru Bartoș ne-a spus de curând la tv că dacă ar fi să aleagă din nou, ar face tot medicina.

Ea nu.”

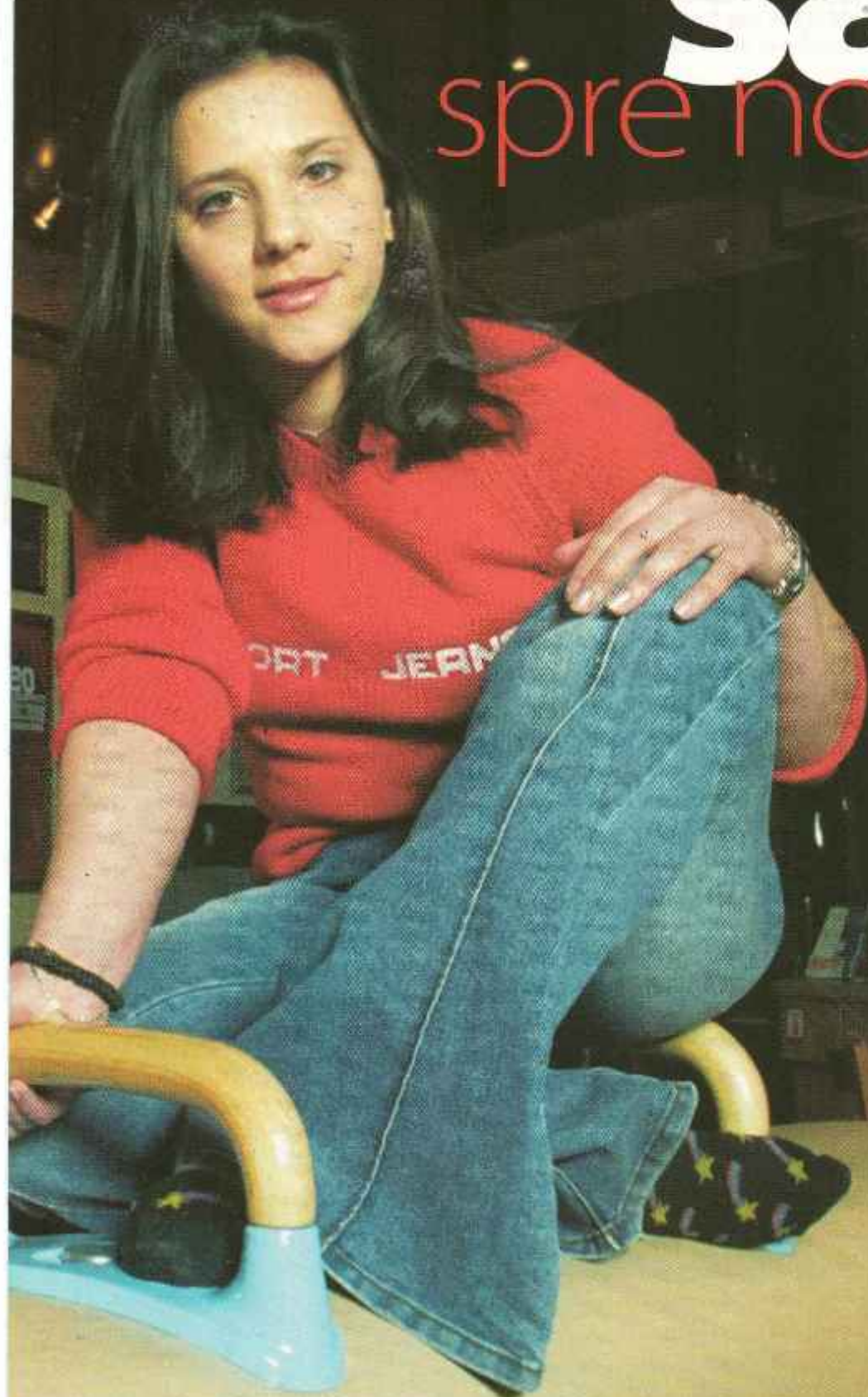

Simpatică, vorbăreată și cuminte. Cu greu poți crede că ai în față pe una dintre cele mai mari gimnaste din ultimele decenii. Spre deosebire de majoritatea vedetelor, prea puține de o valoare comparabilă, a acceptat acest interviu de la prima discuție și n-a întârziat nici o secundă. Așa cum spune, va rămâne toată viața un copil – dar unul nu lipsit de înțelepciune sau umor. După 15 din 19 ani dedicați sportului de performanță, acum Andreea Mădălina Răducan își începe a doua viață.

Andreea salt

spre noua viață

„Am avut baftă de niște p

▼ Ce mai faci?

– Bine, mulțumesc, un pic de vacanță...

– Vacanță de la ce?

– După ce am terminat cu gimnastica, am avut acum puțin timp liber și după sesiunea de la facultate și bineînțeles că încerc să mă odihnesc cât pot!

– Cât de grea a fost renunțarea la gimnastică?

– Bine spus că a fost grea, pentru că am făcut acest sport de la patru ani și deja mi-a intrat în sânge. Am dat tot ce-am avut mai bun pentru niște rezultate de care să mă pot bucura de-acum înainte.

– Decizia de retragere a fost a ta, a familiei, a antrenorilor?

– Familia m-a încurajat de câte ori a fost nevoie, dar decizia mi-a aparținut, și era nor-

mal, pentru că, la urma urmei, eu eram cea care mă dădeam peste cap...

– La propriu și la figurat.

– Da! Nu că n-aș fi putut să continuu, dar cu siguranță n-aș mai fi obținut aceleași rezultate.

– Cu alte cuvinte, ai vrut să te retragi în glorie. O înțelepciune destul de rară la sportivi.

– Nu cred că e o regulă. Oricum, sunt bucuroasă că n-am trecut prin gimnastică precum găscă prin apă și cred că am lăsat o amprentă. Sper ca toți cei care au fost alături de mine să rămână cu o imagine frumoasă.

– Spune-ne câteva cuvinte despre familia ta.

– Familia înseamnă foarte mult pentru mine. Am avut baftă de niște părinți foarte înțelecători, pentru că – în viață, nu neapărat

în gimnastică – nu întotdeauna totul e bun și frumos și atunci simțeam nevoia uneori să mă descarc. În timpul cantonamentelor cu siguranță nu îmi lăseam mereu lucrurile cum ar fi trebuit și aveam impresia că trebuie să renunț pentru că nu mai pot. Părinții m-au lăsat întotdeauna să decid singură, dar am avut la cine să mă plâng, să mă descarc și a doua zi so-
iau de la capăt.

– Ce face fratele tău?

– Joacă fotbal la *Farul Constanța*.

– Ce fel de copilărie ai avut?

– Foarte puțin am copilărit... Antrenamentele nu erau foarte grele la început și mai aveam timp să ies afară să joc un șotron. Dar important e că nu-mi pare rău și că nu am renunțat degeaba la copilărie.

ărinți foarte înțelegători"

- Cum ai ajuns să faci sport la o vârstă așa fragedă? Există vreun precedent în familie?

- Tata a jucat fotbal, dar nu neapărat asta a fost motivul.

- Cine a simțit ce poți să devii?

- Ei. Mama ar fi vrut ca eu și fratele meu să facem mai multă școală. Oricum, nu m-am gândit atunci că o să fac sport de performanță, ci numai până încep școala. Rupeam arcurile de la pat sărind pe el, așa că numai bine mi-aș fi consumat energia... Am intrat într-o grupă în care colegele mele erau mai mari decât mine și a trebuit să muncesc mult ca să le ajung.

- Și totuși, nu te ofical când îi vedeai pe ceilalți copii care aveau timp liber?

- Sacrificii trebuie să faci și în viața de zi cu zi.

- Nu așa de devreme, de obicei...

- Așa e, dar mi-a plăcut foarte mult ce făceam și am vrut să fac bine. Cu ceva noroc am reușit. Am avut colege care au muncit foarte mult și, fie din cauza accidentărilor, fie pentru că n-au reușit să reziste la program, au renunțat. Asta e cel mai rău, pentru că te trezești că nu ai făcut nici școală ca lumea, nici sportul nu poți să-l duci la capăt.

- Pe unde ai umblat prin lume, ai apucat să vezi locurile sau n-aveai timp? Unde ți-a plăcut cel mai mult?

- Foarte rar am avut timp. Mi-a plăcut foarte mult în State - acolo am și vizitat mai mult - și în Spania. De obicei mergem la hotel, la sala de antrenament, înapoi, concursul, și cam atât. Doar dacă avem o zi-două după concurs ne permitem să mergem la o plimbare sau la o cumpărătură.

- Ce înseamnă atunci o vacanță?

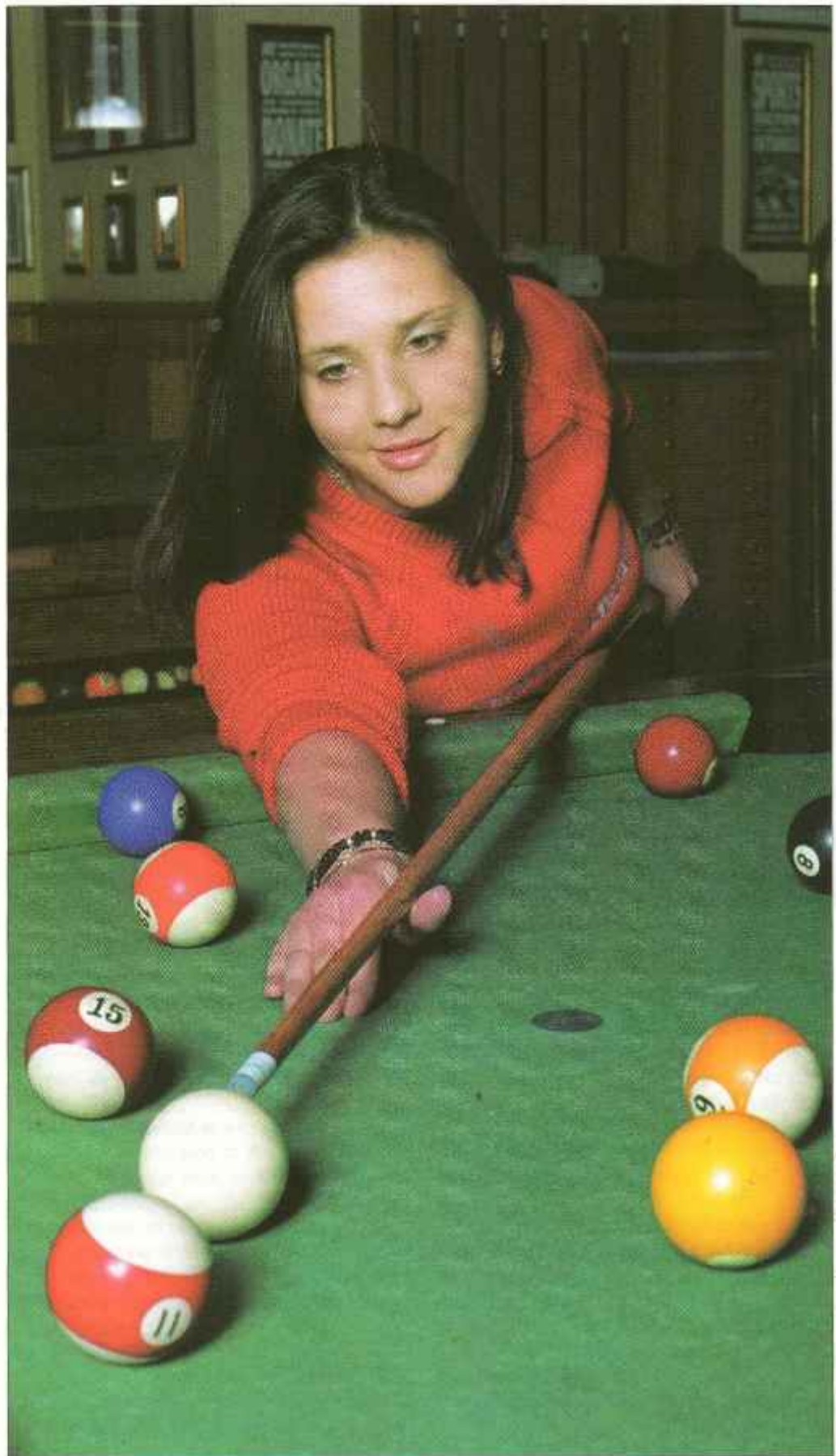
- Nu prea aveam vacanțe. Doar cinci zile între Crăciun și Revelion. Gimnastica e un sport greu și dacă întrerupi două zile antrenamentele poți să ieși în greutate ori să-ți ieși din formă, oasele se întăresc, te dai mai greu peste cap. Eram conștiente că tot nouă ne-am face rău... Chiar dacă nu făceam antrenamente la intensitate maximă, tot timpul intram în sală și ne „mișcam”.

- Care era atmosfera în cantonamente? Radeați, vă făceați farse?

- Încercam. Încercam să uităm de greutate, să fim vesele, dar nu prea aveam timp să ne distrăm.

- Cine era dintre voi mai cu poante, cu bancuri?

- Maria Olaru, cu care mă înțeleg foarte bine și acum, locuiesc cu ea la Timișoara (unde sunt studente - n.r.). Ea era responsabilă cu buna dispoziție.

– Când era cel mai greu?

– Când aveam probleme de sănătate, pentru că trebuia să fac o pauză și apoi să recuperez timpul pierdut. O pauză în gimnastică e nenorocire. Să ajungi la concurs și să nu poți arăta ce-ai făcut într-un an de zile, pentru că nu ești sănătoasă, asta era cel mai rău lucru care se putea întâmpla.

– Ce reacții îți stârnește azi cuvântul Nurofen?

– Al, nu prea l-am mai auzit. Cu mine nu vorbește nimeni despre Nurofen, probabil din delicatețe!

– Cum privești acum necazul de atunci?

– M-am liniștit încă din 2001, dar... S-a întâmplat... Poate că am pierdut o medalie ca să câștig simpatia atâtor oameni și chiar nu-mi pare rău.

– Ai avut mesaje de încurajare nu numai din țară.

– Fără doar și poate! Foarte multe scrisori, mesaje, poze – grămezi! Primeam și casetele cu ceea ce se întâmplă în țară și evident că eram emoționată.

– Te-a încurajat și vreo adversară, din altă națională?

– Prea puțin. Noi ne înțelegem în afara sălii, dar când suntem în sală fiecare își știe scopul...

– Cu doctorul ăla te-ai mai întâlnit vreodată?

– Da. Bine, eu n-am nimic cu dânsul. Dacă mă gândesc bine, eu am stat în cameră cu Simona, care, fiind răcită, a luat mai multe Nurofene decât mine, dar nu l-a ieșit nimic la analize! A fost neșansa mea.

– Sportivul de performanță se confruntă permanent cu medicina: controale, analize, recuperare...

– Toate medicamentele ne sunt prescrise

de Centrul de Medicină Sportivă și tot acolo mergem la control, o dată la trei luni. Vitaminele le stabilește mai mult asistenta care e la lot, pentru că ea știe mai bine ce-i trebuie fiecăreia. Cât despre control, înseamnă toate analizele, măsurători, plus consulturile de specialitate: ortopedie, cardiologie. Dacă ai probleme mai serioase, atunci ești trimis la un specialist și, cu recomandările lui, revii la control.

– Supravegherea permanentă nu te stresa?

– Eram obișnuită, pentru că am început de mică. Dacă mă luau la 15 ani din discotecă, sigur că n-aș fi rezistat. În ultimii ani, poate, când crescusem, poate că aș fi avut chef să merg la o discotecă, dar știam că nu se poate, având două antrenamente pe zi.

anumită pregătire și să stau permanent în București, ceea ce deocamdată nu am cum.

– Pe plan personal...?

– Am un prieten, Bogdan Orzață, e gimnast și el, mai mare cu un an decât mine. Se antrenează cu lotul de băieți la complexul Lia Manoliu.

– De când sunteți împreună?

– Din decembrie.

– Când te-ai îndrăgostit prima dată?

– Acum, la 19 ani, de el.

– Care e principala ta calitate?

– Încă lucrăm la calitate, nu știu exact... Poate faptul că sunt sociabilă și n-am avut niciodată probleme de comunicare cu nimeni.

– Ești timidă sau tupeistă?

– Depinde de situație și de starea în care mă aflu!

– Care e cel mai mare defect?

– Vorbesc foarte mult și foarte repede. Pot să mă controlez, dar nu vreau! Vorbeam odată cu un prieten la telefon și după zece minute zice: „Scuză-mă, dar n-am înțeles nimic!”

– Câți copii vrei să ai?

– Aole! Nu știu, unul-doi... să dea Domnul să ajung sănătoasă până atunci.

– Ești genul care-și face planuri pe termen lung: „O să mă mărit pe la vârsta cutare”?

– Niciodată nu mi-am făcut planuri, dar nici n-am lăsat viața să mă ia pe nepregătite. Normal că o să-mi doresc să am și copii, dar nu e momentul să-mi pun problema.

– Ai emoții când urmărești acum concursurile de gimnastică?

– Am emoții și când mă uit la casetele de pe vremea când făceam tumble: „Ce necăjită eram înainte de aparatul ăsta!”...

– Dar când te uiți la altele, ți se întâmplă să-ți spui: „Ah!, dacă eram eu!”

– Încă nu! Pentru că am terminat de puțin timp și mai trebuie să mă odihnesc, să scap de ceva stres...

– Ce te enervează cel mai tare?

– Aerele. Oamenii șifonați și înfumurați.

– Cum suportai viața mondenă la care e obligată o vedetă?

– Fără probleme. Eram cea mai micuță și toată lumea mă primea foarte bine peste tot.

– De la un moment încolo, nu te enerva să te ia drept copil?

– Nu. Toată viața o să rămân un copil. Nu m-a deranjat deloc. Bine, că mi-aș dori să mai cresc un pic... Poate dorm atârnată!

– Ce părere ai despre colegile care au pozat dezbrăcate?

– O!, speram să scap de întrebarea asta! Ce părere să am? Sunt majore și vaccinate, au părinți, au soți – e viața lor.

– Dar tu ai accepta o asemenea ofertă?

– Nu, niciodată.

Fotografiile au fost realizate prin amabilitatea Champions-The American Sports Bar & Restaurant

foto: Tudor Călin Zorojanu

scrie: Octavian Tîbăr

in direct

**Kuala Lumpur
Marele Premiu
al Malaeziei**

**Calificari - Sambata
22 Martie ora 09:00
Cursa - Duminica
23 Martie ora 09:00**

Ideea de a locui în afara orașului, în case cu grădină, așa cum vedem prin filmele americane, prinde contur și în România. Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței (MLPTL), prin Agenția Națională pentru Locuințe (ANL), a anunțat, recent, construirea primului orașel minisatelit al Capitalei.

Case prin credit ipotecar

Zarvă mare la sediul ANL. Sute de telefoane, cereri, formulare, schițe. Lume multă și puhoi de întrebări. Te gândești, firește, oare ce se dă aici? Locuințe prin credit ipotecar. Cine, unde, când, în ce condiții sunt doar câteva dintre nedumeririle solicitanților. Ca să nu stați la coadă pentru aceste informații, ne-am interesat despre detaliile proiectului *Henri Coandă*. Așa se numește ansamblul de locuințe care se va construi, începând din aprilie, în zona Complex Sere Pipera – Aeroport Băneasa – Comuna Voluntari, pe o suprafață de 116 ha. Harta noului amplasament sugerează un oraș în toată regula: 3.250 de unități locative (case unifamiliale și locuințe colective), aproximativ 10.000 de locuitori, grădiniță, școală, dispensar, sediu de poliție și pompieri, terenuri de sport și parcuri, spații comerciale ș.a.m.d. Toate acestea vor fi gata, cel puțin teoretic, în patru ani.

Ilie Dobre, director ANL, și Dana Florea, consilier de presă, ne-au invitat la o călătorie imaginară în cartierul *Henri Coandă*. În baza unui album cu proiectele selectate prin concurs, chiar se poate spune că avem de-a face cu o zonă specială, în care oricine și-ar dori să locuiască. Până și blocurile arată altfel decât suntem obișnuiți, în sensul că au doar două-trei etaje, cu o arhitectură modernă, din care nu lipsesc scările interioare, spațiile neconvenționale și terasele ample. Noi vom insista, însă, asupra locuințelor individuale, pentru că aici cererea este mai mare. Casele sunt spațioase, cu trei-șase

Varianța creditului ipotecar se potrivește „mănușă” pentru dorința românului de a avea o casă a lui, cu ceva teren și pomi în curte. Prețul pare suportabil. Rata lunară înseamnă între 60 și 600 de euro, funcție de valoarea creditului, perioada de rambursare și dobândă.

camere (în jur de 100 mp), locuri de depozitare, terase, scări interioare și garaje, în cazul unora dintre proiecte. Arhitectura acoperă cele mai diverse gusturi, de la stilul tradițional până la modele avangardiste, sugerând orașele viitorului. La mare preț este și grădina, atât de tentantă pentru generațiile crescute la bloc. Curtea are în jur de 200 mp pentru fiecare casă și poate fi amenajată funcție de preferință. Proprietarul are voie să intervină și în proiectul construcției, dacă dorește ceva în mod special, fără a modifica, însă, structura de rezistență. Casa se dă la cheie, cu finisaj cu tot.

Să vedem, acum, ce-i de făcut dacă vreți o casă în *Henri Coandă*. În primul rând, ca de obicei, trebuie să aveți niște bani puși deoparte. Nu puțini. Creditul ipotecar se acordă doar persoanelor care pot achita în avans minimum 20% din valoarea locuinței, respectiv din 35.000-70.000 euro. După ce vă calculați „potențialul” și constatați că se adună suma cu pricina, completați cererea tip, pe care o găsiți la orice oficiu poștal. Se trimite prin poștă, recomandată cu confirmare de primire, pe adresa ANL: str. Transilvaniei,

nr. 2, sector 1, București. ANL ierarhizează aceste cereri pe baza unei grile de punctaj. Criteriile țin de valoarea avansului, starea civilă, persoanele în întreținere, situația locativă prezentă, starea sănătății și eventualele credite pentru locuințe de care ați beneficiat anterior. Dacă aveți norocul să intrați pe lista de prioritate, urmați certificatul de solvabilitate, emis de banca agreată, și... gata, vă alegeți amplasamentul și modelul de casă. Avansul se achită în momentul semnării contractului de construcție, care, deja, este titlu de proprietate pentru viitoarea locuință. Creditul obținut presupune și ipotecă asupra casei, în favoarea ANL, până la rambursarea lui. La acest capitol, tinerii sunt favorizați din start. Au la dispoziție 25 de ani pentru rambursarea creditului și o dobândă de doar 7%. Persoanele peste 35 de ani plătesc 9% dobândă și au o limită de rambursare de 20 de ani. Dacă tot am vorbit despre avantaje, trebuie să amintim și Ordonanța de Urgență 59/2002, conform căreia beneficiați de o subvenție de 20% din valoarea locuinței, pentru prima unitate locativă construită cu credit ipotecar. Asta înseamnă că, dacă „prindeți” o casă în *Henri Coandă*, în condițiile în care nu mai aveți o altă obținută cu sprijin de la buget, nu plătiți TVA. Or, 20% dintr-o casă, e, totuși, ceva.

Dacă oferta vi se pare tentantă, vă dorim o colaborare bună cu specialiștii ANL. Apoi o casă frumoasă și solidă, cu grădina din vis. Terenul, însă, nu vă aparține. O să-l aveți doar în folosință, pe durata de existență a construcției. Cu taxele de rigoare.

text: **Liliana Petruș**
foto: **arhiva MLPTL**

Platinum
UN ELEMENT NECESAR

Televizorul Platinum
Sparge toate tiparele!

Televizoarele Platinum

11 modele, au diagonala
între 37 și 72 cm, 100 de
canale, teletext, hiperbandă
sunt biftonice sau stereo și
au o imagine excelentă.

Toate la un preț imbatabil.

**ȘOCANT DE...
TENTANT**

Platinum
UN ELEMENT NECESAR

prin

ROMANEL

Tel: 021 413 01 01; web: www.romanel.ro

Un hacker român c angajat de o mare comp

Multă vreme, în presa occidentală s-a vorbit despre România ca despre o țară de mâncători de lebede. Apoi, a izbucnit scandalul cu țiganii de la periferia Parisului. Anul trecut, prima pagină a ziarelor din Anglia a fost ținută de rețelele de cerșetori români din Londra. Iar ultima etichetă pe care presa din Vest ne-a pus-o nu e nici ea deloc măgulitoare: hoți pe Internet. Și totuși, în lume există mari companii din domeniul informaticii care au angajat hackeri din România. Povestea de mai jos este povestea unor pirați ai Internetului care au trecut de cealaltă parte a baricadei.

Antoni George Savu, alias Celularu, este un hacker „pensionat”. Acum este angajat al unei mari companii franceze. Trăiește, de trei ani, la Paris și câștigă mai mult decât un inginer informatician francez. Răsfățat, odată al presei românești, Antoniu George Savu își amintește ultima știre apărută despre el în România, anul trecut: „Celularu trăiește ca un rege la Paris”. „Ca un rege, pe dracu”. Muncesc de-mi sar capacele pentru banii ăștia”, spune el. Pentru utilizatorii de Internet din România însă, Celularu a devenit o mică legendă. Un model. Povestea unui student amărât din România care și-a făcut un nume în hacking și a fost remarcat de o mare companie străină e un scenariu de film care atrage mulți spectatori. Antoniu George Savu spune însă că lucrurile s-au schimbat: „Mulți vor, practic, să facă exact ca mine. Mirajul unei slujbe bine plătite în Occident le ia multora mințile. Dar vreau să le spun câteva lucruri, înainte să ajungă prin pușcării. În primul rând, că eu am avut destulă minte încât să nu fac tâmpenii: n-am furat, n-a umblat poliția după mine. În plus, pe vremea aia, în România nici nu erau legi, puteam să sparg orice pentru că, legal, n-aveau ce să-mi facă. Lucrurile s-au schimbat între timp, infracțiunile pe Internet se pedepsesc cu pușcărie și în România acum. Treaba lor ce fac, da' eu în locul lor n-aș risca șase luni de bulău doar ca să ajung ca și Celularu”.

Celularu a terminat în 1993 Liceul de Informatică din Cluj și s-a înscris la Politehnică, secția Automatizări-calculatoare. La 20 de ani s-a angajat la o

Dintr-un student amărât, care-și chealtaia ultimii bani prin internet-cafe-uri, Celularu a ajuns să trăiască la Paris „ca un rege”.

Pentru amatori, există foarte multe site-uri axate pe hacking, unde poți deprinde abc-ul pirateriei pe Internet.

firmă în domeniu. Un an mai târziu, România se conecta la rețeaua Internet și pentru Antoniu George Savu, deja un specialist în calculatoare și interconectarea lor la nivel de rețele LAN, apăruse ceva nou. Primul contact cu hackerii l-a avut în 1998, când a fost „atacat” de un puști de 16 ani, cunoscut printre utilizatorii rețelei de chat IRC sub numele de DrMengele, un personaj ciudat, despre care s-au scris multe în presă, dar despre care nici un ziarist nu a putut afirma cert cu ce se ocupă. Practic, primele noțiuni în hacking i le datorează acestui DrMengele. Prins în joc, Celularu a devenit un obișnuit al site-urilor axate pe hacking, iar mai târziu al site-urilor axate pe securitate. Simultan, a învățat să fie un bun

hacker, dar și un bun administrator de rețea. Un bun atacator, dar și un bun apărător.

„Internetul a început să-mi mănânce tot mai mult timp și, mult mai grav, tot mai mulți bani. Eram, practic, falit. Banii mei de student pârliți îi lăsam prin Internet-cafe-uri. Devenisem un mic specialist în sisteme de securitate, dar nu mă plătea nimeni pentru asta. Trebuia să găsesc o soluție”, povestește el.

Primul hack important și, implicit, primul pas spre celebritate a fost atacul asupra rețelei BellAtlantic, unul dintre cei mai mari provideri de Internet din Statele Unite. În trei luni, Celularu avea un control total asupra calculatoarelor importante ale rețelei, pornind din Boston până în Florida. Pagubele pe care le putea produce erau imense.

„Puteam să șterg toate datele de pe fiecare server. Dar aici vine diferența. La începuturile hackingului, am hotărât să nu mă ating de datele de pe mașinile (calculatoarele - n.r.) pe care reușesc să le sparg. Ideea era că, odată ce aveam o mașină, aveam grijă de ea. Eram un al doilea administrator de sistem, în afara adminului oficial. Un administrator de sistem invizibil”, spune el. În schimbul acestor servicii, Celularu se folosea de conexiunea la internet: „Hackam cu predilecție calculatoare de pe conexiuni puternice pentru a mă putea conecta la IRC de pe ele. Așa îmi ascundeam adresa reală de unde eram legat pe IRC, cu alte cuvinte toți mă vedeau legat ca și cum aș fi fost în SUA. În general, luam legătura cu administratorul oficial și încercam să-l

elebru, anie franceză

fac să înțeleagă faptul că are nevoie de mine. Era un fel de troc: eu îi ajutam la securizarea sistemului, ei mă lăseau să le folosesc conexiunea la Net". În 1998, ceea ce aștepta să se întâmple s-a întâmplat: Celularu a fost angajat de un american pe care întâi îl „hackuise”, iar mai apoi îl ajutase să-și securizeze rețeaua. „Au fost primii mei bani adevărați”, spune Antoniu-George Savu.

Oarecum paradoxal, Celularu a devenit o vedetă a presei din România nu în urma unor hackuri „serioase”, ci în urma unei... glume: „În 1999, picasem din greșeală pe un server. Ca de obicei, mă uitam să văd ce există pe mașină, și-am văzut că serverul găzduia pagina oficială a eclipsei de soare din august '99. Am schimbat site-ul, punând o pagină principală pe care scria că website-ul eclipsei a fost spart și mai jos un link către pagina originală. Practic, n-am făcut decât să mai pun o interfață care să-i sperie pe proprietarii site-ului. După o săptămână au început să apară articole în ziare, în care eram ridicat în ceruri ca super-hackerul lumii. Când, de fapt, a fost ceva banal”. În căutare de senzational, ziariștii au început să caute și, nu de puține ori, chiar să inventeze povești despre noua „vedetă” a pirateriei pe Internet. Multă vreme după isprava cu eclipsa, Celularu a fost cel mai mediatizat hacker din România. „Chestia asta cu presa m-a încântat puțin, la început. Mă căutau gagicile ca pe Jim Morrison, toate vroiau să-l vadă pe Celularu. Da' nu m-a ținut mult, mi-am dat seama la timp că pot să ajung să transform un amuzament în condamnări penale. Oricum, hackingul nu mă mai pasiona, începusem să mă plictisesc. Știam aproape tot ce puteam ști. Am ajuns la un nivel încât pur și simplu nu mă mai interesează. De undeva încolo, nimic nu mai este nou. Toate așa-zisele metode noi de hacking sunt de fapt niște versiuni ale celor vechi. Și, mai ales, nu e atât de spectaculos după ce ai învățat s-o faci. Hackinguri ca în filme nu există”, spune Celularu. Antoniu-

George Savu a ajuns la Paris în aprilie 2000, angajat de o firmă franceză. Face cercetare și consultanță în informatică, iar din vară urmează să fie promovat șef de proiect. Spune că a muncit enorm, dar recunoaște că a avut și noroc: „Erau altele condițiile când am ajuns eu aici. «Bula» Internet creștea întruna. Acum, piața s-a saturat, situația pe piața locurilor de muncă în informatică s-a deteriorat. E o minune să mai găsești un job de 25.000 de euro pe an”. Nu sfătuiește pe nimeni să facă ce-a făcut el, pentru că legislația s-a înăsprit. Dar recunoaște că, dacă în Franța e o minune să-ți găsești un job de 25.000 de euro pe an, în România e imposibil.

text **Julius Constantinescu**

foto **arhivă**

35.000 \$ din licitații fictive

Polițiștii Brigăzii de Combateră a Crimei Organizate și Antidrog București au efectuat, la sfârșitul lunii februarie, 26 de percheziții domiciliare în județul Teleorman. O acțiune de-a dreptul spectaculoasă, în care au fost reținute 12 persoane care au înșelat prin intermediul Internetului mai mulți cetățeni străini. Ofițerii români au colaborat cu lucrători din Birourile Secret Service și FBI, de la București. S-a plecat de la reclamațiile cetățenilor americani împotriva românilor, care i-au înșelat prin sistemul licitațiilor fictive on-line de pe Internet. În perioada ianuarie-iulie 2002, cei 12 teleormăneni au participat la mai multe licitații virtuale. Ei „vindeau” componente performante de calculatoare, aparatură electronică și diverse obiecte, la prețuri mult sub cele reale. Victimele lor sunt din SUA, Australia, Franța și Spania. Banii îi ridicau prin sistemul Western Union, de la diferite oficii poștale și bănci din orașele Alexandria, Roșiori de Vede și București. Prejudiciul stabilit, până în prezent, este de aproximativ 35.000 de dolari. Împotriva autorilor s-a dispus începerea urmăririi penale pentru săvârșirea infracțiunilor de înșelăciune și asociere pentru comiterea de infracțiuni. (text **Elena Tomulescu**)

Hackerii occidentali sunt pe cale de dispariție

pHeur e mult mai discret. Nu vrea nici măcar să-și dea numele: pHeur ajunge. E nick-name-ul sub care e cunoscut în lumea IRC. N-a ajuns niciodată în paginile ziarelor. Traseul său e aproape identic cu cel al lui Antoniu-George Savu. A plecat în Occident în septembrie 2000, angajat tot în urma unor contacte pe internet. Spune, ca și Celularu, că vremurile s-au schimbat: „De trei ani, în presa din Europa de Vest n-a apărut nici măcar un caz de hacking. Și asta nu pentru că ar fi atât de buni încât să nu-l prindă, ci pentru că, pur și simplu, în Occident aproape nu mai există hackeri. Poliția are o divizie specială care supraveghează Internetul, sunt polițiști care o ard alurea pe chat-uri și urmăresc discuții. Aici nu există «dacă te prinde», aici există doar «te prinde». Te saltă în câteva minute, iar aici nu există «dacă te condamnă», ci «te condamnă». În România apar tot felul de știri cu hackeri români, care fac și dreg, e un fel de mândrie națională.

Dar nimeni din România nu se întreabă de ce în lume mai apar doar știri cu hackeri români, ruși, bulgari, chinezi... Îți spun eu: pentru că fenomenul mai există doar în țările subdez-

voltate, unde de obicei nu pătesc nimic. Îți ști pe Mitnick, ăla din State? E singurul hacker prins în State în ultimii ani. Mega-hacker! Rahat! Eu cred că știa că-l prinde, a făcut-o pentru publicitate. A scris o carte, s-a făcut un film, a câștigat o lopată de bani. Dar a făcut vreo trei ani de pușcărie, asta trebuie să învețe și ai noștri, că riscă să stea la pușcărie. Nu prea se aplică legea în România acum, dar după ce intrăm în UE s-a terminat, ăștia nu glumesc. Și așa imaginea noastră e foarte

proastă. Acum doi ani, am vrut să trimit cuiva un cadou în România. Când au auzit de România, m-au sunat de la firma aia să le trimit copia cărții de credit și copie după un act de identitate. S-au saturat de țepile luate de la «carderii» din România”. ■

**200.000 de vizitatori.
Ai ce să le oferi ?**

28 mai - 2 iunie 2003

Organizator: Romexpo - Targul International Bucuresti; Tel: 224.02.01; 224.35.42;
www.tibco.ro

Eveniment discografic

Sony Music a adus în România câteva dintre cele mai cunoscute și mai bine vândute albume semnate de legendarul grup rock australian AC/DC, format la Melbourne în 1973. Cinci dintre cele mai cunoscute titluri din discografia formației sunt acum disponibile în România prin Media Services/Sony Music: *High Voltage* – 1976 (albumul de debut), *Dirty Deeds Done Dirt Cheap* – 1979, *Back in Black* – 1980, *Live in '92* și *Live in '93*. ■

GEORGE MIHĂIȚĂ Dramele ADOLESCENȚILOR

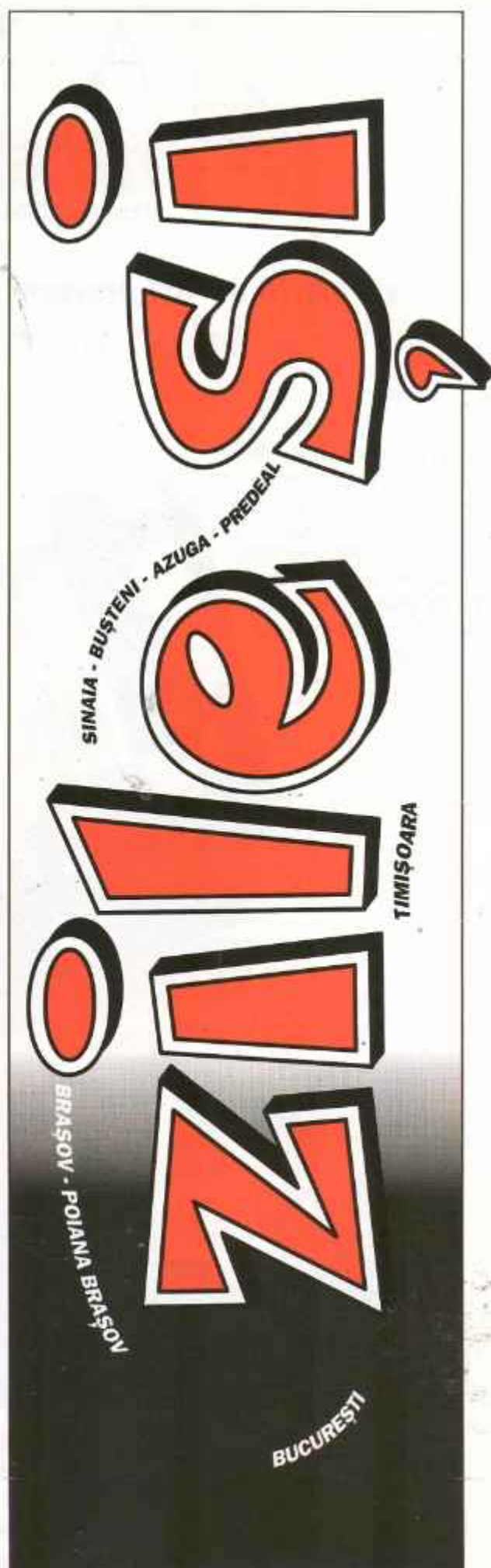
nimeni
nu e
singur

Tinerețe, haine grele

Nu doar majorii au probleme majore. *Dramele adolescenților* nu sunt cu nimic mai puțin serioase. Este ceea ce a aflat George Mihăiță (un veșnic adolescent el însuși), răspunzând, vreme de un deceniu, la scrisorile trimise de către tineri revistei *Salut*. Acum, cele mai interesante dintre acele misive au fost reunite într-un volum publicat de editura CD Press. Așa cum bine spune în prefață Ion Cristoiu, „George Mihăiță a ținut locul la mii de tați”, și a făcut-o într-un mod inteligent și încurajator, sub titlul *Nimeni nu e singur*. La această concluzie subscriu, la finele cărții, mai multe VIP-uri, printre care Andreea Marin, Horațiu Mălăele, Ștefan Bănică jr. ■

Stilul ȘOC

Ciprian Enea, ziarist și scriitor, ține să șocheze. Și reușește. Mai întâi, publică un volum de poeme (al doilea, *Ultimul stilist*) care conține, în cea mai mare parte, proză, dar și multe fotografii ale autorului și ale prietenilor săi. Apoi, îl deschide cu un manifest. În rezumat: toată poezia românească a ultimelor decenii e de rahat, eu sunt singurul care mai ține la stil. Cum cuvântul introductiv și alte note critice le ceruse taman unor reprezentanți ai celor pe care încearcă să-i desființeze, le dă să citească manuscrisul fără manifest în al patrulea rând, completează cele câteva poezii cu amintiri erotice personale, dar și ale prietenilor. Nume reale, date, împrejurări. Ți-a povestit un amic, la un pahar, o aventură? Pacl, la carte! Evident, limbajul este fără nici un fel de perdeluță. Viața-i dură. În fine, organizează o lansare care s-a vrut un *happening*, în care păcăliții (Liviu Ioan Stoiciu și Dan Silviu Boerescu) n-au pierdut ocazia să-și ia revanșa. Nu cred că vreodată, la o lansare de carte, s-au mai putut auzi atâtea durități la adresa volumului și a autorului! Salvarea (parțială) a lui Enea a venit de la T.T. Coșovei și de la Dan Mircea Cipariu – ultimul improvizând o prestație tip Eminem, inclusiv tăvăliri pe jos. Altfel a fost dragut: lumânările peste tot, țuică fiartă, jumări, o folkistă adunată dintr-un bar, recitări, veselie mare. ■

AMPLUS

INTERNATIONAL LTD.

Membru ASOEXPO – Asociația Organizatorilor de Târguri și Expoziții din România

**vă invită să fiți prezenți la primul eveniment cultural al anului,
„Salonul de carte și presă București“**

ediția a VIII-a

5-9 martie 2003, Muzeul Național de Istorie a
României

Program de vizitare 10:00-18:00

Intrarea liberă!

Sunt prezente peste 80 de
firme expozante: prestigioa-
se edituri, difuzori și impor-
tatori de carte, agenții li-
terare, institute și fundații
culturale, muzee, institu-
te de învățământ supe-
rior și reprezentanți
mass-media.

Expozantii vă propun
să luați parte la:
lansări de carte, mese
rotunde, recitaluri de
poezie și muzică, de-
monstrații de măiestrie
artizanală, manifestări
omagiale, tombola, con-
cursuri și... multe sur-
prize!

0 carte pentru orice vârstă la prețuri promoționale!

Informații suplimentare la Amplus International Ltd.:

Tel./Fax: 021/210.02.52, 021/211.08.69 și 021/211.27.87

e-mail: amplusmaria@yahoo.com

Așteptăm cu plăcere vizita Dvs.!

Ovidiu Lipan
(al doilea din stânga),
alături de vechii săi
prieteni Jozsef Kappl,
Mircea Baniciu și
Nicu Covaci, în 1991

Țândărică la maturitate

Ovidiu Lipan Țândărică a împlinit 50 de ani! Petrecerea organizată în cinstea lui la Club A l-a adus alături prieteni de-o viață, foarte mulți, pentru că Țândărică este un personaj extrem de comunicativ, pe cât de impetuos este și în muzică. A fost un prilej de mari emoții: „Eu mi-am dorit o sărbătoare discretă, să nu-i dau importanță. Dar au venit atâția prieteni, încât chiar mi-am dat seama că trăiesc un moment special al vieții mele. Așa că mi-a făcut mare plăcere să fiu sărbătorit în felul ăsta.” Povestea muzicii lui Țândărică și avalanșa de amintiri reluate în club au întărit ritmul multor inimi. Doar știm că tobele dinamitate ale lui Ovidiu Lipan au putut ține piept, de-a lungul anilor, și emoțiilor, și greutăților, chiar și regimurilor politice. El a plecat acum 23 de ani din România, strâmtorat de închistarea de aici, și a reușit să adune artiști care să susțină muzica românească. S-a întors acum, dar viața sa în Germania nu poate fi dată uitării, pentru că acolo, practic, s-a maturizat și și-a putut dezvolta talentul. „Sunt încă cetățean german, dar trăiesc în România. De altfel, pot să trăiesc oriunde în Europa, dar aici e sufletul meu. În toate concertele europene pe care le-am susținut și lucrând cu artiști români pe care i-am chemat alături de mine, am vrut să demonstrez care e forța poporului român, care este specificul nostru etno. Peste tot am fost primiți minunat. Cât despre Germania, după 23 de ani, nu pot lăsa tot ce-am construit acolo. A fost multă vreme viața mea și este locul unde am învățat multe. Eu m-am născut român, latin, și-am observat că mi face plăcere să combin spiritul ăsta german cu frumusețea românească. Noi, românii, suntem mult mai performanți dacă ne păstrăm autenticitatea. Să ne păstrăm umorul, chiar și superficialitatea, numai să avem coloană vertebrală. Așa putem face lucruri extraordinare!”, ne sfătuiește Țândărică. Acum, după atâția ani de experiență adunați în folosul celebrității, cum se mai împacă numele păpușei românești cu maturitatea artistului care a împlinit, iată, jumătate de secol? Foarte tânăr fiind (de nici 16 ani), Ovidiu Lipan ulmea nu numai publicul, ci chiar și pe partenerii săi din trupa *Roșu și Negru*, cu extraordinara sa energie. Pur și simplu, făcea totul Țândări, dezlănțuindu-se pe bateriile care deveneau, sub mâinile lui, instrumente de mare clasă. De-atunci i s-a spus Țândărică. Legenda *Phoenix*-ului i-a impus un nume în rock-ul românesc și mondial. Chiar s-a întâmplat ca numele de scenă să fie mai puternic decât cel din scripte, fiind oprit pe stradă de admiratori cu „Bună ziua, domnule Țândărică!” Artistul de acum pare cuprins de nostalgie: „Stau câteodată și-l privesc pe Țândărică. E un zbuciumat. Și eu trebuie să am mare grijă de el, să-l trag bine de aște, să-l conduc cum trebuie, ca să iasă întotdeauna tot cel mai bun în el.” Și cum tobele saltă în același ritm fantastic, e limpede că Țândărică e-n continuare tânăr și deloc liniștit.

Text: **Gia Iova**

ghid informativ - cultural

Se distribuie gratuit

www.zilesi.ropti.ro

Expoziția de îndr

Iubire fără frontiere

Cu doi ani în urmă, Cristian Chivu, premiat de revista *Flacăra* pentru meritul de a fi devenit cel mai tânăr căpitan al naționalei de fotbal, ne declara că nu are încă o iubită, ba chiar că nici n-o caută, considerând că este prea devreme, la 21 de ani, să se implice într-o relație de lungă durată. Asta în ciuda roiului de tinere care și l-ar fi vrut de partener. „Poate va fi mâine, poate va fi poimăine, dar înainte de asta trebuie să mă îndrăgostesc”, spunea Cristi pe atunci. Motiv pentru care pe coperta revistei am titrat: „Cristian Chivu își driblează admiratoarele”. Căpitanul „lăncierilor” olandezi își cumpărase o casă lângă Amsterdam, de care era foarte încântat, dar pe care n-avea cu cine să o împartă. De la Revelion încoace, singurătatea celui devenit între

timp steaua cea mai strălucitoare a legendarului *Ajax* a luat sfârșit. Cristi trăiește o frumoasă poveste de dragoste alături de Andreea Raicu, vedeta de la *Prima TV*. Andreea spune că actualul ei prieten a cucerit-o prin comportamentul lui. S-au cunoscut încă din anul 2000, la o ședință foto, și ea a fost surprinsă, ca și ceilalți din jur, de docilitatea lui, în condițiile în care shooting-ul avea loc la 40 de grade Celsius. „E foarte bine crescut, e un băiat cu foarte mult bun simț”. La vremea aceea, însă, Andreea nega că ar exista ceva între ei, căci „e destul de greu să ții o relație la distanță”. Timpul a dovedit însă, încă o dată, că *omnia vincit amor*. Chiar și bârfele de presă, care n-au lipsit (o publicație a dezgropat o fostă relație a Andreei). Cristi a închis „incidentul” cu o singură frază: „Ne vom iubi din ce în ce mai mult și povestea asta o să ne unească mai mult”. Andreea și Cristi sunt împreună, chiar și de la mii de kilometri distanță. Sunt tineri, arată încântător și au, fiecare în felul lui, succes. Ce-ar putea fi mai frumos?

Imagine din spectacolul
Flacăra în haine noi,
noiembrie 2001

ăgostiți

La început de primăvară, cu un război bătând la ușă, cu sistemul medical în criză și nivelul de trai concurând metroul, parcă-parcă avem nevoie și de un mesaj optimist. Și care ar putea fi acesta, dacă nu unul venind dinspre iubire? Iată de ce ne-am decis să vă oferim o expoziție de îndrăgostiți. Și dv. puteți fi ca ei, indiferent de vârstă și chiar indiferent de condițiile de trai.

Lydia baroneasă Lovendal
și Radu Mihai Papae,
un cuplu care a învins
trecerea timpului.

Dragoste de viță veche

*Eri, fericit, am dat de-un fir de păr
Scăpat din coama-ți leonină:
Avea aroma florilor de măr
Și delicat-discret, și de sulfină,
Se ascunsese-n pijama mea
De parcă-ar fi voit să se încălzească
Și strălucea precum un fir de stea,
Mesaj celest în proza pământească.*

(versuri din cele peste o mie de poeme dedicate de Radu, Lydiei)

În casa lor dominată de tablourile lui George baron Lovendal, Lydia și Radu Mihai au împlinit 55 de ani de căsnicie. O dragoste rară, care-și arată puterea și atunci când Radu, la 80 de ani, se trezește noaptea să-i scrie versuri soției lui, și atunci când Lydia baronesse Lovendal coase de la patru dimineața pentru soțul ei. O noblete a sentimentului neștearsă până astăzi.

S-au cunoscut în 1947, când amândoi erau studenți ai Facultății de Arhitectură din București. Lydia fusese crescută printre artiști. Mama scria versuri, tatăl picta cu o frenezie extraordinară, iar cele două fete repetau ba pași de dans, ba roluri din piesele vremii. „Am fost scăldată în poezie. De mică am făcut balet, iar la 13 ani și jumătate am devenit actriță a teatrului *Alhambra*, deși eu nu vroiam. M-au obligat, pentru că ziceau că sunt foarte bună. După primele spectacole am fugit și-am plâns, pentru că nu-mi plăcea ce se întâmpla după culise. Eu copilărisem în Cernăuți, unde tata fusese directorul Teatrului Național. Acolo prinsesem tradiția austriacă de politețe și dragălaşenie. Bucureștiul era departe de așa ceva”, își amintește Lydia. La facultate „studenții făceau convoi când ieșea Lydia. Cine n-o cunoștea!”, spune Radu Mihai Papae. Aceleași picioare de balerină se mișcă și acum, cu grație, prin casa împânzită de tablouri. Tânărul Radu a zărit-o prima dată pe scările facultății: „Am văzut-o coborând, cu o haină de piele strânsă pe corp și o pălărie cu boruri mari. I se spunea *fica lui Buffalo Bill*. Eu mi-am oprit ochii pe ea, ea și-a oprit ochii pe mine. Cred că atunci m-am îndrăgostit.” Ea nu-și aduce aminte acest moment! Obiceiul facultății, la acea vreme, era ca studenții din ultimul an să fie salutați fără crăcnire de boboci. Dacă nu, vinovatul era dezbrăcat și era pictat, de sus până jos, în ulei sau acuarelă. În timp ce Lydia lucra la un proiect, a fost găsit unul ce trebuia pedepsit. Pentru că n-avea voie să asiste, Lydia s-a ascuns între planșete, de unde a văzut „un tânăr frumos, foarte înalt, cu o haină bleu deschis și cu niște gene care acopereau toată sala. El n-a participat la barbarie.” La balul facultății au dansat împreună, dar el, ca să nu-i arate prea mare interes, a invitat-o mai des pe o colegă urâtică și grasută. În schimb, vestitul Sergiu Malagamba, conducătorul orchestrei de jazz, și-a lăsat în acea seară trupa și a dansat numai cu Lydia, încoronând-o regina balului. Probabil că asta l-a întârâtat pe Mihai, pentru că a doua zi a sunat-o, invitând-o „să vadă primăvara”.

Patru luni de zile, Mihai a însoțit-o, pe jos, de la facultate până acasă, în piața Regina Maria. Nu s-au ținut de mână, nu s-au îmbrățișat, nu s-au sărutat. Își vorbeau cu *dumneavoastră*. S-au căsătorit, în iulie 1947. În fața altarului s-au sărutat prima dată. A urmat perioada de după 1950, când mestereau din sârme răsucite măgăruși, păpușele și cetățeni turmentați, ca să-și cumpere ceva de mâncare. „Am trecut prin multe. L-am văzut pe Mihai, noaptea, plângând. Muncea din greu, era mereu obosit, dar era așa de dulce când dormea, și eu îl iubeam atât de mult! Și-acum el e soarecele meu”, spune baroneasa, care a fost considerată cea mai mare genealogistă a Europei, iar el nu se lasă mai prejos: „Soția este punctul meu fix din univers. Și ne-am stabilit un scop: să adunăm toate tablourile tatălui ei într-o casă memorială. Toată viața, asta am făcut: am adunat, plătind din cât aveam, tablourile astea care ne luminează casa”, spune profesorul arhitect emerit Radu Mihai Papae.

Casa lor este, acum, un adevărat muzeu. Dacă pereții n-ar fi crăpați, dacă întreținerea casei n-ar costa cât amândouă pensiile lor la un loc, dacă Mihai nu și-ar fi rupt mâna și dacă n-ar exista bătrânețe, totul ar fi fost perfect. Președintele Iliescu i-a vizitat. Premierul Năstase, mare iubitor de colecții, i-a asigurat de sprijinul său. Dar n-a urmat nimic. Din fericire, ei au învățat să nu se împiedice niciodată de o fărâma de istorie. ■

Doctorul și sufletul

La jumătatea anului trecut, Dana Războiu, „stirista” de la TVR, a început să apară în public alături de prietenul ei, Ovidiu Brănzan, medic și deputat PSD de Timișoara. Ocupația de bază a lui Ovidiu nu este chiar așa de departe de preocupările Danei, cum s-ar putea crede, căci ziarista a terminat Psihologia! Nu știm cine psihanalizează pe cine, dar e limpede că relația a devenit una stabilă. Despre iubitul ei, Dana spune că este „om cu O mare”. Nu multe femei își definesc astfel bărbații...

– Ai primit premiul „Femeia anului”. Cum te simți?

– Foarte bine. A fost o mare surpriză, pentru că nu știam de faptul că se va decerna acest premiu. Pur și simplu într-o zi m-a sunat PR-ul nostru din televiziune și mi-a spus că trebuie să pregătesc o casetă cu prezentarea mea și să pun pe hârtie câteva cuvinte despre mine. Normal, am întrebat pentru ce toate astea și mi-a zis că sunt nominalizată pentru premiul Femeia anului și că în eventualitatea că voi câștiga voi avea nevoie de această prezentare, nu mi-a spus că voi câștiga premiul ca să fie o surpriză. Și

săptămâna următoare au fost premiile. M-a bucurat foarte mult; orice premiu te bucură.

– În afară de a fi prezentatoare tv, ce ai mai putea face?

– Cred că aș fi o bună mamă; deocamdată nu pot să demonstrez pentru că nu am copii. Cred că sunt o foarte bună prietenă, prietenele mele pot confirma asta. Le ajut cu absolut orice. Îmi place mult să fac daruri, să fiu aproape de cei dragi, fiindcă știu ce înseamnă să fii singur. Când am venit în București nu aveam aici decât o prietenă cu care mă vedeam destul de rar, fiindcă ea stătea în Drumul Taberei iar eu în

Floresca și ca să ajung la ea îmi trebuia o oră. Mi-a fost foarte greu, vorbeam mult la telefon cu cei de acasă, cu prietenul meu care a venit aici abia la câteva luni după mine.

– Ai spus că ți-ai dori să devii mamă. Se va întâmpla în curând?

– Îmi doresc să devin mamă de cinci ani cel puțin, până acum nu s-a întâmplat. Nu depinde numai de mine, din păcate, dacă ar fi depins numai de mine, aș fi făcut-o acum cinci ani. Uneori îmi pare rău că nu s-a întâmplat așa, pentru că îmi doresc mult să am trei copii. Eh, n-a fost să fie! (oftează). Sunt în tratative cu prietenul meu care nu e așa de grăbit ca mine. Și el își dorește copii, dar cred că îi e frică. Probabil ca oricărui bărbat, dar sper să-l conving cât mai repede.

– Sunteți de ceva timp împreună. Cum te-a cucerit?

– Am fost foarte buni prieteni înainte de a fi un cuplu. Ne-am cunoscut la o filmare în Timișoara. Venise Adrian Năstase în oraș, eu am mers să fac un interviu iar prietenul meu se afla printre cei care îl întâmpinau. El a întrebat cum mă cheamă, apoi am ieșit la o cafea după câțiva timp. M-a cucerit cu inteligența lui, este un om foarte cult, foarte manierat.

– Se aude că sunteți pe cale de a vă căsători. Când se va întâmpla?

– Eh... peste câteva luni. Când o să mă ceară de nevastă, atunci o să ne căsătorim. Încă nu m-a cerut, n-a existat acel moment care să însemne asta. Noi stăm împreună și vorbim des, dar...

– Ce este important într-un cuplu, după tine?

– Dacă spun că este importantă comunicarea, voi spune un lucru foarte cunoscut... Este importantă toleranța, iubirea. Există foarte multe relații bazate pe interes care, sigur, pot să dureze, dar nu le poate împlini viața celor doi. Oamenii aceia se pot declara multumiți, dar nu fericiți. Eu și cu prietenul meu semănăm ca două picături de apă. Asta sună bine, dar poate fi și sursă de conflict.

Romeo și Julieta, variantă de familie

Mai rar așa un cuplu precum Alexandra și Adrian Mutu! Prototip de frumusețe, fiecare dintre ei, vedetă fiecare și, pe deasupra, și-au început viața de familie niciunde altundeva decât la Verona! În aceste condiții, mai că te-ai fi așteptat, după modelul hollywoodian tip Elisabeth Taylor-Richard Burton, să urmeze o serie de scandaluri răsunătoare. Prea era frumos să dureze! De altfel, chiar recent, presa a tipat că familia ar fi în pericol. Ei, bine, asta să i-o spună lui Mutu! Cei doi nu numai că au rămas împreună, dar au devenit trei, odată cu nașterea micuțului Mario. Chiar dacă, pentru a-și urma soțul în periplul lui fotbalistic italian, a renunțat la cariera de televiziune din România și deși a devenit mamă, Alexandra nu s-a închis în casă, ci, mai nou, a devenit vedetă la *Parma TV*, unde prezintă emisiunea *Radio Break*. Mai mult, a debutat și ca reporter la emisiunile de știri.

După o perioadă de navetă București-Verona, familia s-a așezat la casa ei și fiecare își vede de carieră. Pare evident că această liniște i-a priit fotbalistului: după ce se ajunsese ca asupra valorii lui să planeze mari semne de întrebare, azi este declarat cel mai bun din cel mai bun campionat din lume! Cât despre Alexandra, ea mărturisește cu simplitate: „Dacă nu era Adi, nu știu cum aș fi ajuns aici. Dar îmi place să cred că e și meritul meu”.

Mario are cinci luni și e blond, cu ochi albaștri. La așa părinți, așa copil!

Diviziunea muncii: prăjit-nepărit

Cuibușorul viitoareii familii Despot este stăpânit de Baa, o cățelușă basset de doi ani și jumătate. Adi a primit-o cadou de la Lisa, iubita lui. Sărbătoarea cea mai importantă a cuplului este pe 15 octombrie, ziua în care s-au cunoscut. Acum 12 ani. N-ar părea un număr extraordinar. Numai că, în acel moment, fiecare dintre ei avea 14 ani!

Totul s-a legat din mers, dar poate că Lisa este cea care a ținut ca relația să dureze. Adi e un artist. „Nu e vorba numai de muzică. Scrie poezie și proză. Are o altă perspectivă, care mie mi se pare fascinantă. Sigur, e obositor, de multe ori, dar îmi dă posibilitatea să trăiesc lucruri pe care altfel nu le-aș fi putut trăi”, mărturisește Lisa. În replică, Adi recunoaște: „Îmi face bine pragmatismul ei. Eu, când încerc să fiu pragmatic, îmi scade doza de inspi-

rație!” Atunci când s-au cunoscut, Adi încă nu ajunsese la *Scoala vedetelor*. Tot succesul său s-a desfășurat sub ochii Lisei. A urmat *Vița de vie*, apoi concerte de rock greu, electrizant. Au apărut, firește, admiratoarele. Dar Lisa nu s-a îngrijorat. Și dacă apar totuși momente grele? Cunoșcându-se de atâta timp, au prins mecanismul dezamorsării bombeii: „Punctul de vedere corect se impune de la sine. Nu suntem formali. Discutăm, ne certăm, ne împăcăm, suntem ca toată lumea”, spune Adi.

Li se pare atât de firesc că se iubesc, că nu mai văd de ce ar vorbi despre asta. Mai degrabă ar păstra discreție. „Suntem ca două plante care au fost altoite și au crescut împreună. Eu m-am format după ea, ea s-a format după mine. Ne-am modelat unul pe altul”. Cât timp Adi e la studio, Lisa merge la serviciu, o fundație care se ocupă de copii în situații dificile. Sigur, și-au propus să aibă ei înșiși un copil, dar asta după ce se vor căsători. Poate anul acesta vor pune pirostriile. „Sigur anul acesta!”, sare Adi. Acum, că dragostea s-a copt, e momentul unei familii. Obiceiurile casei sunt demult stabilite: fac piața împreună și uneori gătesc. Tot ce este prăjit gătește Adi; de tot ce nu este prăjit se ocupă Lisa.

Voie bună și gângureli

Luana și Cabral sunt acum personajele secundare ale poveștii lor de dragoste. Cel principal a devenit Inoke, fetița lor de 6 luni. Părinții învață greu, dar temeinic, limba bebelușilor și sunt în al nouălea cer atunci când fetița îi trage de păr. Evident, ținta mai bună e Luana... Cabral a fost, vreme de două luni, responsabil cu baia fetiței. Acum au trecut la serviciul în schimburi. Mai târziu, Luana și Cabral o să-i povestească lui Ionke despre cum s-au iubit și s-au sucit ei până când a apărut ea pe lume. Fetița o să afle că părinții ei sunt vedete, așa că o să i se pară firesc că s-au cunoscut la o petrecere mondenă, cu cinci ani înainte de a se naște ea.

„Credeam că a fost un magnetism la acel moment, dar acum știm că a fost destinul nostru să fim împreună”, povestește Luana. „Motto-ul este *Noi și restul lumii*. N-am bănuț, atunci când ne-am cunoscut, că vom fi o familie. Ne-am adaptat treptat la viața în cuplu, deși am locuit împreună chiar din primele săptămâni.

Au fost și momente de criză. Iubirea fără suferință și gelozie nu este ancorată în realitate. N-am dat nicio dată unul vina pe celălalt. O singură vară am stat mai mult timp despărțiți, când și motivele profesionale ne-au ținut la distanță. Însă, la sfârșitul acelei veri am știut că nu putem sta departe unul de celălalt, așa că ne-am căsătorit.”

Amândoi au avut copilării fericite. „Altfel nu ne-am fi dorit atât de mult un bebe. Era cea mai bună ocazie de a ne demonstra maturitatea. Și vrem ca ea să aibă norocul de a putea face tot ceea ce își va dori”. Deocamdată, Inoke este preocupată de mâncărica asta bună, care ce frumos se-ntinde pe pereți și pe podele! Chiar și pe nasul lui mami. Părinții o privesc ca pe-un miracol și își doresc să nu se schimbe nimic din ceea ce simt acum, când stau, în fiecare noapte, și-și povestesc fel de fel până în zori, de parcă nu s-ar fi văzut de-un an. Și râd mult, pentru că, în casa familiei Ibacka, dragostea aduce veselie.

—textele: **Gia Iova, T.C. Zorojanu și Raluca Șeinoiu**
—foto: **Robert Hancianec, Luana Ibacka și arhivă**

Te așteptăm cu ușile deschise...

Matiz – creat pentru tine

CITYCENTER

VÂNZĂRI SERVICE

Calea Dorobanților 31-33,

Sector 1 București

Tel./Fax: 021.210.36.76; 021.27.01

e-mail: bu30@bx.logicnet.ro

În curând și în Bd. Poligrafiei nr. 1

Începând cu
4.990 euro
cu toate taxele incluse

DAEWOO
AUTOMOBILE ROMANIA

Telefonul clientului: 0251.144.187
Asistentă tehnică 24h: 0251.196.767
www.daewooauto.ro

GARANȚIE 3 ani sau 100.000 km

Undeva în București, într-un bloc decupat parcă dintr-un pliant american, pare să se fi adunat tot norocul din lume. Aici stau marii câștigători la Loto. La nici o azvârlitură de băț mai încolo, în capătul unei parcuri pline de mașinile scumpe ale celor iubiți de noroc, pare a se fi adunat tot nenorocul din lume. Maradona, un om căruia viața nu i-a oferit decât un canal, e condamnat să asiste zilnic la fericirea altora.

Maradona și blocul LOTO

Blocul Loteriei Naționale din zona Tineretului din București nu seamănă deloc cu unul obișnuit. Vopsit în alb, cu geamuri termopan, cu scări pavate cu gresie și o grădiniță îngrijită la intrare, blocul iese ușor în evidență. Înăuntru, holul e și el pavat cu gresie. Arbuști decorativi, în ghivece uriașe, și oglinzi mari te pun în temă încă de la intrare că n-ai nimerit într-un bloc de amărăți care lucrează pe platforma Pipera. Fiecare din cele trei scări e păzită de un portar. Constructorul nu s-a zgârcit deloc la materiale,

inclusiv balcoanele de pe casa scării având geamuri termoizolante. Liftul pare a fi fost adus dintr-un hotel de lux. Aici stau câștigătorii de Loto, cei cărora norocul le-a surâs cu generozitate. În spatele blocului, o centrală termică nou-nouță, îngrijită, nu din alea cu ușite ruginite și curtea plină de mormane de fiare vechi, veghează ca locatarilor aflați în grațiile norocului să nu le fie frig. Între centrală și bloc e parcare. Nu vezi o Dacie, numai mașini scumpe. De undeva, dintr-un balcon de la ultimul etaj, chiar în capătul din dreapta al parcurii, se vede un bob de fasole portocaliu. E un capac de canal.

Acolo stă Maradona. În fiecare zi, ridică nenorocitul de capac și vede, la zece metri în fața lui, norocul în carne și oase. El, care a tras unul din cele mai necâștigătoare lozuri din lume: viața în canal.

Stă așa, nebărbierit de-o lună, că n-a mai căpătat de mult o lamă, și arată cu degetul: uite acolo, la șapte, stă un avocat care îl ajută pe el cu actele. Al lui e Volvo-ul ăsta verde. Mai arată apoi cu degetul la ultimul etaj, unde stă doamna Elena, administratoarea blocului de miliardari, care-i mai dă să mănânce. Îl pune, în schimb, să strângă gunoaiile din jurul blocului. Maradona e mai serios ca REBU, nu vezi o hârtie pe jos.

Elena Naie îi dă, probabil, fiindcă nici ea n-are. E dintre cei care au câștigat la Loto, mulți n-au avut curaj

Blocul Loteriei Naționale din Tineretului e nou-nouț. Vopsit în alb, cu geamuri termopan, iese ușor din peisaj. Un apartament aici sare de 35.000 de dolari. Păstrând proporția, nici canalul lui Maradona nu e rău: e mic, uscat, n-are șobolani. Trec țevile de la centrala termică prin el, știi în chiloți înăuntru dacă vrei.

să rămână, au vândut, le-a fost frică de hoți. S-au mutat oameni cu bani în locul lor. Doamna Elena n-a câștigat și bani, doar un apartament de trei camere, la un loz în pic. Știe toate tipurile de loz din ultimii 30 de ani, chiar acum au scos ăștia niște lozuri la zece mii care trebuie neapărat jucate. Norocul îl caută, că nu vine el după tine. S-a mutat din Ploiești la București, că-i creșteau copiii și se făcuseră de facultate. După o vreme, a vândut apartamentul de trei camere și s-a mutat la două, în același bloc. Două camere, trei persoane – 3.385.000 de lei întreținerea. Atâta i-a venit. Se dă căldură, nu ca la proletarii din Titan, dar când vine factura te iei cu mâinile de cap. La o garsonieră, o persoană, două milioane-n cap. Pe Maradona l-a luat așa, de suflet. Tocmai a trimis o scrisoare la *Surprize-Surprize*, poate-l ajută doamna Andreea. Maradona știe și el de *Surprize-Surprize*, că a avut televizor, i l-au dat unii de la fundație. Vara, trăgea curent de la buticul din colț și se strângeau toți aurolacii din zonă în spatele blocului, la televizor. Filmele sunt frumoase; în filme, nu știi dacă ai observat vreodată, toți au o casă,

de obicei nu bag de seamă, ești atent la acțiune, dar, dacă vă uitați mai bine, o să observați, e doar un mic detaliu, dar ia uitați-vă, a zis Maradona.

Mai e un om, director la o fabrică de fiare, care-l mai ia la muncă, și cam atât, pe-aici. Pe la două noaptea merge la un bar, câteva străzi mai încolo, la curățenie, când se-nchide. Mănâncă de pe mese. Aseară a avut noroc, a prins o salată de boeuf, o minunăție, dar de obicei mănâncă margini de pizza. Sunt tari, lumea le lasă-n farfurie, îi rămân lui. Ziua mănâncă din căpătate, are o problemă cu Ilescu, c-a zis că nu umblă la pâine și-a umblat, de-aia nu-l are la inimă. Păi nu s-ajung ăia care au o familie, dămite el. Când era închis l-au scos la vot și el, de-al dracului, a votat cu asul de treflă. Acuma ar vota cu Gigi Becali, că ține cu Steaua și Gigi e om corect în felul lui. Lui Maradona îi place fotbalul, pentru că pe el îl cheamă, de fapt, Dan Costel, ăștia din Brâncoveanu, unde joacă fotbal, l-au spus Maradona. Vă dați seama cum joacă, dacă l-au spus Maradona! Ca sport complementar are dansul, e de modă veche, îi place Michael Jackson, break-dance-ul, dar, pe undeva, nici *Animal X* nu-s răi. Tot ca sport complementar, e băutor de performanță, recunoaște: „băutura e ocupația săracului”. Bea să nu-nnebunească în canalul ăla, se întinde pe țevile calde și se culcă.

În afară de doamna Elena, de avocatul cu Volvo-ul verde și de directorul de la fabrica de fiare, Maradona nu mai trebuie să arate cu mâna. Restul de geamuri termopan până la 111 sunt dușmanii lui. Nu-i săptămână să nu-l reclame la poliție, să-l injure și să-i spună să dispară. Ar vrea o slujbă și la primul salariu s-ar muta el singur la un cămin de nefamiliști. Dar poate și mai mult decât asta, ar vrea altceva: „Aș vrea ca unul din barosanii ăștia să doarmă măcar o noapte în canalul meu, să vadă și el cum e. Să nu mă mai injure”.

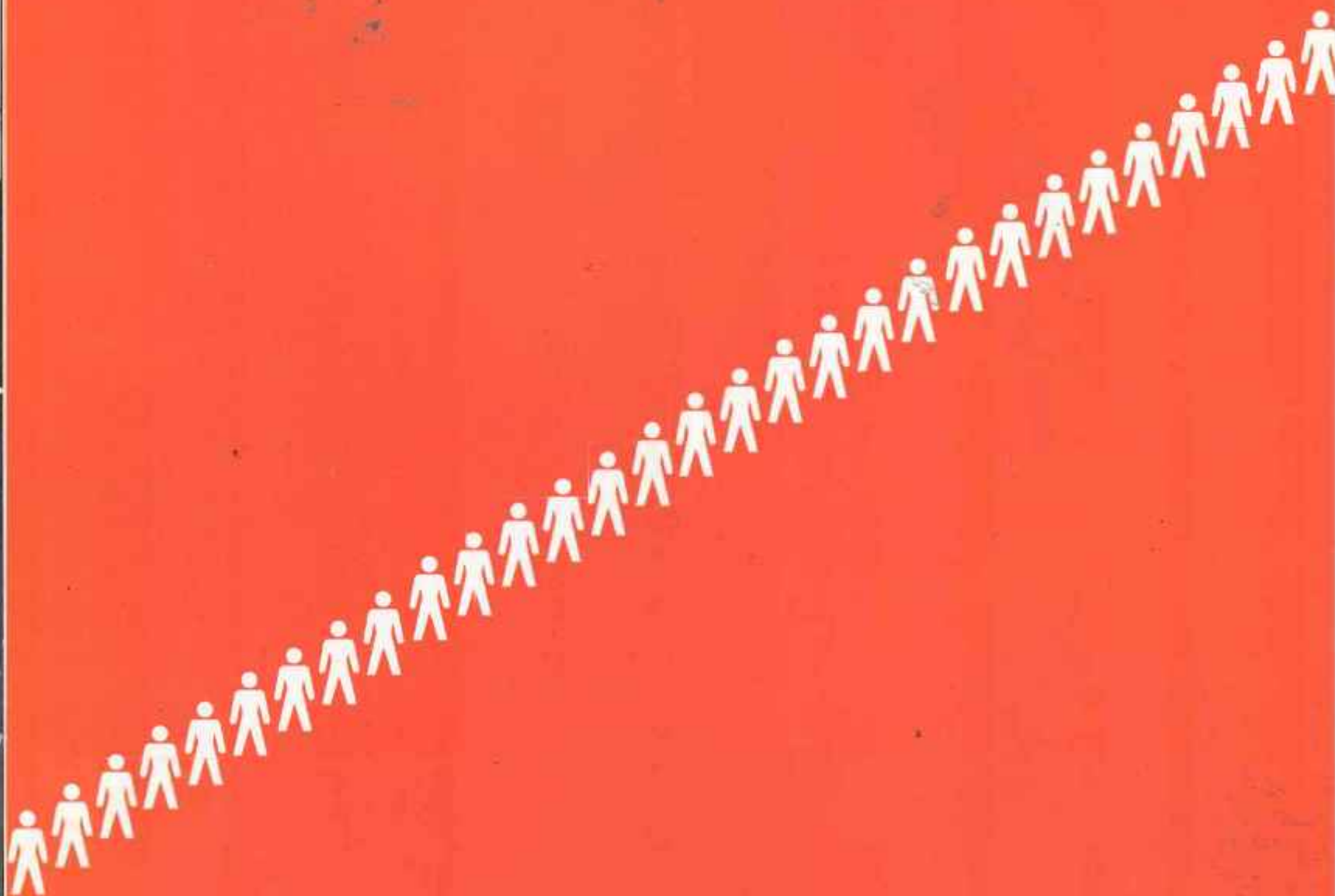
Text: **Julius Constantinescu**

Foto: **Octavian Tîbăr**

te regasesti in noi

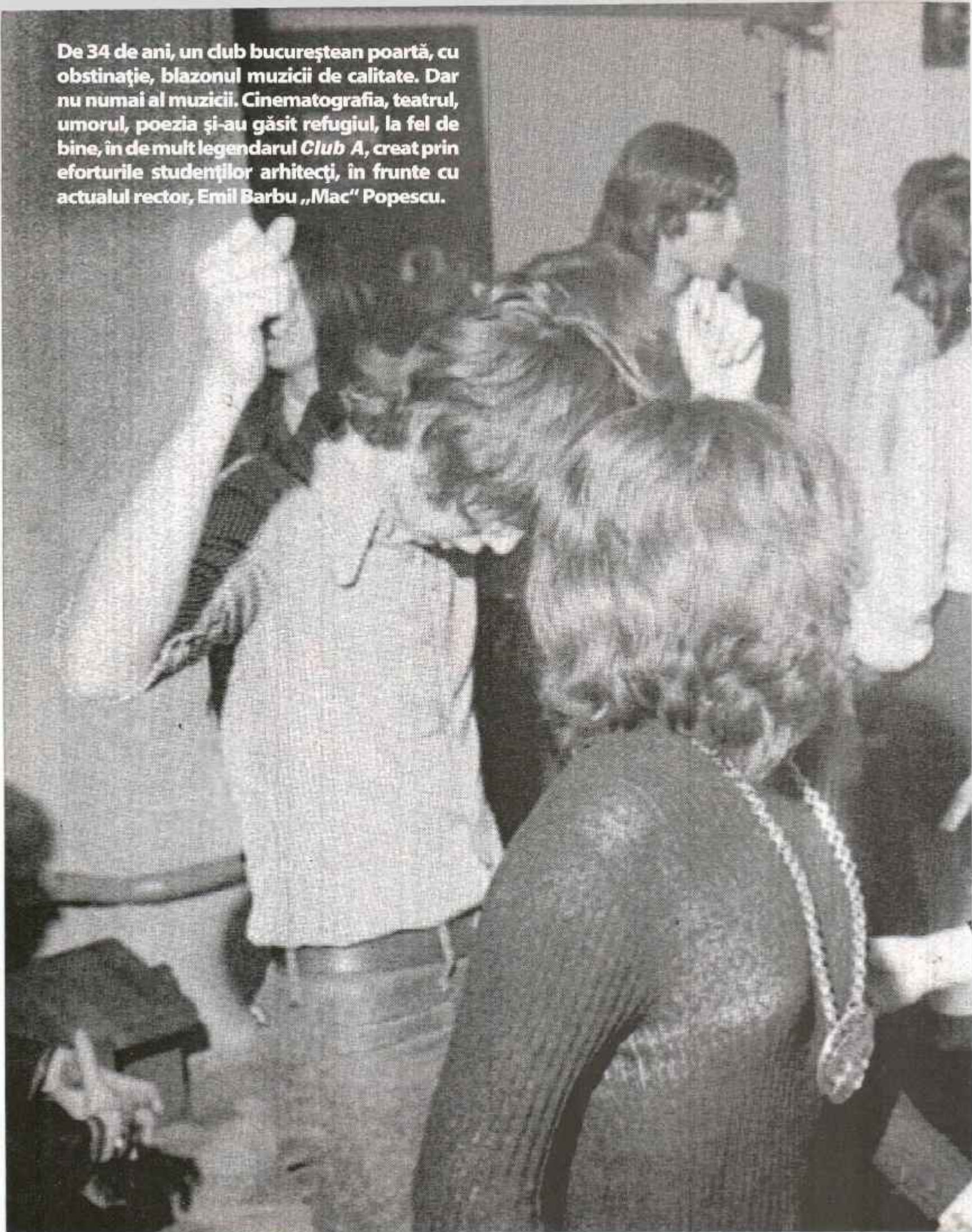
Folosim cea mai moderna tehnologie
Toti specialistii nostri sunt romani
Viitorul reprezinta pentru noi o provocare.
Vom reusi impreuna

Suntem INTRAROM

INTRAROM

De 34 de ani, un club bucureștean poartă, cu obstinație, blazonul muzicii de calitate. Dar nu numai al muzicii. Cinematografia, teatrul, umorul, poezia și-au găsit refugiul, la fel de bine, în de mult legendarul *Club A*, creat prin eforturile studenților arhitecți, în frunte cu actualul rector, Emil Barbu „Mac” Popescu.

Club A

legenda underground

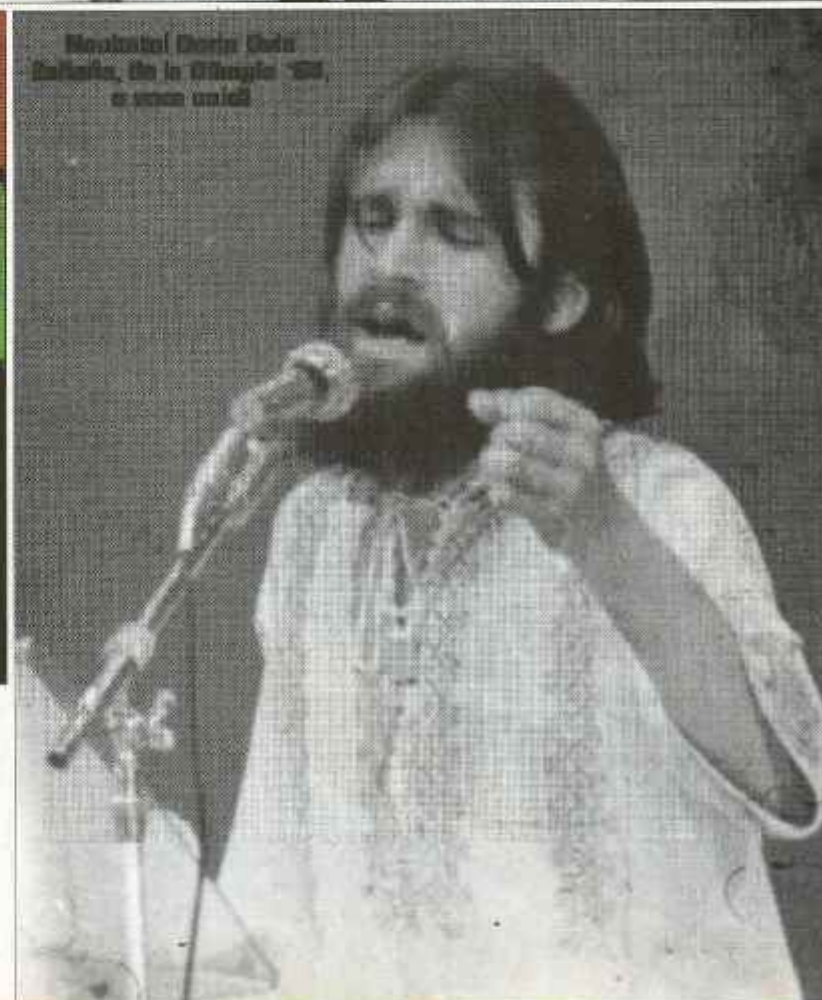
În anii de glorie, clubul organiza
tot felul de petreceri,
inclusiv nunți ale studenților arhitecți

În 1970 erau la modă
fusta scurtă și helanca.
Azi tot cam așa!

Toma Caragiu, unul dintre
cele mai grele nume
din istoria Clubului A

Merită amintit că 1969, anul deschiderii dubului, a fost marcat, pe plan mondial, de două evenimente: primii pași pe Lună (transmisie în direct la TVR!) și festivalul de la Woodstock.

Marinela Dorin Dorin
Bălan, de la Orchestra '89,
cunoscută

Florian Pittiș,
pe atunci tânăr
actor, azi director
în Radio și
Maestru de
ceremonii al
francmasoneriei
(*stânga*)

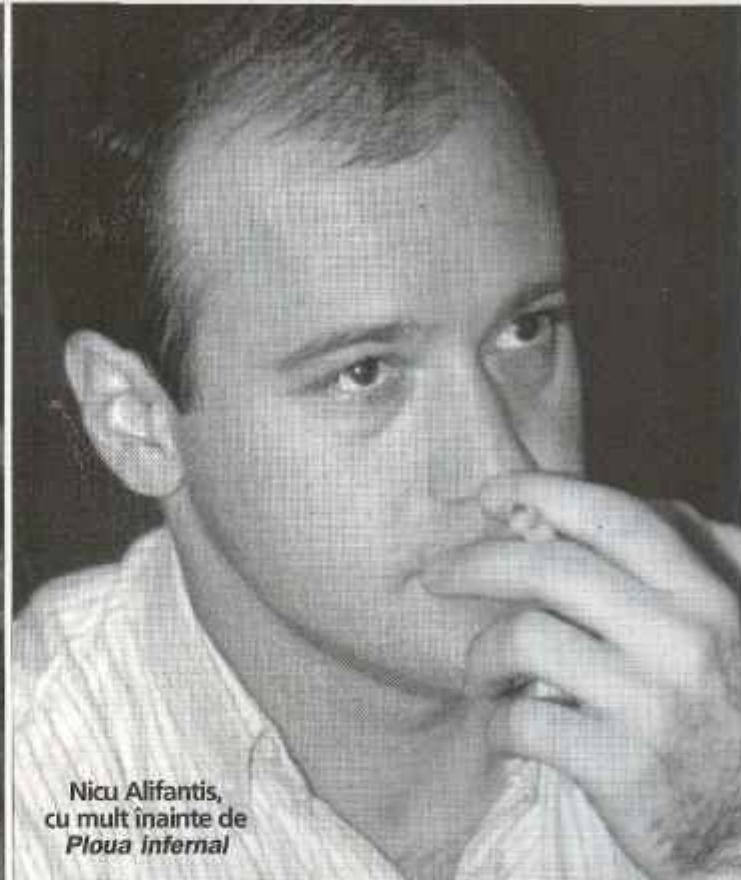
Mirel Leventer și
al său Cineclub
(*stânga jos*)

Fetele de la
Catena; primul
grup feminin de
mare succes
(*dreapta jos*)

George Mihăiță, în anii
Reconstituirii

Nicu Alifantis,
cu mult înainte de
Ploua infernal

Johnny Răducanu,
nelipsit din club până azi,
un muzician căruia nu-i
ajung instrumentele

Dan Tufaru
la începutul anilor '70

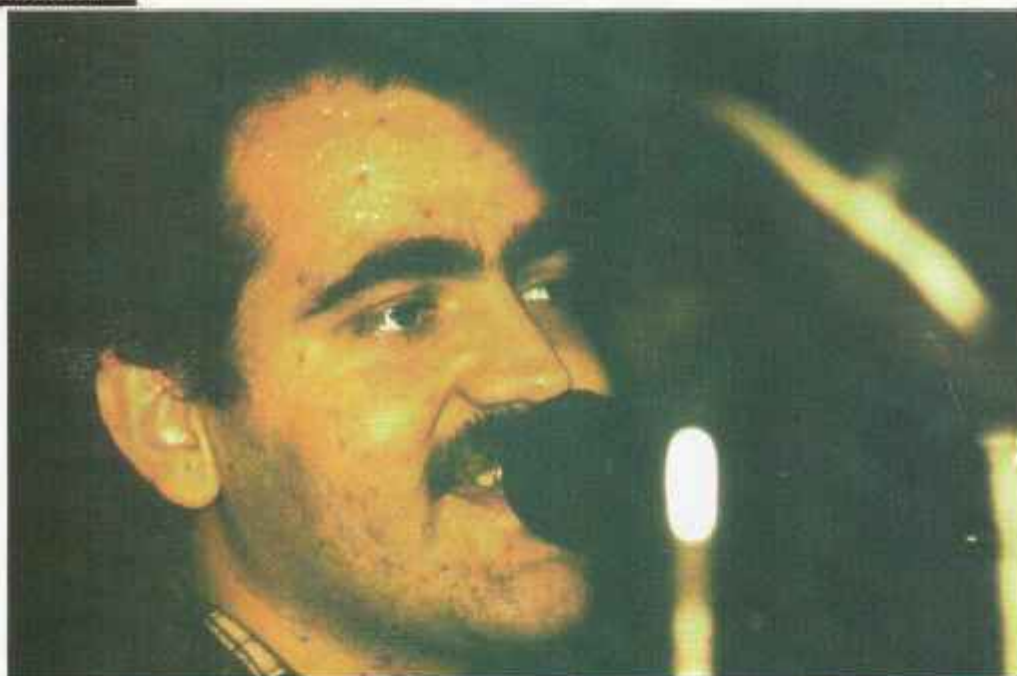
O prezentă
fermecătoare
la Carnavalul
Arhitecturii:
Sanda Țăranu

„Sweet” Florian Lungu (*stânga*)
și fondatorul Mac Popescu (*dreapta*), într-un moment de relaxare

Mișu Cernea, cu ceva mai puține kilograme și ceva mai
mult păr decât azi

Dar cine n-a trecut prin
Club A! Arhitectul-muzician
Alexandru Andrieș, actorul
Radu Gheorghe, Artanu și
Timpuri Noi, patriarhii
folk-ului românesc, Doru
Stănculescu și Mircea
Florian, inegalabilul cronicar
și om de radio Florin Silviu
Ursulescu...

Aurel Gherghel,
Mirel Leventer
și Nelu Stratone, trei dintre
sufleteții clubului

Aurel Gherghel – Declarație sentimentală

De peste 30 de ani cunosc, admir și invidiez din dragoste această lume a arhitecților bucureșteni și mai ales, celebrul lor Club A. Vârsta și șansa de a conduce Clubul de la ora 7 (la Casa de Cultură Mihai Eminescu, cunoscută sub inițiala Z-n.r.) între 1969 și 1985 mi-au permis apropierea și conlucrarea, care continuă și astăzi, cu această minunată lume. Am cunoscut și timpul mi-a împărțiat în toate părțile câteva generații de prieteni-arhitecți-lideri ai Club A și pot depune mărturie pentru dragostea și seriozitatea cu care au privit libertatea și diversitatea actului cultural.

Și mai ales viața de club, cu tot ceea ce are ea mai frumos, de la carnetul de membru care-ți permite accesul (atât de jinduit) și dreptul ca într-o zi din săptămână să mai inviți un prieten, până la asumarea conducerii diverselor programe care au clădit și consolidat în timp renumele clubului. Sute de studenți arhitecți s-au succedat în conducerea și desfășurarea activităților la care alături de colegii lor era invitat un posibil Who's Who românesc din muzică, teatru, film, arte plastice, filosofie și diplomație.

Primul mare merit al clubului a fost tocmai această poziție de unicat, permisă de caracterul „închis” care dădea posibilitatea de liberă exprimare, fără cenzură și cu o autocenzură ale cărei limite, în acele vremi, băteau spre inconștiență.

Mi-e dor de o întâlnire cu Emil Barbu Popescu, omul care a „înființat” clubul și sediul lui, astăzi Rector al Academiei de Arhitectură, de o cafea alături de Călin Irimiescu și Dzy Rosenvaig, adevărate eminente albe, de Dji Andrei Giuroiu și Adrian Popescu, de filmele rudimentare ale Cine-Club A (dar ce documente astăzi!) lucrate de Ion Vrănoiu și Mirel Leventer, de Teodor Haș și Virgil Ruta, lideri periodici și ei peste atâtea mii de suflete care au creat împreună inconfundabila atmosferă de club.

Al doilea mare merit al studenților arhitecți este tactul, seriozitatea și competența cu care au construit și menținut în viață un CLUB (nu numai sediul!) independent și autofinanțat prin entuziasmul și dragostea lor, fără stăpâni și fără alți stăpâni, decât ei.

În exterior, clubul a influențat uneori viața culturală a orașului și a țării. În pop-rock, edițiile din '69 și '71 ale Festivalului național reprezintă adevărate începuturi și repere. Alte două ediții, în '79 și '81 tot la Sala Palatului, câștigate suficient de „pe bune” de Basorelief, formația de suflet a lui A, deși numai Iulian Vrabete era stu-

dent arhitect, sunt momentele de vârf ale muzicilor progresive și de avangardă, în care excelează clujenii, ieșenii și timișorenii, lansați în fine, în Capitală.

Referindu-ne numai la folk, dau doar câteva nume prezente mereu în club, normal dacă acum sunt arhitecți: Andrei Giuroiu, Doru Stănculescu, Sorin Minghiat, Alexandru Andrieș. Povestea veche a lui Club A însă... Nu știu în câte volume s-ar putea scrie. Și dacă va fi scrisă vreodată...

Dar viața merge înainte și după decembrie '89 primul festival liber este tot al clubului (28 februarie-1 martie '90, Sala Palatului). Tranziția este dificilă; au urmat excesul de libertate și răsturnarea valorilor, pe care le resimțim și astăzi când „piața” bate spiritul. Au fost ani dificili și pentru Club A, devenit Fundația Club A. Se „trăiește” din bar și discotecă (altfel însă, cu idei, primul Sf. Valentin a fost sărbătorit tot în A) și totuși, încet-încet, manifestări culturale care pentru concurență sunt doar cheltuieli și bătaie de cap aduc „cu intrare liberă” în serile de club, un public de toate vârstele la întâlnirile cu literatură, artă, filmul și muzica. Am revenit cu plăcere în club și împreună cu vechi și mai noi prieteni ai lui, de doi ani, săptămânal, avem seara noastră Underground de întâlniri cu tot ce a fost și va fi în muzicile rock.

Din miile de arhitecți care au trăit viața clubului, îl mai avem adeseori alături pe Mirel Leventer, căruia îi mulțumim pentru toate fotografiile pe care le vedeți alături și care, în 1999, la 30 de ani aniversari, a spus atât de adevărat: „Am avut pentru trei decenii și câteva generații Clubul A, insula noastră de libertate, rezervație artistică de pepinieră a talentului românesc”.

Ovidiu Lipan „Tândărică”, în
rara postură de spectator

Un loc magic vre

Ideea înființării clubului i-a venit lui Mac Popescu în 1967, după ce văzuse așa ceva în Polonia, unde ajunsese în urma câștigării unui concurs de arhitectură. Pe vremea aceea, viitorii arhitecți se întâlneau la *Cafetăria Albina*, încât sloganul era „A sosit vremea să scăpăm de *Albina*!” S-au împărțit sute de fluturași cu acest mesaj, așa că, până seara a ieșit un imens scandal: la Arhitectură se împrăștie manifeste!

A urmat căutarea locului, descoperit în subsolul de pe Blănari. Uzând de relații personale (tatăl unci studente era ministrul Comerțului), spațiul a fost primit în administrație și s-a declanșat amenajarea lui. Soluțiile au fost uneori originale: pentru executarea mobilierului s-a apelat la o fabrică de butoaie! Un mobilier din scândură de stejar, de 5 cm, care a durat aproape treizeci de ani, până când, după revoluție, „în nebunia de atunci, cineva a crezut că trebuie să aibă inițiativă și a tocat mobilierul, apoi l-a vopsit în negru!”

În 1967 nu exista în România nici un club, cu atât mai puțin unul așa cum și-au „tras” arhitecții: cu membri titulari și statut. Capitalism curat! De la studenți s-au strâns aproape jumătate din fondurile necesare, restul fiind asigurat de organizația studentescă națională.

De la inaugurarea din 8 martie 1969, studenții aveau să asigure totul în club, în afară de gestiunea barului. Există un Comitet Director, fiecare fiind director pentru câte o seară, calitate în care organizau serile tematice: film (aici a funcționat practic o Cinemată paralelă, sprijinită de Centrele culturale ale Ambasadelor), teatru, muzică etc. La rândul lor, cei 400 de membri fondatori (la care s-au adăugat în timp cei deveniți studenți) aveau obligația să facă de serviciu prin rotație, pe baza unui tabel anual: cine stă la poartă, cine asigură ordinea... „Mi-aduc aminte că, la un moment dat, 850 de oameni aveau ceva precis de făcut!”, spune actualul rector.

Dar activitatea *Clubului A* nu s-a desfășurat doar în Blănari. S-au organizat carnavaluri, festivaluri de artă și, ca o încununare, primele festivaluri naționale de muzică pop, începând chiar cu 1969, la Sala Palatului, ediție câștigată de *Roșu și Negru*. Doi ani mai târziu, aceeași sală de 3.500 de locuri avea să primească 5.000 de spectatori...

Spiritul inițial al clubului s-a păstrat doar parțial. În '90-'91 s-a produs „deschiderea pentru stradă, ceea ce nu a adus nimic bun”. Pe de altă parte, studenții entuziaști, disponibili 24/24 de ore, s-au rărit. Acum, „studenții au alte priorități”, spune rectorul cu delicatețe și nostalgie. Administrarea a fost preluată de *Fundația Club A*, condusă de Adrian Șoaită, și a început reorganizarea activității.

Emil Barbu Popescu, rectorul Arhitecturii și fondatorul Clubului A

Paul Radu, director de programe al clubului

Despre faptul că studenții se plâng: „Clubul nu mai e al nostru!”, Mac Popescu spune: „În discursul meu către ei, din fiecare an, le vorbesc și despre istoria clubului și le sugerez să se constituie într-un nucleu care să preia gestiunea culturală”. Dar nu se prea înghesuie... Unde sunt carnavalurile de altădată? „Le-am spus: dacă îmi faceți un *Bal al bobocilor* ca la Politehnică, nu mă interesează! Eu am fost capul năzdrăvăniilor! În 1968 am făcut un concurs de icoane pe sticlă, pictate pe ferestrele facultăților, de Paște! A fost un scandal uriaș...”. S-a pierdut și tradiția ca bobocii să fie vopșiți. Alte generații, alte gusturi, alte preocupări.

„Același lucru mi se întâmplă cu asociația studenților: nu am un partener puternic de dialog. Asta mă doare cel mai mult. Eu n-aș fi vrut ca studenții să scape din mână această valoare extraordinară care este *Club A*. Adrian Șoaită mi-a asigurat un anumit climat și a ținut la etichetă, dar, de când și-a mai deschis un local, ar cam vrea să-și ia mâna de pe *Club A*.”

Din păcate, în prezent, clubul arhitecților se mai confruntă cu o problemă: clădirea este revendicată! „În 2001, a apărut un grup de proprietari, cu care am stat de vorbă și le-am spus: noi nu putem să cedăm clubul! Este ceva plămădit în zece de ani. Am plecat de la o groapă și am ajuns la ceva. A fost primul punct de rezistență prin cultură la tot ce-a fost în anii aceia. Dar n-am ajuns la o înțelegere, așa că am început lupta, suntem în proces.”

Trecut, prezent, viitor

Ar fi greu de găsit nume importante ale culturii românești din ultimele trei decenii care să nu fi călcat în *Club A*, începând cu Miron Radu Paraschivescu, Nichita Stănescu, Aurel Baranga, Radu Beligan, Liviu Ciulei, Ion Herlea sau Dan Iordăchescu. Dar clubul s-a impus mai ales prin organizarea festivalurilor pop, care nu „rimau” cu atmosfera propagandistică a vremii. Mai exact: s-a cântat orice și oricum. Au fost anii în care tinerii cu plete sau barbă erau ridicăți de pe stradă, apoi rași, tunși și frezați... Au mai existat concerte aniversare în 1982, 1990 și 1999 (la 30 de ani).

Cea mai proaspătă inițiativă a *Fundației Club A*, în parteneriat cu *Ecopolife*, TVR 2 și *Radio București*, este proiectul Festival-concurs *Alternativa Rock 2003*. Până în aprilie vor avea loc selecțiile, în concursul propriu-zis urmând să intre 12 formații. Condițiile de participare sunt minime: vârsta sub 29 de ani și o cerere de înscriere.

O parte dintre studenți sunt foarte supărați pe ceea ce se întâmplă în club. „A fost frumos odată, demult, acum e doar o discotecă obosită”, ne-a declarat unul dintre ei. „Pentru mine a fost o mare dezamăgire, pentru că am investit niste eforturi acolo și am pierdut și un an din cauza asta. Acum, e un loc din care se scot bani. Doar cu numele mai este al Arhitecturii, deși asta e prevăzut și în regulamentul școlii. N-am putut să impunem ideea ca aici să intre doar studenți arhitecți. Există sute de cărciumi în București, de ce să nu fie asta clubul nostru?”

Un club civilizat

Club A nu înseamnă numai program artistic, ci și bar cu program de discotecă, de la 9 seara la 5 dimineața. Inevitabil, mai apar și probleme, despre care ne-am interesat la Secția 10 de Poliție.

me de 34 de ani

Lucrătorii de aici sunt mulțumiți de colaborarea cu conducerea clubului. „Până acum doi-trei ani, erau scandaluri săptămânal, dar acum sunt mult mai rare. S-au organizat mult mai bine. Se mai îmbată câte un client, agenții de pază încearcă să-l scoată afară și se lasă cu altercații”. N-au fost însă niciodată cazuri grave și destule incidente s-au încheiat cu împăcarea părților. Vinovat e consumul de alcool: „Vin aici să reclame și nici nu mai știu de ce-au venit”. În urmă cu trei ani, în Club A a fost găsit trupul unui tânăr mort în urma unei supradoze. Nici atunci, însă, nici în alte descinderi ale poliției nu s-au găsit droguri în club, după cum n-au fost descoperite persoane date în urmărire și nu s-au reclamat furturi sau alte infracțiuni.

La discotecă intră în principiu studenți, dar practic „nu există nici o lege care să ne dea dreptul să interzicem accesul cuiva”. Se efectuează însă un control atent la intrare și un fel de selecție vizuală.

Fundația Club A este non-profit și funcționează pe bază de voluntariat. Ea se pregătește să editeze al doilea CD cu înregistrări din club. Primul, în 500 de exemplare, s-a distribuit gratuit și probabil la fel se va întâmpla și cu al doilea. Fundația deține întreaga arhivă a clubului, inclusiv colecția integrală din *Buletin A* – unicat, căci nici Arhitectura nu mai are așa ceva. Un documentar cinematografic e greu de realizat, din motive de drepturi de autor, dar și pentru că mulți dintre cei care au activat aici nu mai sunt în țară, iar unii chiar au murit.

Acum, pe Șoaită îl bate gândul să renunțe la Club A pentru că „sunt cam bătrân, am 35 de ani, e un club studentesc...”. Pe de altă parte, nu crede că vor mai exista vreodată entuziaști cum au fost. „Un al doilea club ca acesta n-a existat și mă îndoiesc că va exista”.

Totul despre programe

Paul Radu, directorul de programe, consideră că tânăra generație este atomizată. Dusă e solidaritatea de odinioară, chiar și în sânul unei bresle, precum cea a studenților arhitecți. După '90, mediul studentesc a devenit brusc cu totul altul. Odată cu lăturile, din copaie fusese aruncat și copilul: schimburile de idei, mișcarea artistică, atmosfera culturală. În particular, „se pierduse cu totul ceea ce a însemnat această instituție (Club A – n.r.) pentru metabolismul spiritual al vremurilor”, iar studenții nu-l mai percepeau ca fiind al lor.

„Am preluat lozinca studenților francezi din 1968: *Sus comunicarea, jos telecomunicarea!*” Pornind de aici, nu e de mirare, de pildă, că în Club A a fost „mutată” o comunitate de pe

Celebrul spațiu artistic este administrat de Fundația Club A. În fiecare zi de marți au loc în club întâlniri tematice cu veteranii muzicii rock-pop-folk-jazz, proiecții de filme și concerte live, intrarea fiind liberă. Înregistrările întâlnirilor pot fi văzute în emisiunile TVR 2 *Romix* și *Underground*, alături de materiale de arhivă. Temele: *Rock'n Roll tovarăși*, *Rock și Tezele din aprilie*, *Flower Power Replay*, *Rock pe șantierele patriei*, *Electro-Shocuri*, *Și eu am fost hippie!*, *Revoluția rece...*

Adrian Șoaită, director executiv și președinte al Fundației Club A, a început să se ocupe de bar în 1990, împreună cu doi prieteni întreprinzători. Ulterior, a preluat întreaga administrare a spațiului, doar activitatea culturală rămânând în sarcina studenților.

Internet, www.poezie.ro, oameni care discutau literatură, dar nu se întâlneau niciodată. „Noi am încercat să impunem o atitudine, cea a unui club care a fost și este cel mai important din mediul studentesc”.

Programul care s-a impus cel mai bine este *Cenaclul de film* înființat de Paul Radu și regizorul Ioan Cărmăzan, care a depășit 200 de ședințe săptămânale. Se prezintă aici și se comentează filme de scurt-metraj, lucru care nu se mai face nicăieri în altă parte.

Al doilea program major este cel muzical, girat de Aurel Gherghel, Florin Silviu Ursulescu, Nelu Stratone și Doru Ionescu – denumit inițial *Rock sub seceră și ciocan*, iar acum *Underground*. Grație mediatizării acestora la TVR 2, reluat și de TVR Internațional, românii din diaspora, inclusiv artiști de talia lui Dan Andrei Aldea, sunt „extrem de atenți și la curent cu tot ceea ce se întâmplă aici”.

La acestea se adaugă seara de arhitectură, *Atelier deschis*, cafenele cultural-literare și spectacole de teatru. Aici a organizat cândva Dan Silviu Boerescu un cenaclu dedicat în special nouăzeciștilor, urmat de grupul din jurul revistei

Fracturi, de la Universitate. Acum, există intenția de a crea un spectacol total, transmis pe Internet. Numai faptul că spațiul este impropriu pentru așa ceva a împiedicat organizarea de expoziții de artă plastică.

Clubul a fost renovat ultima dată în urmă cu doi ani. Anual, se fac doar rețușuri. Ca orice subsol inteligent amenajat, spațiul inspiră intimitate și creează o atmosferă boemă. Ziua vin tineri care vor să stea de vorbă în liniște și să bea o cafea sau un pahar de ceva – ca-n multe alte locuri. Noaptea este discotecă – tot ca-n multe alte locuri. Dar serile tematice, de la ora 6, sunt unice.

Până acum, nici o casă de discuri, nici o editură nu s-a arătat interesată să exploateze comoara din subsolul de pe Blănari. O suită de CD-uri sau un album de fotografii ar fi o lovitură! Tot astfel, nimeni nu pare a se fi gândit să facă un documentar artistic (de lung-metraj!) cu istoria Clubului A.

Text: Tudor Călin Zorojanu

Foto: Mirel Leventer, Cineclub A

și Robert Hanciarac

Cum îi Internetu', bade?

Comisia Europeană în România și Fundația pentru o Societate Deschisă au prezentat rezultatele sondajului de opinie Eurobarometru Rural, conform căruia doar 1% dintre locuitorii satelor au acces la Internet. Cât despre accesul la tractoare, îngrășăminte, credite agricole – rămâne cum am stabilit.

Johnatan Schreier, șeful Delegației CE, încercând să înțeleagă realitățile rurale românești

Linux aduce bani

Linux, principalul rival al Windows-ului, a adus venituri de două miliarde de dolari companiei Hewlett-Packard, cel mai mare producător de PC-uri. Linux a fost inventat în 1990 ca o alternativă gratuită pentru Windows și a fost dezvoltat de o comunitate de programatori. Sistemul este foarte folosit în mari corporații, dar și de programatori independenți. Poate fi adaptat oricărui tip de computer și folosit fără probleme de securitate. Unul dintre marile avantaje față de celebrul Windows este că nu există viruși pentru acest sistem. În plus poate fi preluat gratuit de pe Internet fără prea mari bătaii de cap. ■

Câștigi timp pe Internet

Timpul pe care-l dedicăm distracției este în ultima vreme tot mai redus. Așa-numitul timp liber trebuie gestionat cu mare atenție pentru a nu se transforma în timp irosit.

Vreți să ieșiți în oraș cu prietenii și nu aveți, din păcate, nici cea mai vagă idee unde anume să mergeți? Puteți alege între un bar sau un club, un restaurant, o discotecă, un cinematograful sau chiar un teatru. Poate că cea mai simplă idee ar fi să consultați un ghid tipărit de genul *Zile și Nopti*, de exemplu. Alternativa este pe Internet.

Normal, primul gând se îndreaptă tot către ghidurile tipărite. La adresa www.zilesinopti.ro găsiți varianta online a celebrelor ghiduri. Mai mult chiar, pe acest site se găsesc și variantele ghidului pentru mai multe orașe importante și stațiuni de pe Valea Prahovei.

La adresa www.bluedog.ro se găsește un ghid foarte bine conceput. Este util și totodată atrăgător din punct de vedere al graficii. Câinele albastru din titlu este prezent și el pe pagină, dar nu pare foarte credibil având în vedere apucăturile sale bahice.

Din fericire, ghidul este cât se poate de complet și conține domeniile de mai sus la care se adaugă: internet-cafe, fast-food și catering. Toate sunt bine documentate și conțin, pe lângă adresă și număr de telefon, informații legate de prețuri, dotări, program și posibilitatea de plată cu carte de credit. Pentru o alegere cât mai potrivită aveți la dispoziție și topuri realizate în funcție de mâncare, ambianță etc. Atunci când am vizitat «câinele albastru» informațiile despre filme și teatre lipseau, în ciuda existenței domeniului. Tocmai pentru a umple acest gol avem două site-uri bine documentate. Programele pe care le pun la dispoziție sunt de la cinematografele din toată țara.

www.cinemagia.ro este probabil cel mai bun site de film de pe piața românească. Profesionalismul creatorilor a făcut ca acesta să strângă o întreagă comunitate de cinefili dornici de a împărtăși informații despre filme. Părerile lor le puteți găsi pe *Forum* și sunt destul de utile dacă nu știți care film își merită banii de bilet. Fiecare film are o prezentare pe site și primește note de la vizitatori. Aveți la dispoziție și câteva concursuri ca să vă testați cunoștințele în domeniu. Dacă intrați pe acest site nu uitați de secțiunea cu gafe din filme. O să rămâneți uimiți de unele greșeli copilărești ale marilor studouri americane.

Site-ul www.port.ro nu se distinge prin culori care să-ți ia ochii sau printr-o grafică futuristă. Se distinge însă prin calitate și utilitate. Are programele de la teatrele și cinematografele din țară, o listă de internet cafe-uri și ghid tv pentru 21 de canale cu imagini capturate în timp real. La domeniul cinematografe puteți citi câte ceva despre actorul preferat sau despre filmele care rulează pe ecranele din România. Pentru domeniul teatre informațiile sunt despre actori, regizori și dramaturgi. Dacă încă nu ați găsit nimic deosebit, mergeți și la rubrica festivaluri de film și teatru, poate există acolo evenimente ce nu trebuie pierdute. Când v-ați hotărât unde vreți să mergeți, faceți o rezervare online sau prin telefon. Așa vă asigurați că nu vă va lipsi biletul și nici nu veți aștepta mult pentru o masă la club sau la restaurant.

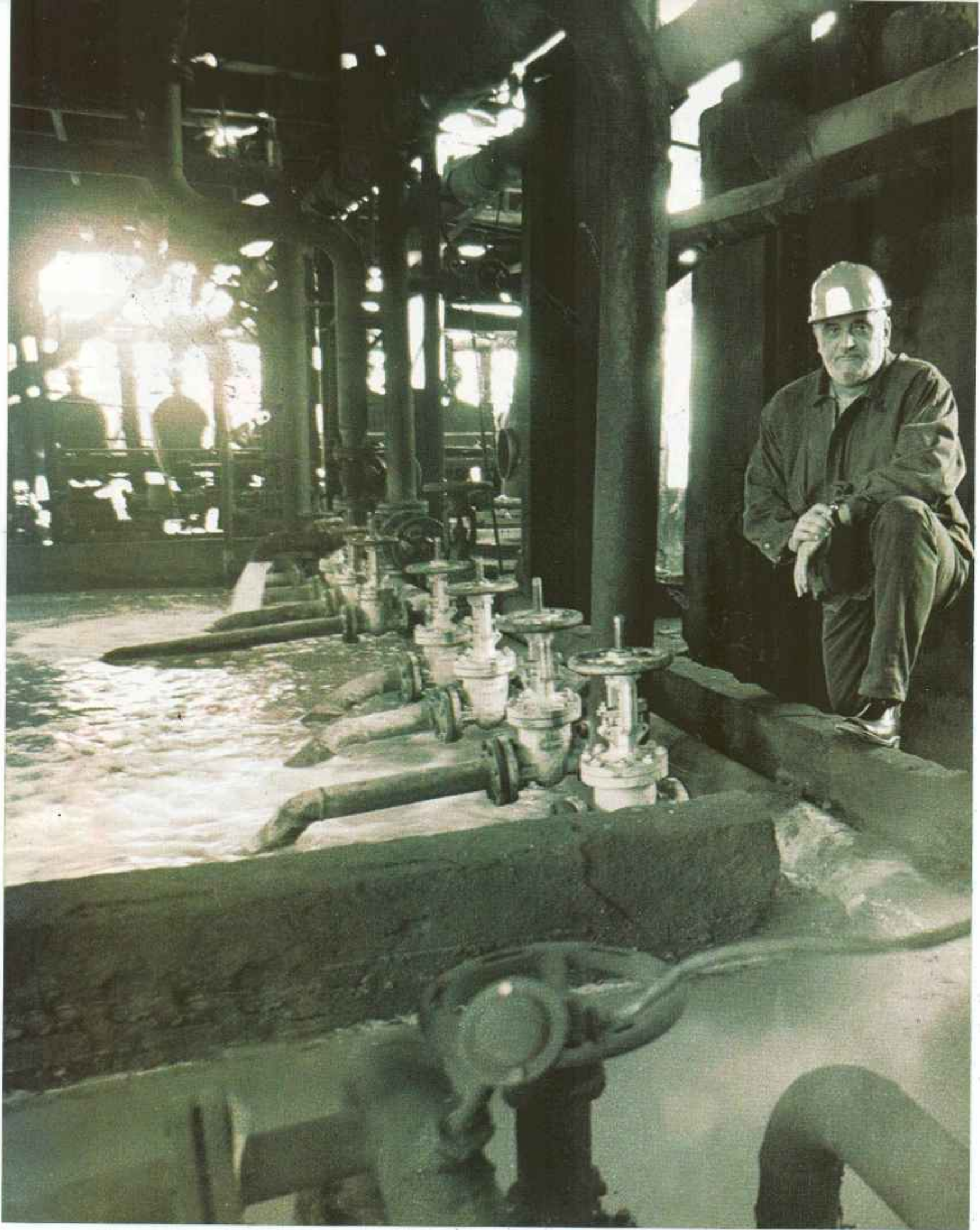
Text: **Mugurel Mărgărit**

PUBLICATIILE FLACĂRA

FLACĂRA

Continuăm tradiția!

DINU a ales arhitectura businessului

Printre arhitecți mai există nostalgia arhitectului Patriciu. Printre politicieni, el este un radical liberal. În lumea afacerilor din România este un magnat al petrolului: Grupul *Rompetrol* pe care îl conduce este cel mai mare contribuabil privat la bugetul statului. Dar orice discuție relaxată cu Dinu Patriciu ajunge la teme de arhitectură. Pentru *Flacăra*, a schițat pe loc o perspectivă a viitoarei sale locuințe.

profil

„Din păcate, meseria mi s-a tra

▼ Care a fost primul proiect pe care l-ați avut ca arhitect?

– Magazinul universal din Bârlad, care, săracul, bătrânul, mai există și în zilele noastre. Pentru el am luat un premiu al Uniunii Arhitecților în 1978. A fost prima mea lucrare, am început-o ca stagiar în 1975, am terminat-o în '78. Pentru prima dată am avut acel sentiment că ai făcut ceva, o umbră pe pământ.

– În școala de arhitectură încă se mai vorbește despre Dinu Patriciu studentul, despre o mică sau perpetuă întrecere între câțiva studenți printre care erați și dumneavoastră, Dorin Ștefan...

– Cu Dorin Ștefan am fost coleg de grupă chiar... și apoi tineri asistenți. Eram foarte diferiți. El pencula încă de atunci șore o arhi-

tectură care avea ceva constructivist în concepție, iar eu penculam între arhitectura organică și cea care se ițea atunci, cea post-modernă. Întotdeauna am fost nonfuncționalist convins. Nu cred că arhitectura înseamnă în primul rând funcțiune, funcțiunea este un suport. Forma sensibilă, forma încărcată de comunicare, este de fapt ținta acestei arte.

– Cum s-a ajuns la bursele Dinu Patriciu?

– Mi se pare absolut normal ca atunci când nu ai griji materiale să îți permiți să transformi veniturile de la stat în burse pentru studenți, pentru că de fapt asta s-a întâmplat, salariul meu de parlamentar s-a transformat în 15 burse pentru studenți.

– Dar nu prea s-a știut acest lucru, că este vorba despre salariul de parlamentar...

– E ceva mai mult decât salariul de parlamentar, dar... n-are importanță...

– Acum, cu răspunderea pe care o aveți ca politician, ca președinte al Rompetrol, mai aveți timp pentru arhitectură, pentru a sta la planșetă?

– Probabil că mă veți întreba și de hobby-uri. Din păcate, meseria mi s-a transformat în hobby. Dar mai desenez, soția mea conduce un birou de arhitectură, nepotul meu, Vadim, fiul fratelui meu, este tânăr arhitect și are și el o grupă de prieteni care alcătuiesc un tânăr birou de arhitectură și, de multe ori, serile sau în weekend, fie desenez pentru proiectele biroului de arhitectură al soției mele, fie le fac corecturi tinerilor mei colegi pe care îi ajut să participe la concursuri. Pentru că așa am făcut și eu.

– Așa au apărut proiectele din străinătate?

– În 1983 am câștigat împreună cu doi colegi un concurs în Golf, pentru centrul administrativ al capitalei Emiratelor Arabe Unite și a fost începutul unei perioade extrem de fertile de șase ani când, în vacanțele studenților, lucram în Emirate. Am construit foarte mult atunci, vreo 25 de clădiri înalte, birouri, locuințe, un hotel, palate administrative...

– Cum simțiți acum dezvoltarea arhitecturii în România, unde se lucrează încă mult cu materiale tradiționale?

– Începe să pătrundă tehnologia, dar din păcate meseria de arhitect nu are încă un statut extrem de clar și de fapt arhitectura este oglindă stării de sănătate, și culturală și economică, a unei arii de cultură.

– Sunteți membru în Ordinul Arhitecților, v-ați luptat pentru apariția legii arhitecturii?

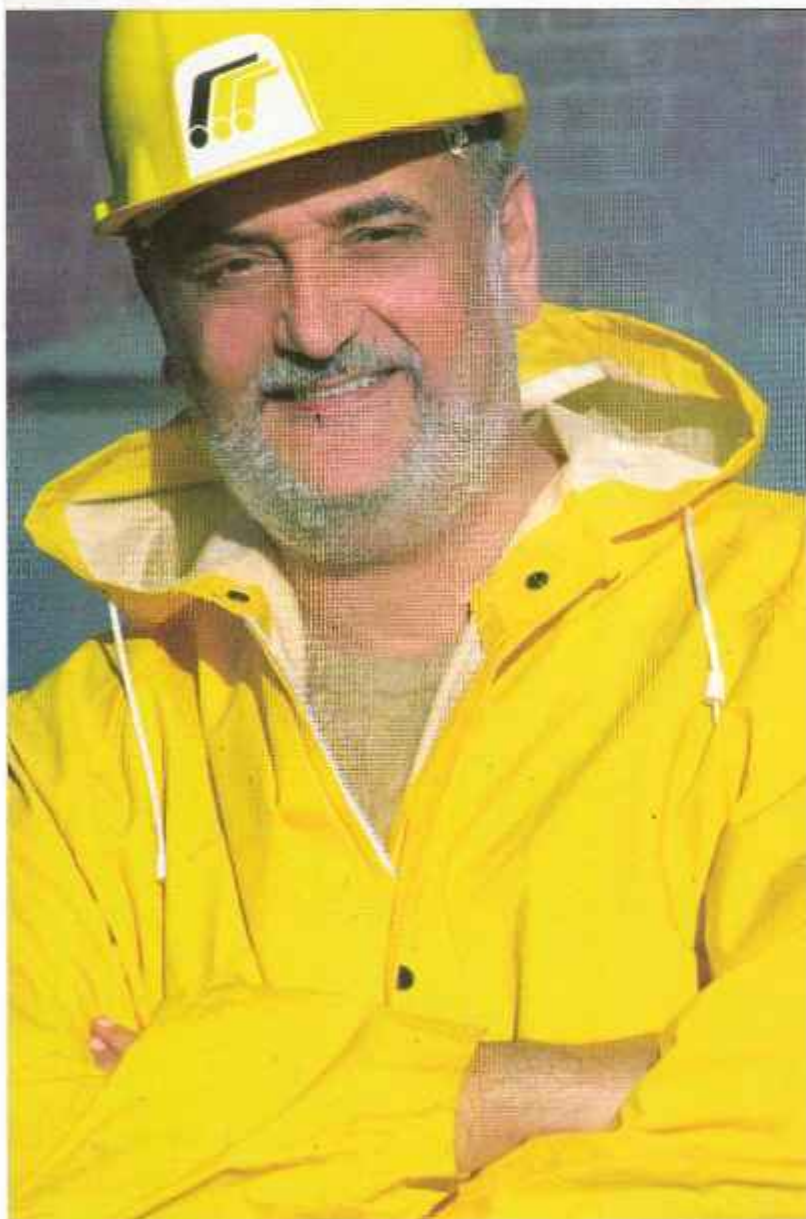
– Sunt membru în Ordin și am luptat și pentru lege, care aș fi dorit să iasă puțin altfel, breasla arhitecților să se conducă într-adevăr, fără nici un fel de amestec al statului... dar este o poveste lungă.

– Mai aveți sentimentul că ar trebui să vă retrageți din acest biron și să lucrați o săptămână sau cât este nevoie la un concurs, așa pur și simplu pentru că vă place tema, de exemplu?

– Mi-ar plăcea să vă spun că mi se întâmplă în fiecare zi dar n-ar fi tocmai adevărat pentru că și forța centripetă este la fel de puternică.

– Dacă meseria a ajuns un hobby, cu ce alte pasiuni este la concurență: baschet, călătorii...?

– Baschetul îmi place să-l privesc, de călătorit nu prea am timp, cel mult o dată pe an – călătorie de plăcere, nu de business, mă sui în câteva avioane pe săptămână de multe

Dan Costache Patriciu este cunoscut de toată lumea ca Dinu Patriciu. Este bucureștean, născut pe 3 august 1950. În biografia tinereții sale Liceul Caragiale și Institutul de Arhitectură sunt repere fundamentale. Până în '90 era un arhitect al valului tânăr, unul dintre cei mai talentați. În 1990 intră în politică și în afaceri. Acum este unul dintre cei mai radicali lideri liberali, deputat și un prosper businessman, care face afaceri cu petrol. Este omul Rompetrol. Apropiatii, inclusiv angajații Rompetrol, îi spun Dinu. Altfel, este numit Patriciu.

nsformat în hobby."

ori... Dar nu am timp, de obicei, decât între Crăciun și Anul nou.

– **Peste zece-douăzeci de ani ce hobbyuri ați vrea să prelunghiți spre tihnă, ca să zic așa?**

– Mă gândesc mereu că am să mă reapuc de pictură, dar e un gând vag și nedefinit.

– **Afacerile sunt o măsură a liberalismului sau o necesitate pentru un om care vrea să trăiască mai bine?**

– După părerea mea, sunt o măsură a creativității. Capitalismul nu înseamnă decât întâlnirea banilor cu idei și, dacă dorești să-ți dai măsura creativității, atunci probabil că te apuci și de afaceri, în lumea noastră de azi.

– **Deci nu ați intrat în afaceri nici ca să câștigați mai mulți bani, nici ca să trăiți mai bine?**

– Eu cred că atunci când ești un om cu

idei, cu imaginație, n-ai cum să nu câștigi. Pe de altă parte, nu înseamnă că un om bogat mănâncă mai mult, consumă fiziologic mai mult decât un om mai puțin bogat. Un om bogat rămâne tot o ființă, cu aceleași nevoi. De la un anumit nivel în sus nu este vorba de câștigul imediat, este vorba de plăcerea jocului, nu a acumulării, de plăcerea construcției, de a construi o structură care să funcționeze, să-ți dea măsura capacității tale proprii și a echipei din care faci parte.

– **Înțeleg după zâmbetul pe care îl ațișati că sunteți mulțumit de compania pe care o conduceți...**

– Da, n-am motive să nu fiu mulțumit. Sper să fie și mai bine, dar deocamdată sunt mulțumit de ceea ce reușim să facem ca echipă la Rompetrol.

– **Pentru dumneavoastră v-ați gândit la un tip ideal de locuință?**

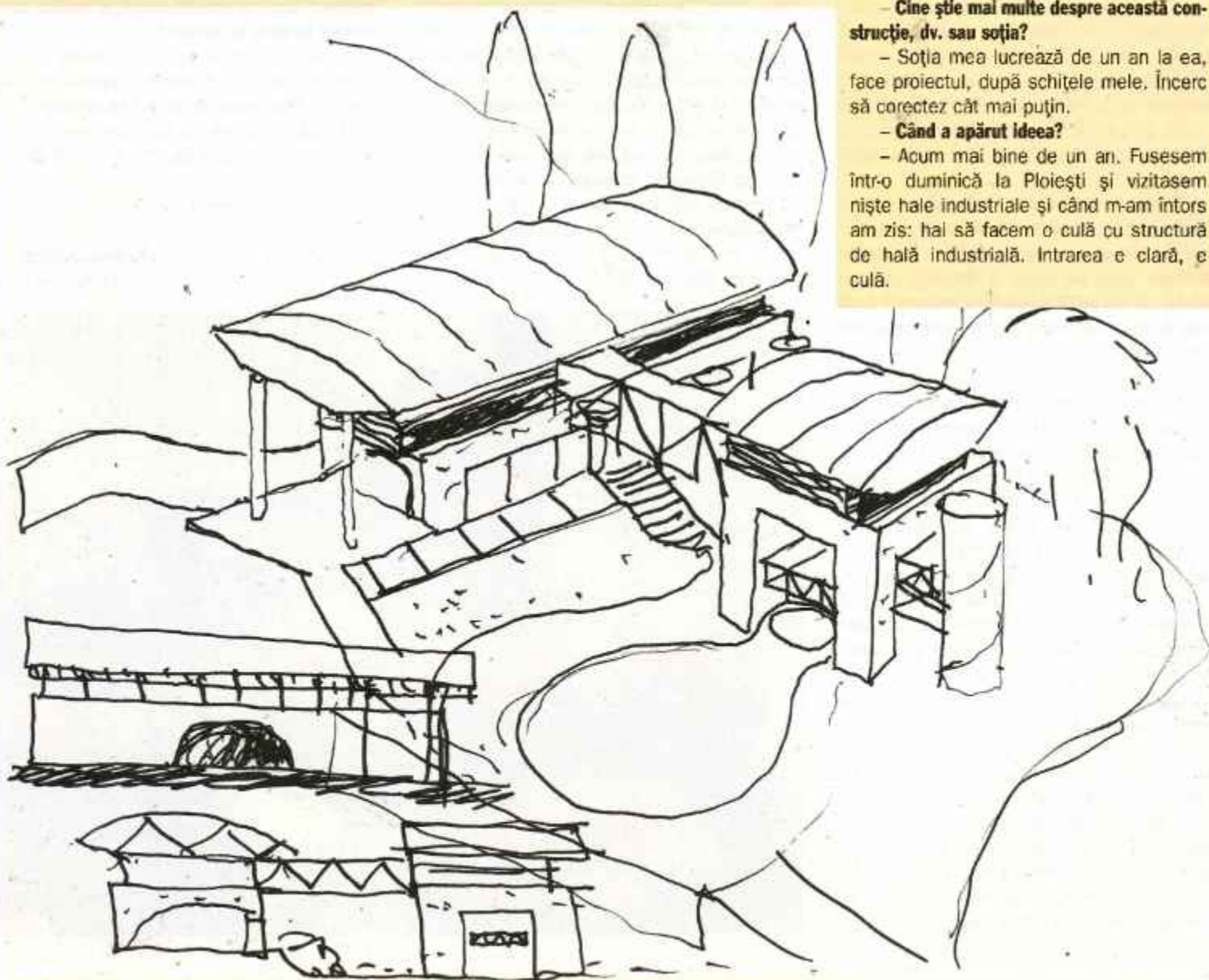
– Nu există un tip ideal, există locuința care te reprezintă și în care te vei simți bine pentru că intri în comunicare cu spațiul. Și fiecare om își dorește cu totul altceva. În ceea ce mă privește, de exemplu, îmi fac o casă despre care glumesc de multe ori și spun că este o *culă* cu structură de hală industrială. Probabil că mă reprezintă.

– **Cine știe mai multe despre această construcție, dv. sau soția?**

– Soția mea lucrează de un an la ea, face proiectul, după schițele mele. Încerc să corectez cât mai puțin.

– **Când a apărut ideea?**

– Acum mai bine de un an. Fusesem într-o duminică la Ploiești și vizitasem niște hale industriale și când m-am întors am zis: hai să facem o *culă* cu structură de hală industrială. Intrarea e clară, e *culă*.

- Câți angajați aveți?

- 5.100.

- Și nu vă sperie această cifră, cinci mii?

- Nu. Nu muncesc pentru mine, muncesc pentru companie. Și de fapt, cum spune englezul, *I am with this company*, sunt cu această companie. Nu spui muncesc pentru această companie. Conștiința faptului că faci parte dintr-o echipă este mai importantă decât faptul că muncești pentru cineva sau pentru o companie. Asta ar duce imediat la exploatarea omului de către om, conceput cu totul și cu totul greșit.

- Dacă **Rompetrol** a devenit job-ul dumneavoastră mai mult de 24 de ore din 24, când vă mai odihniți, când mai stați acasă cu soția, cu fetele, cu fratele dumneavoastră?

- Nu prea am timp, îmi pare rău, dar nu prea am timp.

- Și nu vă ceartă?

- Ba da, evident! Și mai încearcă să mă conștie din când în când...

- Vin aici, deschid ușile, vă iau de mână și gata...

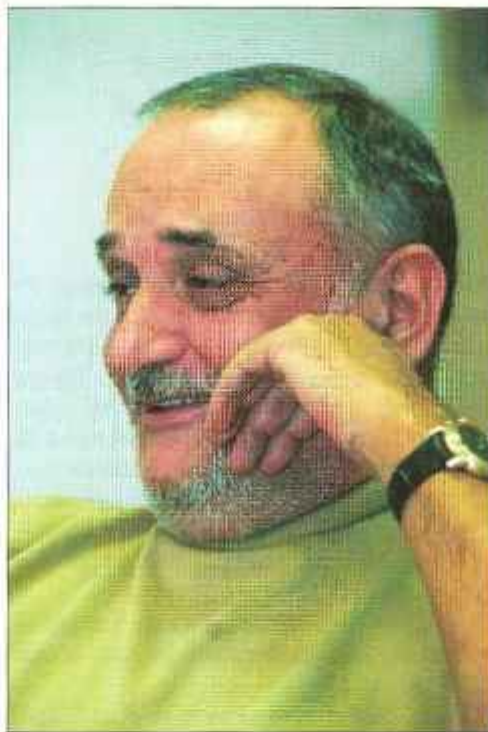
- Se mai întâmplă și asta.

- Dar cum vă petreceți timpul liber, care este cea mai dorită pasiune a dumneavoastră?

- Am multe lucruri care îmi plac, bineînțeles. Cel mai tare îmi place să desenez, iar cel mai interesant din toată partea de meserie de arhitect este atunci când stau de vorbă cu un om care își dorește o casă și pentru care schitez, îi traduc în formă gândul, povestea casei. Asta îmi place cel mai mult.

- Spuneți mai devreme că liberalismul este o filosofie, dar în România liberalismul este perceput ca o ideologie a prosperității, a veniturilor nelimitate, dacă se poate, a libertății de proprietate... la noi politica este încă percepută după nivelul de trai, după concepția de „cine ne dă mai mult“...

- Social-democrația își construiește filosofia pe ideea de redistribuție forțată: trebuie să existe o entitate supraindividuală, statul, care să redistribuie asigurând echilibrul social. Liberalii spun că ordinea naturală este cea care asigură echilibrul și că nu este nevoie de redistribuții forțate, că aceste redistribuții se nasc pe cale naturală, oameni care câștigă investesc și creează locuri de muncă, iar corporațiile, având viața lor proprie, ajung să își asume o responsabilitate socială care asigură cea mai directă, organică și consistentă protecție socială. De fapt, este ceea ce se întâmplă în societățile cele mai liberale din această lume. Statul, vrând-nevrând, este cel mai prost administrator, pentru că e cel mai greu de controlat de către acționari - respectiv de către contribuabili - și de aceea este nevoie de reglementare, de birocratizare, de etatizare. Este pur demagogic să susții că statul, care este cel mai prost administrator, este cel care trebuie să administreze banii de la cetățeni ca să satisfacă nevoi comunitare.

Definiția statului în filosofia liberală este că el trebuie să fie un organism cât mai apropiat de cetățeni și de aceea cât mai descentralizat, care să asigure cetățenilor bunurile și serviciile ce nu pot fi procurate prin piață, adică acele bunuri și servicii care odată aflate în folosință devin publice și nu pot fi menținute pentru un grup restrâns de beneficiari, de exemplu un baraj prin care se previne de inundații întreaga comunitate din aval, de acest baraj va beneficia întreaga comunitate indiferent dacă a contribuit sau nu la ridicarea barajului. Toate bunurile și serviciile pentru care nu există un număr definit de beneficiari trebuie procurate altfel decât prin piață, iar statul tre-

buie să se limiteze la aceste bunuri și servicii. De obicei nu o face pentru că în societate nu funcția creează organul ci o poate constitui și își asumă funcții - de cele mai multe ori funcții de care nu are nimeni nevoie.

- Cum ați ajuns la petrol?

- M-am gândit ce domeniu va crește primul, înainte de ieșirea din criză a celorlalte și mi-am zis că va fi energia. Deci, în mod cu totul rațional m-am îndreptat spre petrol.

- Nu are nici o legătură profesia de bază cu arhitectura, cu faptul că ați lucrat în zona arabă unde petrolul este la mare preț?

- Nu, are legătură cu pasiunea de a construi.

- Ce faceți cu hoții de combustibil, cu cei care sparg conducte, conlucrați cu poliția, îi urmăriți și separați?

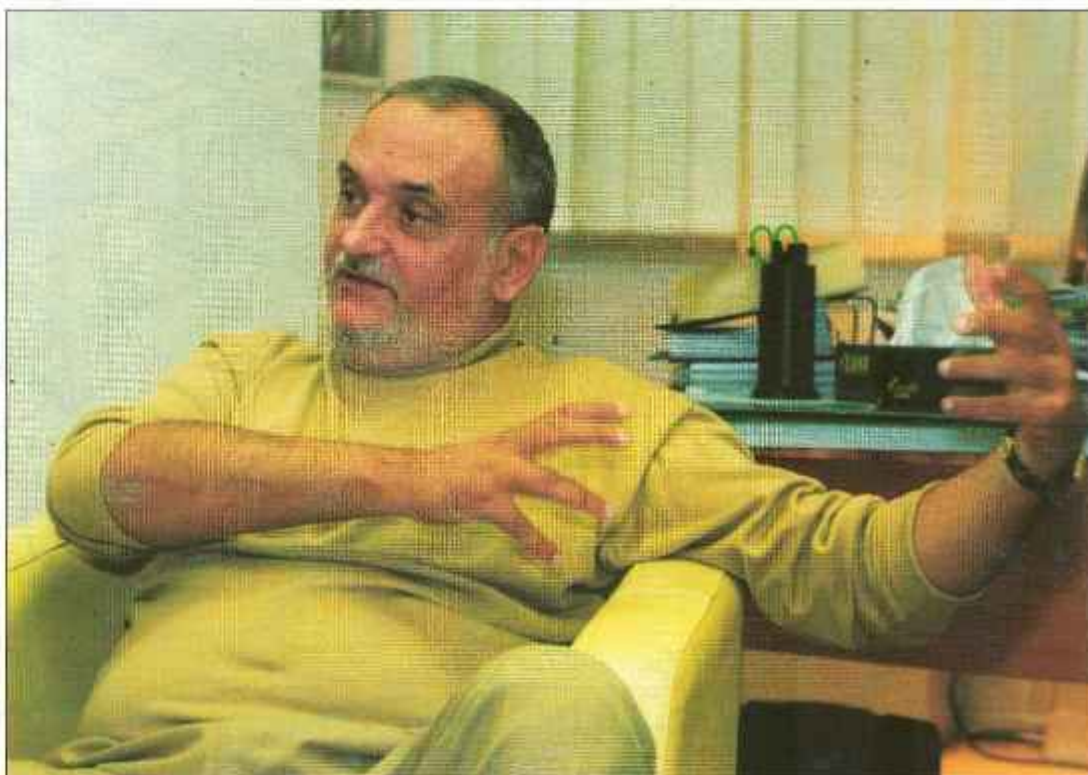
- Furturile sau pierderile fără explicație au dispărut cu totul la cele două rafinării ale grupului, care este după părerea mea un rezultat al managementului corect.

- Cu această răspundere în spate care este **Rompetrol**, cu arhitectura care a rămas doar o pasiune, cum reușiți să vă împăcați cu fratele dumneavoastră care se ocupă în continuare de construcții, cu soția dumneavoastră care este arhitect? Când vă întâlniți acasă, în familie, nu ies scânteii pe teme de afaceri?

- Nu. În ceea ce mă privește nu mă amestec deloc în afacerile fratelui meu și în ceea ce îl privește nici el nu se amestecă. Iar în familie, soția mea și cu mine avem cu totul alte lucruri de făcut decât să vorbim despre business.

Text: **Remus Andrei Ion**

Interviu: **Octavian Tîbăr**

OAMENI DE FOTBAL UNU' ȘI UNU'

la
"Minutul
91"

În fiecare
duminică seara, cu
Vlad Enăchescu

Struți cu mic

La mijlocul anilor '90, când s-a îngroșat gluma în materie de șomaj și disponibilizări, guvernanții ne sfătuiau, călduros, să ne apucăm de afaceri. Care de care mai ciudate. Să alergăm pe coclauri, după ciuperci. Dacă găsim și melci, cu atât mai bine. Să culegem fragi și mure. Să creștem animale și păsări. Chiar și struți. Că „partidul” ne ajută. Dă-i cu subvenții și facilități. Culmea este că unele dintre aceste idei chiar s-au transformat în afaceri. Și-ar merge bine, dacă statul ar avea ținere de minte la capitolul promisiuni. Sau măcar dacă nu ar pune bețe în roate. Cum este cazul crescătorilor de struți. Fermierii cu pricina sunt blocați de sistem. Au cumpărat păsări, le-au crescut, le-au înmulțit. Și acum nu mai știu ce să facă. Stau și se uită la ele. Sunt frumoase, ce-i drept. Dar scopul fermelor nu era artistic. Investiția trebuie recuperată. Și există cerere pe piață. Numai că struții nu se pot tăia. Pentru că nimeni nu s-a deranjat să elaboreze niște norme sanitare-veterinare în domeniu. Despre abatoare specializate, nici vorbă.

rocipuri

Struțo-sex pe zăpadă

Niki este în călduri. Bate zăpada
ca la horă, își desface aripile,
își curtează partenera.
Un dans erotic în toată regula.

După carte sunt păsări. Dar nu zboară. Au carnea roșie și digestia de mamifer. Cam sălbatici, de felul lor. Au nevoie de spații mari. În jur de 250 mp pentru un exemplar. Pentru că trebuie să alerge. Altfel li se atrofiază mușchii. Dorm așezați pe burtă. De fapt, picotesc. În reprize de un sfert de oră. Sunt foarte iubăreți, familiști convinși. Deși se crede că un struț în călduri are nevoie de două „cadâne”, el o preferă dar doar pe una. Față de cealaltă e agresiv, o gonește. Ouăle se dădălesc în familie. Ea, schimbul de zi, el, de noapte. Sunt sociabili, le place turma. Să fie mulți, să se simtă, să fie priviți. Sunt și foarte sensibili. Struții fac o mulțime de boli de stres. Fără spațiu, mâncare bună, îngrijire sau intimitate suficientă, reacționează ciudat. Sunt triști și slăbesc. Despre împerechere, nici vorbă.

O afacere numai bună de ... tăiat

În România există peste 40 de ferme în care trăiesc, în tihnă, vreo 2.000 de struți. Spunem în tihnă pentru că, spre deosebire de alte animale domesticate, struții nu au probleme „existențiale” legate de sacrificarea lor. Am amintit, deja, că nu pot fi tăiați. Și atunci care ar fi marea afacere? Păi, nu-i, cel puțin deocamdată.

Dar poate deveni, dacă ministrul Agriculturii, Ilie Sârbu, își respectă promisiunile din 15 ianuarie, de la întâlnirea cu reprezentanții Asociației naționale a crescătorilor de struți. Respectiv dacă „înghesuie” și această categorie de investitori pe lista cu oareșce subvenții. Și dacă îi bate la cap pe specialiștii Agenției naționale sanitar-veterinare să se ocupe, într-un final, de amărățile alea de norme sanitar-veterinare care să dea undă verde pentru tăierea struților.

Localitatea Cătunu, județul Dâmbovița. După pod, la stânga. Un peisaj deja clasicizat. Grajdurile unui fost CAP. Poarta aduce mai degrabă a economie de piață. Vopsită frumos și inscripționată: S.C. TEBA S.A. O fermă, adică. Și nu cu vaci care stau precum cărțile în bibliotecă. Un banc zicea că dacă vrei să te uiți la una se

A văzut că americanii fac asta din anii '80, că n-au probleme cu iarna și cu frigul, chiar dacă vorbim de viețuitoare specifice zonelor semi-deșertice din Africa. Afacerea a prins și în Belgia, Olanda, Spania. Carnea de struț nu lipsește din oferta restaurantelor care se respectă. Un amănunt important, nu? Zis și făcut. Doamna

Bruneta, Blonda, Niki sau Juniorul. Asta e, îngrijitorii nu s-au mulțumit cu numere, i-au botezat și „creștinește”. Nimeni nu s-a născut învățat în materie de struți. Așa că ferma Teba a avut, la începuturi, și surprize neplăcute. Păsările cu pricina sunt foarte curioase, ciugulesc și trag de orice le iese în cale. Urmările nu sunt greu de ghicit. Câteva decese, pe motiv de înghițit sârmă, cuie sau alte resturi uitate de muncitori la locul faptei. Tot la capitolul înghițit, dar de această dată în legătură cu localnicii care obișnuiau să se holbeze peste gard și să arunce te miri ce, lista continuă cu pixuri, ambalaje de dulciuri, cotoare de fructe și alte ciudățenii. Apoi a greșit-o și doamna Cleo, cu incubăția. De unde să știe că e diferită de cea a găinilor? Și că puii vor muri? Mă rog, după aceea s-a specializat. A ajutat-o și un prieten, venit tocmai din Africa de Sud. Probleme, însă, există și acum. Și prima dintre ele ține de faptul că afacerea nu are finalitate. Puii cresc, ajung ditamai struții, numai buni de carne. Și tu stai și te uiți la ei. Până la adânci bătrâneți. „Anul trecut, de pildă, am avut un surplus de 20 de păsări. Și nu le-am putut sacrifica. Optimum de tăiere este la 10-14 luni, când struțul are în jur de 100 kg. Am construit și o hală, în acest sens, cu mozaic, scurgere, faianță, lavoare... Ca la carte. Am băgat în ea 100.000 de euro. Și nu o pot folosi, până nu se dă drumul la tăiere. Am avut discuții cu diverse supermarket-uri, cerere de ouă și de carne există și în România. La extern, deja, am pierdut trenul”, susține Cleopatra Dumitrescu. Dacă tot am vorbit despre carnea de struț, prețul ei oscilează între 8 și 10 euro/kg (carcasă). Scumpă, desigur, dar se pare că și foarte bună. Conținut de colesterol aproape zero, conținut de proteine peste „concurență”. Moale, gustoasă, mult peste calitatea puiului sau vițelului. De aceea și-o doresc marile magazine și restaurante. Iar noi nu pricepem, pe bune, în baza cărui raționament stagnează această afacere. Să recapitulăm. Există crescători, ferme, struți, cerere și ofertă. Ce lipsește? Ca de obicei, puțină bunăvoință. Din partea autorităților cu atribuții în domeniu.

Cleopatra Dumitrescu susține că struțul este o pasăre foarte rentabilă. Nimic nu arunci de pe urma ei. Cu ouăle și carnea e clar. Din pielea tăbăcită iese o marochinărie de zile mari. Untura intră pe piața cosmeticelor. Penele sunt decorul carnavalului de la Rio.

dărâma toate. O crescătorie de struți, cea mai mare din România. Are șase hectare și 52 de „locuitori”. Care trăiesc în condiții foarte decente: spații închise și locuri de „promenadă”, apă și canalizare, fosă septică și îngrijitori, hrană din belsug. Să tot fii struț în România! Și încă n-am vorbit de latura afectivă. Pentru că și cu dragostea stau bine. Se iubesc între ei, fac pui și îi cresc împreună. Apoi sunt iubiți. Cum de cine? De tot satul, de îngrijitori, de copii. Prima pe listă, totuși, este Cleopatra Dumitrescu, proprietara fermei. Bănăteancă, la origini, și chimistă, după diplome. O întreb ce legătură are asta cu struții. Aparent, nici una. Dar a găsit-o: „Am lucrat în cercetare, îmi place să fac furaje. Ca să fie treaba oablă, meniul păsărilor este din producție proprie. Așa că îmi fac și damblaua mai veche.” Ideea unei ferme de struți i-a venit din călătoriile în străinătate, în interes profesional.

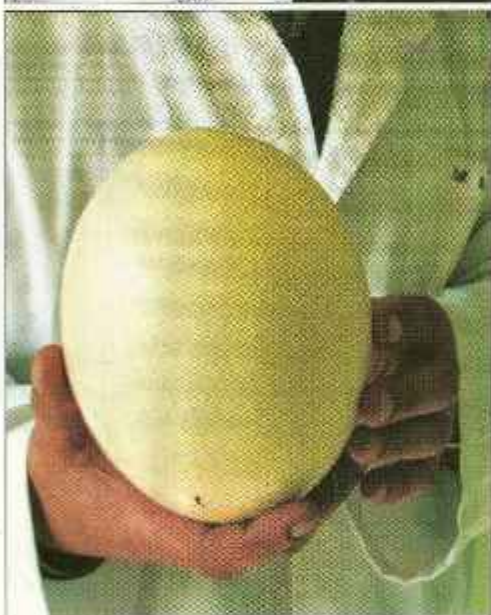
Cleo, cum îi spun cunoscuții, și-a pus toată familia pe roate. „Fortele” nu i-au ajuns, prin urmare a apelat și la prieteni. Și uite-așa, copăcel-copăcel, s-a ridicat mândrețe de fermă. Primii „locatari” au fost cumpărați în 1997: șase adulți și 12 pui. Apoi 18 ouă și incubatoare din SUA. Prețurile de atunci nu mai sunt de actualitate. În momentul de față, un struț adult (peste doi ani) ajunge la 2.500 de euro. Puii între o lună și trei luni costă 100-300 de euro. Între 12 și 18 luni – până la 1.500 de euro. Nici ouăle nu sunt ieftine. Or fi ele mari, dar 20-100 de euro nu sunt de aruncat. Investiția, așadar, a fost destul de serioasă. Ca să nu mai vorbim de amenajarea grajdurilor, utilități, furaje, documentație, medicamente, cipuri... Da, ați citit bine, struții sunt monitorizați cu ajutorul unor microcipuri injectate sub piele. La orice oră din zi sau din noapte, poți citi în calculator toate datele despre

text, **Liliana Petruș**

foto, **Octavian Tîbăr**

Struții din România par să-și fi uitat originile africane. S-au obișnuit cu iarna, cu temperaturile scăzute. Nici zăpada nu-i deranjează dacă au suficient loc să alerge prin ea. Impresionat, probabil, de această adaptare, Ministerul Agriculturii a anunțat, pentru 2003, un sprijin financiar de peste 13 miliarde lei pentru crescătorii de struți.

Un struț trăiește cam 50 de ani, dintre care 35 face ouă, dacă este femelă, evident. Ouatul ține de primăvara până toamna. Productivitatea individuală – până la 80 de ouă pe an. Un ou poate cântări și două kg. Povestea că folosești din el, apoi îl pui dop, nu este un banc. Este reală.

Struț-meniu: de la supă de g

Supă de gât de struț

Ingrediente: 300 g gât de struț, 80 g grăsime de gătit, 180 g supă sau legume, 1 lingură pastă de tomate, 100 ml vin roșu, 250 ml apă, 40 g făină, 1 litru supă, sare, piper, boia.

Preparare: se călește gâtul de struț în jumătate din cantitatea de grăsime până se maronește puțin, se adaugă concentratul de supă sau legumele. Se adaugă vinul, apa și pasta de tomate. Se pune din nou la fiert, dacă este necesar se mai adaugă apă. Apoi se scoate carnea de pe os, și se taie în bucățele mici. Se topește cantitatea de grăsime rămasă, peste care se adaugă făina, amestecând continuu, până devine maronie. Totul se amestecă, inclusiv carnea, cu 1 litru de supă și se pune puțin la fiert cu condimente. Se servește cu pâine prăjită sau baghetă.

Struț Carpaccio

Ingrediente: 200 g file de struț; pentru marinat: 6 linguri ulei de măsline, 3 linguri suc de lămâie, 1 linguriță sare, 1 linguriță piper, 3 frunze busuioc proaspăt, 3 frunze pătrunjel proaspăt, 50 g parmezan.

Preparare: se amestecă ingredientele pentru marinat, se taie carnea felii foarte subțiri, după care se marinează 2-3 ore. După aceasta, se presară parmezan și se garnisește cu felii de lămâie și măsline negre. Se servește cu pâine caldă.

Jumări din ou de struț

Ingrediente: 1 ou de struț, 1 ceapă tăiată felii, 200 ml lapte, 2 lingurițe sare, 1 linguriță piper, 1 linguriță boia dulce de ardei, 1 praf nucsoară, 30 g unt, 1 andive.

Preparare: se călește ușor ceapa în unt într-o tigaie largă. Se bate bine oul și se adaugă cele-

alte ingrediente, cu excepția andivelor. Se călește toată compoziția, amestecând cu o lingură de lemn, până se ajunge la consistența dorită. Înainte de servire se garnisește cu andive tăiate mărunt.

Friptură de struț

Ingrediente: 4 felii de carne pentru friptură; ingredientele pentru marinat: 3 linguri ulei, 1 lingură sos de roșii, 1 linguriță muștar praf, 3 linguri smântână, 1 lingură pătrunjel verde tocat, praf de chili, 1 linguriță sare, 1 linguriță boia dulce de ardei, 1 linguriță curry, 1 linguriță sos de soia.

Preparare: se amestecă toate ingredientele pentru marinat și în compoziția obținută se ține carnea, timp de 2-5 ore. Apoi se poate găti la grătar sau friptă în tigaie la foc iute. Se servește cu salată verde și pâine cu usturoi.

Etosha

Ingrediente: 500 g file de struț, 4 linguri ulei, 3 cepe tăiate mărunt, 1 cățel de usturoi pisat, 250 g ciuperci proaspete tocate, 100 g migdale tocate, 80g unt, 250 ml smântână, 2 lingurițe coniac, 2 lingurițe frunze de busuioc tocat, sare, piper, boia dulce de ardei, curry și sos de soia.

Preparare: se călesc ușor migdalele în jumătate din cantitatea de unt; se încinge uleiul într-o tigaie și se călește puțin carnea de struț, tăiată felii foarte subțiri. Se condimentează carnea cu sare, piper, boia, și curry. Se scoate carnea după călire, separat de zeama rămasă. Se adaugă untul rămas în tigaie și se călește ceapa și usturoiul. Se adaugă apoi și ciupercile; se fierbe timp de 10 minute. Se adaugă smântână și se fierbe încă 5 minute. Sosului rezultat i se

Viorica îngrijește struții de la Teba de peste 6 ani. Spune că sunt cuminiți și prietenoși. Atâta vreme cât nu te bagi peste ei. Pentru asta, trebuie să-i păcălești. Adică să intri în țarc doar cu un alt îngrijitor. Unul le distrage atenția, celălalt fură oul sau face curat. Altfel te ciugulesc și îți dau la picioare de nu te vezi.

Înt la pungă cu diamante

adaugă coniac, sos de soia și puțină sare, piper, carnea caldă și 2/3 din migdale. Se fierbe puțin. Înainte de servire se garnisește cu busuioc și migdalele rămase. Se poate servi alături de orez, crochete, paste făinoase și salată verde.

Struț în nisip

Ingrediente: 500 g carne de struț tăiată felii subțiri, 3 linguri unt, 1 linguriță sare, 1 linguriță piper, 1 linguriță cimbru, 1 linguriță boia, 200 g mazăre fiartă, 3 roșii curățate de coajă și tăiate, 200 g ceapă tocată mărunt.

Preparare: Într-un vas larg se pune carnea, peste care se adaugă untul topit și sarea, piperul, cimbrul și boiaua. Se adaugă ceapa, mazărea și roșiile. Vasul se acoperă bine cu o folie de aluminiu și se coace la cuptor la foc moderat timp de 40-50 minute. Se servește alături de orez maroniu.

Pungă de diamante (stomac de struț umplut)

Ingrediente pentru pregătirea stomacului: 1 stomac de struț bine curățat și spălat, 180 ml oțet, 960 ml apă, 1 linguriță sare.

Pentru umplutură: 120 g ceapa tăiată mărunt, 120 g orez fiert, 2 linguri stafide, 1 măr gratinat, 1 linguriță suc de lămâie, 1 ou (de găină), 1 linguriță cimbru, 1 linguriță piper, nucsoară.

Pentru „supă”: 480 ml apă, 120 ml vin roșu, sare, piper.

Preparare: Stomacul de struț se umple cu amestecul format din oțet, apă și sare și se ține legat apoximativ două ore. Apoi se spală bine cu apă rece și se curăță de rămășițele de grăsime sau carne. Separat, se amestecă ingredientele pentru umplutură și se introduc în stomacul pregătit anterior. Apoi se coace. Se amestecă

ingredientele pentru „supă” și se pune zeama obținută peste stomacul umplut. Se fierbe la foc mic timp de două ore până devine moale. Apoi se răcește fără a se scoate din zeamă. Se taie felii și se garnisește cu roșii și ouă fierte tari. Se servește cu pâine sau chifle și salată mixtă.

Burger de struț la cuptor

Ingrediente: 500 g carne tocată de struț, 1 linguriță sare, piper, 6 cepe tăiate felii, 200 ml supă de țelină, 1 linguriță muștar praf, 1 linguriță sos Worcestershire, 60 ml sos chili, 500 g brânză Cheddar.

Preparare: se amestecă bine carnea cu sare și piper. Se modelează 6 burgeri și se pun într-un vas. Peste burgeri se pune ceapa. Se amestecă supa, muștarul, sosul Worcestershire, sosul chili și brânza Cheddar într-un vas. Se pune la foc amestecând continuu până se topește brânza. Se toarnă sosul rezultat peste burgeri și se pune totul la cuptor, la foc mediu, timp de 60 minute. Se servesc cu chifle calde.

Chec din ou de struț

Ingrediente: un ou de struț, albușul și gălbenușul se separă, 750 g zahăr, 3 cani făină, un plic și jumătate de praf de copt, 3 linguri esență de lămâie.

Preparare: se amestecă gălbenușul cu 750 g zahăr și puțină apă, până compoziția devine cremoasă și deschisă la culoare. Albușul se bate bine, se adaugă făina și praful se copt și se amestecă împreună cu prima compoziție. Se pune la cuptor, în tavă tapetată, la foc moderat, timp de 20 de minute.

O altă Dacie

Dacia Solenza este numele pe care-l va primi noua mașină produsă la Pitești. Înaintea modelului de 5.000 de euro, în fapt o „clonă” a lui *Renault Clio*, care se va lansa anul viitor, *Solenza* va fi pe piață încă de la sfârșitul lunii martie. Este o berlină dedicată familiștilor: lungime 4 metri, ampatament 2,48 m, capacitate portbagaj – 370 de litri.

Lansare de divizie

Samsung Electronics, al treilea mare producător mondial de telefoane mobile GSM, a anunțat lansarea oficială a diviziei de operațiuni pentru România. Aparatele firmei vor fi distribuite prin compania *HAT România*. Decizia de a intra pe piața românească s-a bazat pe succesele înregistrate cu electronicele de consum și produsele IT deja distribuite aici, a

declarat Mike J.H. Song, director *Telecom* pentru Europa Centrală și de Est al *Samsung Electronics*. *HAT România* va lucra cu o largă rețea națională de dealeri, dar va efectua și operațiuni comerciale directe către operatorii de telefonie mobilă.

Casa cu porumbei

Undeva în centrul Bucureștilor, intersecția străzilor Pitar Moș și Pictor Verona este marcată de „casa cu porumbei”. O casă veche, cu doi pereți gălbui la stradă și cu mulți porumbei care cripeșc sub streșină și care își lasă foarte vizibil urmele pe trotuar. Nu este o clădire care să atragă imediat prin arhitectură, dar este o casă specială: pentru porumbei pe care îi simte orice trecător și pentru faptul că aici a lucrat și locuit arhitectul Ion Mincu, „figură aproape legendară pentru arhitectura românească”. Cum tocmai s-au împlinit 150 de ani de la nașterea lui Ion Mincu, fondatorul învățământului superior de arhitectură, arhitecții au început să-i acorde mai mare atenție, atât operei sale cât și casei. Ordinul Arhitecților din România și-a propus să cumpere casa Mincu (unde arhitectul a locuit între 1890 și 1912) și terenul aferent (910 mp), să restaureze clădirea și în aceeași curte să apară noul sediu al OAR, realizat în urma unui concurs național. Pentru strângerea de fonduri s-au deschis și două conturi la BRD, în mod sigur „casa cu porumbei” nu va dispărea. Cel mult porumbei...

„Casa cu porumbei” înregistrat în
Editura Niculescu, Tel: 021 227 11 11
Tâncuța Baltag, București

CONCURS

Premiu:
Cărți în valoare de:

500.000 lei

Decupați talonul și trimiteți-l pe adresa redacției:
București, Piața Presei nr. 1, cod 71341, sectorul 1
Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți. Data limită de trimitere
a scrisorilor dumneavoastră este **28 martie 2003**, data poștei

Concurs sponsorizat de EDITURA NICULESCU

Modernizarea locomotivelor

57 de locomotive diesel-electrice din parcul CFR vor fi modernizate de americani în următorii trei ani. *General Motors Corporation* și-a asumat această răspundere printr-un contract de 100 milioane de dolari. Finanțarea este garantată de statul român prin Ministerul Finanțelor, în urma unui împrumut acordat de un consorțiu de bănci străine. Locomotivele ce vor fi modernizate au 2.100 CP și au fost fabricate la Craiova.

*Vrei să vinzi?
Vrei să-ți consolidezi imaginea firmei?
Vrei să lansezi un produs nou?*

**Noi iti aducem
200.000 de vizitatori.**

28 mai - 2 iunie 2003

Organizator: Romexpo - Targul International Bucuresti; Tel: 224.02.01; 224.35.42;
www.tibco.ro

Tudor Călin Zarojanu

Care Europa?

România înaintază cu pași hotărâți spre Europa. Din nefericire, Europa nu stă pe loc să ne aștepte. Printr-o afurisită de coincidență, la trei luni după ce, în sfârșit, am fost invitați să aderăm la NATO, alianța nord-atlantică (devenită astfel și nord-balcanică) a început să scârțâie din toate încheieturile. Răutăcioșii ar spune că e un nou caz de ghinion. Cum-necum, Franța și Germania, trecute la euro, s-au pus de-a curmezișul Statelor Unite, al căror dolar nu se simte prea bine, americanii rămânând să se bizuie pe Marea Britanie, care a refuzat să adopte moneda unică europeană. Simple coincidențe... Mai mult, nici cu Uniunea Europeană lucrurile nu mai stau foarte clar după „scrisoarea celor opt” și divergențele pe marginea „dosarului Irak”.

Atunci când am scris, în acest colț de pagină, că de intrat o să intrăm noi și-n NATO, și-n UE, dar rămâne de văzut dacă n-o să trebuiască să și ieșim, nu mă gândeam, recunosc, că intrarea noastră ar putea prefăta ieșirea altora. „Porțile NATO rămân deschise”, se pare, în ambele sensuri. Ipoteza nu este fantasmagorică, dacă ne amintim că Franța s-a mai supărat o dată pe americani, atunci când s-a retras din structurile militare ale alianței, provocând mutarea sediului NATO de la Paris la Bruxelles. Culmea e că, acum, și Belgia a început să vorbească-n front. Te pomenești că mâine-poimâine ajunge cartierul general la București!

Până să se întâmple asta, conform principiului „când doi se bat, al treilea pierde” (Bruxelles nu rimează cu Italia și Malta, dar mai știi?), marele nostru susținător,

Jacques Chirac, s-a supărat că ne-am dat cu americanii. Susținut și de alți demnitari europeni (în special Romano Prodi), președintele francez consideră că, noi ăștia, ne cam compromitem șansele de aderare la UE și n-am înțeles cei aia solidaritate continentală. Care solidaritate? Cea dintre Franța și Marea Britanie? Ori cea dintre „cel opt” și restul lumii?

Cum Europa pare bulbășită, să ne întoarcem privirile spre noi înșine. Dacă răsfoim ziarele naționale și tragem cu ochiul pe la jurnalele TV, aflăm că:

1. În ciuda dojenei președintelui Iliescu, demnitarii PSD nu acceptă să renunțe la afaceri și sunt indignați de ideea de a-și declara averile.

2. În compensație, restanțierii la întreținere vor fi căutați de covoare persane și televizoare. Oricum, cu facturile de întreținere rămâne cum am stabilit: ele sunt foarte mari, pentru că nu pot fi mai mici. România va deveni o țară de debransăți.

3. Lupta dintre primarul Capitalei și consilierii locali se ascute și miroase a dosare.

4. PNȚCD și-a exclus patru membri. Nu se știe câți au rămas.

5. Milionul de dolari de la 6/49 a luat drumul Fălticeniilor, pe adresa unui elev.

6. La București, o femeie tânără poate fi cumpărată cu 300-400 \$.

7. Tot în Capitală, numărul gropilor l-a depășit pe cel al maidanezilor. Gropile nu vor fi euthanasiolate.

În rest, nimic notabil. Oare care dintre aceste lucruri ne apropie foarte tare de Europa? Pe de altă parte, care Europa? ■

... și la vară **cald?**

Ministrul Turismului a participat la semnarea noului protocol între hoteluri și agențiile de turism. Cu acest prilej, Federația hotelierilor a anunțat constituirea unei uniuni patronale, împreună cu Asociația Națională a Agențiilor de Turism (ANAT). Surpriza vine din faptul că aceste două organizații erau până acum departe de-a se afla în relații amabile. În plus, ANAT își dăduse deja acordul de aderare la Federația Patronatelor din Turism, al cărei președinte de onoare este George Copos. Cu atâtea organizații și federații, e clar că turismul românesc va lua un avânt extraordinar. ■

Dan Matei Agathon, cu un tricou adecvat

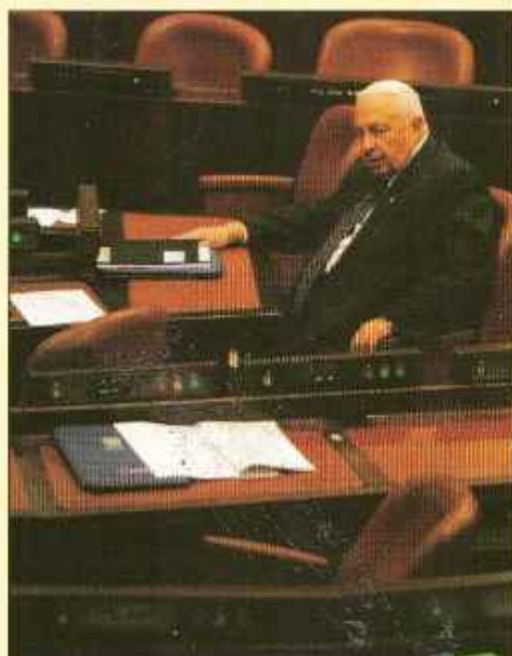
Noi ctitorii..

Ion Iliescu a făcut o vizită de lucru la sediul MLPAT, unde ministrul Miron Mitrea i-a prezentat rezultatele activității, dar și planurile din domeniu. În fața graficelor și a machetelor, în timp ce, cu bețișorul în mână, i se arătau ctitoriile lucrărilor publice și ale amenajării teritoriului (imagine care a provocat frisoane celor cu oarecare ținere de minte), președintele n-a pierdut ocazia de a da unele indicații. Gurile rele spun că, în acest fel, s-ar fi substituit premierului. Cum, teoretic, nu mai poate candida la un mandat prezidențial, poate că se antrenează pentru postura de prim-ministru. ■

Iliescu și porumbelu'

Plictisit probabil să tot dezmință ruptura dintre el și premierul Năstase, președintele Iliescu a lăsat să-l scape un porumbel (nu unul de pace, cu siguranță) la adresa președintelui PSD: „Manifestă și semne de oboșală. Cam devreme”. Pentru că Adrian Năstase răspunsese ironic propunerii prezidențiale de supraimpozitare a veniturilor (80% la cei cu lefuri mari), Ion Iliescu a precizat că „nu cu bășcălie și cu ironii” se rezolvă ceva. El s-a mai întrebat retoric de ce oare în PSD nu există contraopinenți, nici când șeful vrea alegeri anticipate, nici când nu mai vrea. Întrebat dacă el personal reprezintă trecutul său viitorul PSD, Iliescu a răspuns enigmatic: „Deocamdată trecutul”. Toate aceste declarații-șoc au fost făcute într-un dialog TV cu Ion Cristoiu, care a știut foarte bine să-l provoace pe interlocutor. Salutăm revenirea lui Cristoiu la cea mai bună formă a lui, după o lungă perioadă de evoluții neconvingătoare – eufemistic spus. ■

Un nou cuplu pe micile ecrane

Liberalul Ion Ghise și peremistul Gheorghe Funar (ex-peunerist) au ajuns să se plângă împreună.

Primarul Brașovului, respectiv al Clujului (Cluj-Napoca?) s-au cerut la audieri la Comisia pentru cercetarea abuzurilor de la Camera Deputaților. Ei susțin că sunt discriminați de către ministrul Octav Cozmâncă și, în general, de PSD, care-i împiedică astfel să-și conducă urbele în liniște. Da' pe cine nu discriminează Cozmâncă? Și care primar de mare oraș își poate vedea liniștit de treabă? Numai Băsescu, săracul, câte ar avea de povestit!

Singurătatea alergătorului...

Premierul israelian Ariel Sharon părea să se simtă cam singur, în parlamentul din Ierusalim, înaintea sesiunii în care urma să-și prezinte noul cabinet. Intenția noii coaliții de dreapta este să înăsprească măsurile împotriva rebelilor palestinieni. Conflictul din zonă nu se mai află în prim-planul atenției comunității internaționale, de când americanii amenință cu războiul contra Irakului.

Schimbare în Sud

Noul președinte sud-coreean, Roh Moo-hyun (al doilea din stânga), se îndreaptă cu membrii noului cabinet spre casa prezidențială din Seul. El l-a păstrat din vechea formulă pe responsabilul cu relațiile Nord-Sud și a numit pentru prima dată o femeie ca ministru de Justiție. La Phenian nu s-a anunțat încă nici o schimbare.

Bazil Ștefan

Jacques Chirac și meșterul Manole

În lumea cinică a politicii se joacă uneori și dur, lovindu-se la nevoie și sub centură. Și nimic nu este rodul întâmplării. Lucru valabil și în cazul declarațiilor lui Jacques Chirac, cum că România și Bulgaria, „grăbindu-se” să susțină poziția americană față de Irak, au acționat ca niște copii „nu prea bine educați și cam inconștienți”. Nu a fost nicidecum vorba despre o ieșire nervoasă, necontrolată. Textul prea venea ca de pe teleprompter, fără bălbe, ezitări, repetiții, cum se întâmplă în cazul izbucnirilor nervoase, iar întrebarea avea și ea un iz de ridicare a mingii la plasă. În fine, cu numai o zi-două înainte dl De Villepin, aristocraticul-șef al diplomației franceze, comentase pe aceeași temă, dar mai subtil, că UE este o familie și că „în orice familie sunt lucruri care se fac și lucruri care nu se fac”. De altfel, Franța ne mai urechese în mod similar și vara trecută (atunci cu ceva

mai multă îndreptățire), după semnarea Acordului cu SUA, prin care Bucureștiul subscria la exceptarea militarilor americani de la jurisdicția abia createi Curți Penale Internaționale.

Lăsând deoparte amintirile deloc plăcute pe care le stămește, pe aici, prin Est, ideea că unii europeni, cei dinlăuntrul Uniunii, sunt ceva mai egali decât cei care încă așteaptă să intre, corecția pe care „frère Jacques” a găsit de cuviință să ne-o administreze nu face decât să vizualizeze fisurile ce se cascadează în ceea ce ne-am obișnuit să numim „Occident”. Acestea au fost scoase dramatic în evidență de veto-ul folosit, în premieră absolută la NATO, de Franța, Germania și Belgia, de posibilitatea repetării acestuia de către Franța și în Consiliul de Securitate al ONU, ca și de diatribele, de o violență atâtă de neînchipuit, schimbate aproape zilnic între tabloidele de

dincolo și dincoace de Ocean, ca și peste Marea Măneii. Dorsala tectonică a Atlanticului pare a invada politicul și a se transforma într-un zid despărțitor între Europa și America. Și mai grav, amenințată este Uniunea Europeană însăși, la Washington făcându-se deja distincția între „vechea” și „noua” Europă. Edificiul european, ridicat abia „la roșu”, seamănă din ce în ce mai mult cu mănăstirea din balada Meșterul Manole, la care „ziua, ce lucra, noaptea, se surpa”. În rolul meșterului Manole, Jacques Chirac pare foarte înclinat să desăvârșească edificiul european prin jertfirea României în zidurile acestuia. Avertismentul cu referendumurile de ratificare a aderării României la UE cam într-acolo bat. Și totul de dragul lui Saddam Hussein! Ei, bine, ar trebui să nu ne lăsăm împinși în rolul Anei lui Manole...

Pădurea ascunsă după copaci

Disputa dintre partizanii soluției militare a crizei irakiene și susținătorii rezolvării politice a traversat toate mijloacele de informare în masă și cancelariile lumii, pentru a reveni, în cele din urmă, la punctul de plecare: sala Consiliului de Securitate.

La 4 februarie, Secretarul de Stat al Statelor Unite a aplicat în public un principiu străvechi al strategilor: să demonstrezi inamicului că știi ceea ce el nu vrea să știe. Ulterior, timp de două zile (18 și 19 februarie), la solicitarea Mișcării de Nealinier, Consiliul de Securitate a ascultat reprezentanții a aproape 60 de țări care și-au expus punctul de vedere: Irakul trebuie dezarmat – toată lumea a fost de acord; trebuie respectate rezoluțiile ONU în materie – nimeni nu are nimic de obiectat; ce trebuie făcut pentru aceasta – aici lucrurile s-au complicat.

Înainte ca rezultatul discuțiilor să se fi tranșat, a apărut posibilitatea ca ONU să se ridice efectiv la nivelul așteptărilor membrilor săi și să acționeze decis și consecvent pentru aplicarea deciziilor pe care le adoptă. Întrebarea este: încercarea va fi valabilă doar pentru ONU? Problema ne privește direct: am aderat la poziția comună adoptată de UE la 17 februarie, dar senzația că „ceva nu este în regulă” persistă. Reacțiile emoționale nu sunt recomandabile în politică; nici contra-reacțiile, de altfel. Fondul problemei este dincolo de nivelul afectiv.

Înțelegerea acestui fond este, probabil, sursa... neînțelegerilor: o parte dintre statele europene cred că acțiunea **acum** este mai puțin costisitoare decât reacția **după** ce unele arme de distrugere în masă ar ajunge pe mâna terorștilor; în plus, acest „acum” se întâmplă în condițiile în care autoritățile irakiene par să fi adoptat logica bazarului oriental în care timpul are alte dimensiuni și negocierea (a se citi târguiala) are loc, de multe ori, de dragul de-a o face.

Alte state, la fel de europene, cred că inspecțiile trebuie intensificate. Calendarul propus în acest sens, odată cu proiectul de rezoluție, la 24 februarie, dă senzația de „foaie de parcurs” precisă și clară. Punctul nevralgic al documentului pare, însă, localizat tocmai în intenția care a stat la baza lui: fixează parametrii din rezoluțiile adoptate și nerespectate în totalitate timp de 12 ani, punând sub semnul îndoielii credibilitatea comunității internaționale.

O concluzie la cele petrecute până acum este că, **pe fond**, în limbajul juristilor, consensul există în legătură cu necesitatea aplicării rezoluțiilor ONU privind armele de distrugere în masă deținute de regimul de la Bagdad. **A doua concluzie** este că **diferențele de opinie se discută**, nu se impun. Așa a fost adoptată, în unanimitate, rezoluția 1441; așa a fost adoptată poziția comună a UE; așa a funcționat mecanismul integrării europene și relația transatlantică. Una dintre condițiile elementare pentru succes în această întreprindere dificilă este participarea tuturor celor interesați în dezbaterile viitorului comun și menținerea, cu încăpăținare, în câmpul vizual, a pădurii – pentru ca să nu cumva să o trecem cu vederea din cauza copacilor.

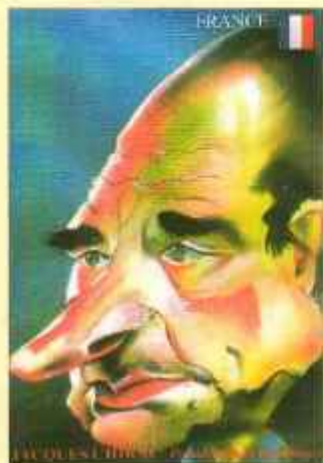
Partidul „Baronilor”

Deși candidează la Internaționala Socialistă, PSD este prin excelență Partidul Baronilor. Punem „baronilor” între ghilimele. Nu e nici o legătură între oligarhia partidului și noțiunea aristocratică. Sintagma Partidul Social Democrat se referă la mai multe partide. Două sunt însă incompatibile, deși organizatoric au aceeași conducere. Partidul „Baronilor” și Partidul Sărăcilor. Al săracilor autentici, fără ghilimele. Forța celui mai puternic partid din România vine din paradoxala combinație între susținerea a milioane de alegători care trăiesc în autentică sărăcie, la limita dintre sărăcie și trai (să-l spunem) decent sau cu un trai pe care ei îl cred decent, pe de o parte, și a câtorva zeci de mii de oligarhi, pe de altă parte. Unii votează PSD (fost PDSR) din disperare, ceilalți datorită unor interese materiale precise, pe care nimeni altcineva nu le poate asigura.

Ultima bătălie a cruciadei anticorupție a prevăzut întâlnirea conducerii centrale cu „baronii”, care ar fi meritat să fie difuzată în emisiunea *Comici vestiți ai ecranului*. Culmea este că lumea se aștepta să iasă la iveală tot felul de afaceri oneroase, să se dea sancțiuni dure, mai ales că indicațiile prețioase venite din partea „părintelui fondator” al PSD (PDSR/ FDSN/ FSN), Ion Iliescu, creaseră un asemenea orizont de așteptare.

„Baronii” pesediști s-au format de-a lungul interminabilei tranziții, mulți cu mijloace îndoielnice legal, dar cei mai mulți profitând de faptul că legislația nu a interzis și nu a culpabilizat incompatibilitățile și conflictele de interese. În mod riguros, nici nu se poate vorbi de corupție sau ilegalități, din moment ce nu s-au încălcat legi, iar cele existente nu limitau tot felul de activități. De aceea, mulți „baroni” clamează că afacerile făcute și prosperitatea dobândită sunt în regulă. Cu alte cuvinte, „baronii” sunt intangibili. Cu toate acestea, milioanele de alegători pesediști au privit cu groază tot acest spectacol, dându-și seama că au fost cam înșelați în toți acești ani. PSD poate evita prăbușirea electorală dacă introduce o modalitate nouă de abordare a corupției: să tragă linie, adică să facă o amnistie pentru corupția de până acum, care nu intră sub legi anterioare, dar să pedepsească exemplar pe cei care încălcă legea de acum înainte. Va fi o adevărată provocare. Nu se știe cine va mai rămâne în partid în noile condiții. Pentru că miza a devenit salvarea baronilor sau supraviețuirea PSD.

Popa's în Praga

Ultima expoziție de caricaturi organizată la pizzeria *Cuptorul cu lemne* din Capitală este una aparte, atât prin tematica abordată, cât și prin desenele de pe simeze semnate de Ștefan Popa Popa's. De altfel, prezența la București a timișoreanului, personaj imprevizibil și pitoresc, care face din fiecare apariție publică un spectacol, un fel de *one man show*, a adus în sala neîncăpătoare VIP-uri de toate mărimile, de la politicieni, actori și generali, la regizori, scriitori și... caricaturiști!

Cele 60 de portrete-șarjă – în creion, pastel și cretă – realizate sub presiunea clipel, între două conferințe de presă sau pe holurile Palatului de pe Vltava, îi surprind

pe principalii actori ai Summitului Istoric din 21-22 noiembrie 2002, în ipostaze mai mult sau mai puțin favorabile în timpul „momentului Praga”, când România a fost invitată să adere la Organizația Tratatului Nord-Atlantic.

Popa's în Praga – cu un inspirat joc de cuvinte – este, de fapt, o galerie tipologică de temperamente și caractere, de orgolii și ambiții, a oamenilor care acum conduc lumea, o galerie de portrete pentru istorie. Succesul lui Popa's la public are – printre altele – și o explicație: atunci când e vorba de meserie, chiar de artă, în fața foilor de hârtie Ștefan Popa Popa's rămâne un caricaturist care-și respectă semnătura. Ceea ce, să recunoaștem, nu-l puțin lucru.

de Aurel Ștefan Alexandrescu

Linieștea dintre furtuni

Dacă va fi sau nu război în Irak, aproape că devine mai puțin important pentru europeni, americani și ruși în următorii ani decât noul fenomen declanșat – sau doar confirmat? – zilele trecute de o neobișnuită ieșire la rampă a președintelui francez Jacques Chirac.

Revolta noilor europeni care au reacționat la afirmațiile severe ale liderului francez a fost unanimă. Central-est-europenii au fost tratați drept cetățeni de rangul doi, și desemnați țapi ispășitori ai conflictului dintre Franța-Germania, pe de-o parte, și Statele Unite, pe de alta.

Foarte interesante au fost reacțiile rușilor. „Era și timpul ca Germania, cea mai importantă țară continentală, să-și dea mâna cu Franța, adversarul cronic al Americii și al Angliei, într-o nouă axă în care prezența Rusiei este firească. Doar așa America poate fi contrabalansată”, scrie Alexander Dugin în oficiosul Kremlinului, *Izvestia*, la 7 februarie.

Alți publiciști ruși, precum Vitali Tretiakov, redactorul-șef al *Nezavisimaja Gazeta*, merg și mai departe. „Statele Unite, cu umanismul lor violent, au distrus solidaritatea creștin-europeană, pe care, alături de Germania și Franța, doar adoptarea rapidă în UE a Rusiei o mai poate salva”, opinează Tretiakov în *Rossiiskaia Gazeta*, la 13 februarie. Se aduce aici și argumentul potrivit căruia, în definitiv, „Europa poate să se lipsească de Cehia, Estonia sau Bulgaria oricând, rămânând Europa Franței și a Germaniei, cu condiția ca lor să li se alăture, ca membru titular al UE, începând din 2010, și Rusia”.

Fracturile dintre Vestul și Estul Europei nu mai pot fi ascunse. Nemulțumirea legată de extinderea UE, foarte manifestă în Franța și Germania, va putea să-și găsească de-acum încolo formulări mai categorice, la nivelul liderilor politici. Trebuie să ne dea serios de gândit finalul unui editorial apărut pe prima pagină a ziarului *Frankfurter Allgemeine*, la 20 februarie: „Problema extinderii spre Răsărit a UE a trecut dincolo de orizontul politic”.

Franța se erijează în puterea conducătoare a unei Europe anti-americane, în care Germaniei i se rezervă un rol secundar. Această situație este poate acceptată de echipa Schroeder-Fischer, dar contrazisă de clasa politică germană, de elitele financiar-bancare și intelectuale ale acestei țări și, în definitiv, de scorul electoral catastrofal din sondaje al coaliției roșu-verde de la Berlin. 18 țări europene, din Vest și din Est, se îndreaptă spre o nouă constelație geo-politică, mai aproape de Washington decât de Paris și Berlin. Situația e fără precedent în ultimele decenii și va putea conduce la seisme politico-economice de maximă amplitudine. România se află pe unda de șoc a acestor seisme. Ce se va întâmpla dacă Franța și Germania vor impune întreruperea negocierilor cu România și Bulgaria, înainte sau după 2004? (În culisele diplomației franco-germane acest zvon prinde de altfel consistență). Cum vor rezolva țările noli Europe dilema fundamentală, cu care se confruntă de ani de zile: ele așteaptă prosperitate din partea UE și securitate dinspre SUA. Se pot ele lipsi de una dintre aceste oferte, fără compromiterea fatală a celeilalte? ■

Al treilea scenariu

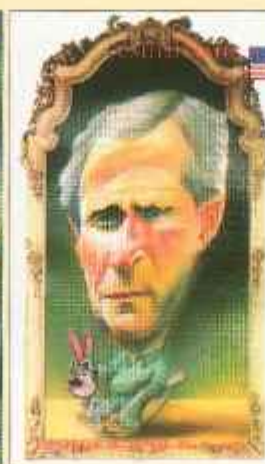

La sfârșitul lui iunie 1990, publicam în *România literară* un comentariu pe marginea evenimentelor din 13-15 ale lunii cu pricina. Luam în discuție trei scenarii posibile. Primul era acela că la „regla” evenimentelor s-ar fi aflat opoziția anticomunistă. Al doilea, că puterea însăși (FSN, pe atunci) ar fi pus totul la cale. Și al treilea, că elemente din fosta Securitate ar fi încercat să creeze dificultăți atât guvernărilor cât și opoziției. Mă întrebam (retoric!) dacă opoziția care pierduse alegerile fără drept de apel era capabilă să controleze o asemenea mișcare de masă. Răspunsul era, firește, negativ. Mă întrebam (tot retoric!) dacă puterea abia instalată, după alegeri câștigate confortabil, avea cel mai mic interes să încerce o lovitură de stat. Același răspuns: nul.

Rămânea cel de-al treilea scenariu. Astăzi mi se pare absolut neîndoiește că singurii interesați să compromită puterea și să lichideze opoziția erau foștii securiști. Ei fortaseră căderea lui Ceaușescu, dar fuseseră în bună măsură frustrați de evoluția politică de după decembrie 1989. Revolta populară grăbise prăbușirea regimului comunist, democratizarea politică și reforma economică. Foștii securiști aveau deasupra capului o sabie a lui Damocles: deschiderea, pe acest fond de schimbare social-politico-economică a dosarelor. Arhivele fuseseră, e drept, date pe mâna generalilor Stănculescu și Chițac, oameni de încredere ai dictatorului executat, dar asta nu oferea garanții suficiente. Era imperios necesar să fie limitată democratizarea politică, să fie secretizate sau distruse dosarele care-i incriminau. Președintele Iliescu era considerat incapabil de o operație completă în acest sens. Guvernul Roman era și mai puțin sigur.

Și atunci foștii securiști au forțat mâna guvernărilor. Piața Universității, părăsită de studenții care o fondaseră, era cel mai bun prilej. Silindui pe guvernanti s-o transforme într-o baie de sânge, deși nu mai reprezenta neapărat un pericol, foștii securiști obțineau două victorii dintr-o lovitură: una, contra guvernărilor, compromiși irevocabil în ochii străinătății, împinși să ia măsuri polițienești, „pătați” moral; alta, contra opoziției, expusă oprobiului cetățenilor doritori de pace socială.

Securitatea și-a desăvârșit astfel revoluția. Atunci, în iunie 1990, s-au pus bazele imposibilității lustrăției în România și s-a garantat, politic, imunitatea fostei Securități, iar economic, libertatea ei de a acapara influența și puterea de decizie. ■

Adrian Năstase, parcă prea mic pentru un război atât de mare cum este cel în care sunt implicați (de la stânga la dreapta) președintele francez Jacques Chirac, ministrul de externe german Gerhard Fischer, secretarul general NATO Sir George Robertson și liderul american George W. Bush

ADEVĂRUL ESTE MAI PRESUS DE ORICE

prezintă

în fiecare

JOI

ora

20:00

cu RADU MORARU

CĂRȚILE LUNII

recomandate de **Alex. Ștefănescu**

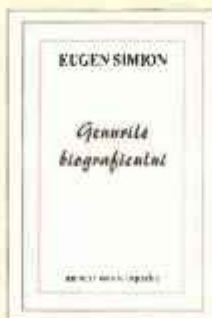
Nichita Stănescu în 4.500 de pagini

Nichita Stănescu, Opere. I. Versuri, vol. I-II-III, ediție alcătuită de Mircea Coloșenco, prefată de Eugen Simion, București, Ed. Univers enciclopedic, 2002. 1.648+1.540+1.360 pag.

Din inițiativa lui Eugen Simion, președinte al Academiei Române, vasta, evanescentă operă poetică a lui Nichita Stănescu a fost fixată într-o ediție serioasă, de peste 4.500 de pagini, remarcabilă atât prin rigoarea științifică a stabilirii, ordonării și adnotării textelor, cât și prin eleganța prezentării grafice. Autorul ediției este Mircea Coloșenco, un cercetător experimentat. Se știe că Nichita Stănescu și-a risipit o mare parte din versuri (dictându-le unor prieteni, în momentele de efuziune, scriindu-le cu creionul dermatograf pe pereții dormitoarelor unor femei frumoase etc.). Tot acest diafan polen poetic împrăștiat în lume a fost identificat și recuperat. ■

A scrie la persoana întâi

Eugen Simion, Genurile biografice, București, Ed. Univers enciclopedic, 2002. 292 pag.

Ce au comun Titu Maiorescu și Paul Goma, Radu R. Rosetti și Gabriela Melinescu, André Gide și Jorge Luis Borges?

Aparent nimic. Au trăit în epoci diferite, au experimentat moduri de viață care nu seamănă între ele. Și totuși ceva îi unește. Toți au scris la un moment dat și despre ei înșiși, povestindu-și amintirile, încercând să-și înțeleagă destinul. Această literatură redactată la persoana întâi constituie de mai mulți ani obiect de studiu și reflecție pentru Eugen Simion. *Genurile biografice*, face ordine într-un domeniu insuficient explorat și atrage atenția iubitorilor de literatură asupra unor texte impresionante prin autenticitatea confesiunii sau, dimpotrivă, prin subtilitatea mistificării. ■

Editorul cu „mână vrăjită”

Maurice Nadeau, Să fie binecuvântații, pref. de Ov. S. Crohmalniceanu, trad. din franceză de Ioana Părvulescu, București, Est-Samuel Tastet Éditeur, 2002. 576 pag.

Memoriile lui Maurice Nadeau, *Grâces leur soient rendues*, au făcut valuri în lumea literară franceză. Cronicar literar timp de peste patruzeci de ani la *Combat*, *L'Observateur* etc., editor cu „mână vrăjită”, Maurice Nadeau a avut prilejul să-i cunoască îndeaproape pe cei mai mari scriitori ai vremii lui. I-a iubit, i-a detestat, le-a organizat succesul, le-a suportat ingratitudea. În cartea pe care a scris-o la sfârșitul carierei îl evocă pe toți, portretizându-i sobru și expresiv și mulțumindu-le că au existat. Fără ei – admite cu generozitate Maurice Nadeau – viața sa n-ar fi avut sens. Tradusă cu talent literar de Ioana Părvulescu, cartea cucerește de la primele pagini. ■

Lupta cu amnezia colectivă

Cicerone Ionițoiu, Victimele terorii comuniste – arestați, torturați, interminați, uciși, dicționar, literele F-G, lucrare revizuită de dr. Mihaela Andreiș, București, Ed. Mașina de scris, 2002. 324 pag.

Tărani care s-au opus colectivizării forțate a agriculturii și au fost împușcați pe loc, sub privirile copiilor lor, intelectuali de mare prestigiu închiși din motive politice și torturați, elevi arestați de pe băncile școlilor pentru că au cântat cântece patriotice interzise, medici condamnați la temniță grea pentru că au pansat răniile unor luptători anti-comuniști – o amăță întreagă de umbre populează extraordinarul dicționar realizat de Cicerone Ionițoiu, el însuși fost deținut politic. Dicționarul (planificat să apară în 16 volume) a ajuns la volumul al 4-lea. Din paginile lui urcă valurile sutelor de mii de compatrioți ai noștri uciși de noi toți astăzi, a doua oară, prin uitare. ■

Monștrii sacri ca monștri

Paul Johnson, Intelectualii, traducere din engleză de Luana Stoica, ediția a II-a, adăugită, București, Ed. Humanitas, 2002. 456 pag.

Jean-Jacques Rousseau, Karl Marx, Henrik Ibsen, Bertolt Brecht, Jean-Paul Sartre și alții ca ei au rămas în istoria culturii universale prin strădania, declarată, de a schimba lumea, de a o face mai bună, de a umaniza pe oameni, eliberându-i de egoism. În cartea sa, *Intelectualii*, Paul Johnson demonstrează că toți acești promotori de reforme morale, considerați – fie și temporar – mari pedagogi ai umanității au fost, în viața lor particulară, mai răi decât oamenii obișnuiți. Unii dintre ei s-au purtat brută cu propriii lor copii, alții, avizi de bani, au așteptat cu interes moartea celor de la care aveau ceva de moștenit. Unii s-au destrăbălat într-un mod dezgustător, alții și-au trădat fără remușcări prietenii. Dezvăluirile sunt senzaționale, dar ideea că așa arată întotdeauna fața nevăzută a personalităților reprezintă o exagerare. ■

Căștigătorul concursului organizat de
Editura „Mașina de scris”,
din București 2/2003, este
Ana-Nicoleta Macoviciuc, Bacău

CONCURS

NICHITA STĂNESCU

Premiu:
Cărți
în
valoare
de:

500.000
lei

Decupați talonul și trimiteți-l
pe adresa redacției:

București, Piața Presei nr. 1,
cod 71341, sectorul 1

Căștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.

**Data limită de trimitere a scrisorilor
dumneavoastră este**

**28 martie 2003,
data poștei**

Concurs organizat de EDITURA
„MAȘINA DE SCRIS”

Editura „Mașina
de scris”

Nașul stresat

"Analyze That", SUA, 2002 - 95 minute
Distribuit de: INTERCOMFILM ROMÂNIA

Horia Pătrașcu

Incomparabil mai bun decât prima parte (realizată în 1999 - *Cu Nașul la psihiatru* - avându-l drept producător executiv și interpret pe același **Billy Crystal**), și tot cu **De Niro** în rolul principal...

De data asta COMEDIA este într-adevăr REGE! Dialogurile sunt scrise de scriitori, iar Marele **Robert De Niro** revine în plină forță: este suficient să vezi (și să revezi!) memorabila secvență în care NAȘUL De Niro, aflat în pușcărie și amenințat cu moartea de rivalii săi mafioți, încearcă a obține o eliberare „sub supraveghere”, supunându-se (deși, fiind perfect sănătos) unor teste medicale extrem de dureroase... privirea, construită, a lui

De Niro, făcând pe „idiotul” insensibil în timp ce brațul îi e pătruns de seringă, face cât un munte de hohote de răs luate la un loc...!

Filmul are ritm, situațiile decurg imprevizibil (aproape că îți e greu să crezi că această a doua parte este realizată, în mare, de către aceeași echipă ca și prima?!). Este o bucurie vizuală.

(De remarcat post-genericul, compus din cadre **ce au căzut la montaj**: este un fel de comedie după comedie, întrucât mai toate îl înfățișează pe De Niro bălbăindu-și replicile sau plesnind de răs pur și simplu din pricina situațiilor în care e pus de către scenarist...)

Avertizarea

"The Ring", SUA, 2002 - 115 minute
Distribuit de: RO-IMAGE 2002

Remake după unul dintre cele mai mari succese ale cinematografiei japoneze, filmul regizorului **Gore Verbinski** (*Mexicanul* etc.) este un THRILLER cu accente „horror”: o stranie casetă-video circulă la întâmplare și în mod bizar pe anumite rețele comerciale; cel care o vizionează, însă, este avertizat - către sfârșitul peliculei - că „va muri în exact 7 zile...!” (și

chiar așa se întâmplă, în mai multe cazuri).

Din păcate, această „idee” impecabilă pentru un film de suspans (și care implică trimiteri tulburătoare la mass-media din zilele noastre!), deși admirabil transpusă VIZUAL pe ecran, se pierde în cea de-a doua jumătate a peliculei, îngropată fiind în scene macabre, de un grotesc nu doar ilogic, dar pur și simplu gratuit...

Asterix & Obelix, misiune: Cleopatra

"Asterix & Obelix",
Franța 2002, în coproducție - 107 minute
Distribuit de: GLOB COM MEDIA

6 luni de pregătire; 126 zile de filmări; 2.000 de figuranți (600 marocani, 600 francezi, 20 maltezi ș.a.); 50 de costume pentru rolurile principale, 2.500 pentru figuratie; 1 nas (din latex); 7.500 de efecte sonore; 120 de muzicieni; 1.500 porumbel; 17 broaște; 23

dromaderi; 1 măgar; 19 pisici; 3 crocodili; 1 muscă... (etc. etc.) - iată câteva date ale superproducției franco-etc., realizate de **Alain Chabat** - după celebrele benzi animate semnate René Goscinny și Albert Uderzo - și avându-l, pentru a doua oară în rolul principal pe uimitorul **Gérard Depardieu**...

Este absolut impresionant efortul pe care-l

fac producătorii europeni în a stăvili, măcar cât de cât, deocamdată, că **aceasta** ar fi soluția supraviețuirii: adică „superproducția”...! (Din punct de vedere financiar, este o aberație să te iei la trântă cu finanțele yankee de profil), dar parcă-parcă „se mișcă, oarecum, ceva”. Ultimul **ASTERIX** o dovedește: este un agreabil, pentru copii mai ales, dar nu numai - **FILM! European**...

Ceea ce nu-i chiar de colo, colo.

Să nu mori azi

"Die Another Day", SUA, 2002 – 133 minute
Distribuit de: INTERCOMFILM ROMÂNIA

Frumosul mascul și deloc mediocrul actor **Pierce Brosnan** (alias *James Bond* – agentul 007) – interpret american de origine irlandeză, lucru elegant-vizibil pe ecran! – revine, pentru a patra oară, în rolul care l-a consacrat în ultimii ani: de data asta peregrinările sale fiind localizate, fugăr, când în Hong Kong sau Londra, când în Islanda sau Coreea, toate având drept scop împiedicarea unui geniu-bolnav să declanșeze un război mondial de proporții catastrofale...

Prin umare: peisaje divine, cascadorii spectaculoase, femei superbe, costume și diamante scilpitoare (la realizarea fantasticei recuzite au participat case celebre precum *Versace*, *Gucci*, *Tiffany's* etc.). Ai așadar de toate – cu o singură excepție: unde e FILMUL?

(Afirmă, cu gravă imbecilitate, producătorul Michael G. Wilson: „Am pornit de la întrebări precum: Care sunt problemele din lume la ora actuală? Care este poziția lui James Bond în acest context? Apoi am căutat un colț de lume care și-a păstrat un aer misterios și incitant!”)

Păi, măi fraților, CE loc din lume este mai... și mai... decât Irakul?! Și mai ales: ce

poate face un pistolar singular, precum Bond, într-un loc ca ăsta...?! Eu, unul, îmi pun o altă întrebare: într-o lume dirijată NU de James Bonzi, ci de interese obscure pentru oamenii de rând, oare răndurile de mai sus... vor mai apuca să apară?!

Pe jumătate mort

"Half Past Dead", SUA, 2002 – 98 minute)
Distribuit de: INTERCOMFILM ROMÂNIA

Greu, foarte greu de suportat până la sfârșit un film produs și interpretat de către acest cabalin și impozant actor numit **Steven Seagal**!... (Iar jumătatea de mort nu face excepție).

Celebra închisoare ALCATRAZ (care a fost închisă acum 30 de ani din cauza tratamentului bestial la care erau supuși prizonierii – devenind un soi de muzeu sinistru), revine, în ultimul film al lui Segal, drept un fel de **Alcatraz-2** dotată cu aparatură High-tech – practic inexpugnabilă! – și cu o cameră de execuție sofisticată: la intrarea în ea, condamnatul – în mod democratic și respectând așadar drepturile omului! – are libertatea de a-și alege, personal, modul prin care își va da ortul popii (spânzurare, pluton de execuție, injecție letală, gazare sau electrocutare...!).

Având perspectiva de a cădea pe gânduri în vederea alegerii UNEIA dintre cele CINCI VARIANTE (care mai de care mai îmbietoare!),

nîmrește ca deținut în acest ALCATRAZ-2 și „sempaticul” nostru Segal...! Ei...?!

Dar, NU: Niciodată. Noi-Nu...! Amicul nostru este un **agent sub acoperire** (remarcat! ineditul absolut al cazului!), care a încasat în prealabil 7 gloanțe în plin corpul magnific – fiind declarat pe jumătate mort! – și care, sub acoperire fiind, demască furia unui gardian fost-asasin... scapă de la moarte asasinând o judecătoare... află unde au fost ascunse 200 milioane dolari furate în prealabil... este maestru al artelor marțiale *Wushu*... sparge timpanele spectatorilor prin zgomotul exploziilor... belește în dreapta și-n

stînga... iar uneori îți zâmbește de pe ecran în prim-plan, cu o bleagă modestie.

NICULESCU

Sylvie Anne-Châtelet

Ghidul

bunelor
maniereȘtiți să vă
purtați?

Editura Niculescu a publicat *Ghidul bunelor maniere*, de Sylvie Anne-Châtelet, apărută inițial în Canada, la Quebecor. Miza lecturii cărții este una practică: „Cunoscând bine regulile de politețe, veți putea să vă simțiți mai sigur pe situație”. Structurat pe capitolele obișnuite într-o astfel de lucrare, volumul oferă răspuns la întrebările pe care ni le punem (sau ar trebui să o facem!) referitor la comportamentul nostru în public. ■

Ileana Corbea
Nicolae Florescu

RESEMNAREA CAVALERILOR

Literatura
exilului

O suită de convorbiri peste timp și, totodată, de reevaluări critice ale literaturii exilului ne propune *Jurnalul Literar* prin volumul *Resemnarea cavalerilor*, semnat de Ileana Corbea și Nicolae Florescu. Sunt prezenți, în paginile cărții, Monica Lovinescu și Virgil Ierunca, Nicu Caranica, Constantin Amărieș și alții, în dialoguri din care se desprinde „aproape covârșitor un aer al zădărnice și al inutilității”. ■

Micii fotbaliști

Un milion de fete și băieți din întreaga lume vor participa la ediția 2003 a turneului de fotbal *Fox Kids*, dedicat copiilor care nu sunt legitimați la vreun club. Echipele care vor reprezenta România la faza finală din Olanda se vor stabili în urma meciurilor de la Brașov, Pitești, Timișoara, Cluj și București. Anul trecut, reprezentativa băieților a pierdut la mustață calificarea în marea finală, lăsând o foarte bună impresie. Evenimentul este organizat cu sprijinul FRF, al MEC și al MTS, precum și al primăriilor din orașele menționate.

Alături de alte VIP-uri, și fetițele de la *Sexxy* sprijină Cupa Mondială *Fox Kids*.
Nici seniorii n-ar refuza un asemenea sprijin...

Retrospectivă
Ruiz

Chilianul Raul Ruiz este una dintre figurile importante ale cinematografului din patria sa, fiind și consilier, în acest domeniu, al fostului președinte Salvador Allende. Filmele sale au figurat în selecțiile de la Cannes și au reunit nume precum Marcello Mastroianni, Catherine Deneuve, John Malkovich sau Emmanuelle Béart. Institutul Francez din București a dedicat o retrospectivă regizorului chilian, în perioada 3-7 martie, la sala *Elvira Popescu*, Ruiz însuși fiind prezent la întâlnirea cu publicul român. ■

CENTRUL CULTURAL EUROPEAN

Sala Rapsodia

str. Lipscani 53, tel.: 315.89.80

Teatru
Sport

de Keith Johnstone

"antrenor" Vlad Massaci

Shakespeare United vs. Spartak Cehov

PREMIERĂ
"ÎN NOCTURNĂ"100% distracție!
100% improvizație!Fără jenel, fără sândeș, fără gigel,
fără corleone și fără plnalti...

Sâmbătă 8, duminică 16 & joi 27 martie, orele 19.30

Parteneri media:

ȘAPTE SERI, ZIUA, OBSERVATOR CULTURAL, COTIDIANUL, eFLUX,
FLACĂRA, RADIO CONTACT - 96,1 FM, RADIO BUCUREȘTI - 98,3 FM

CONCURS

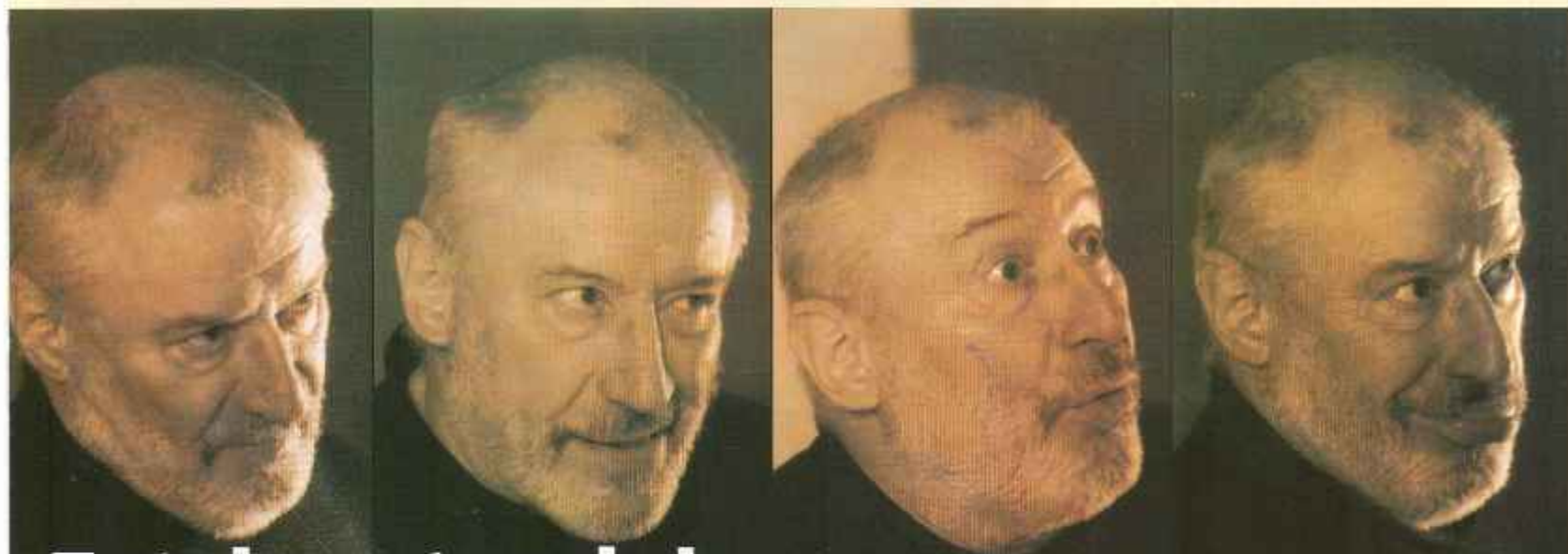
Premii:
10 cărți acordate de
Librăria Humanitas din Fundul Curții
adresă: Calea Victoriei 120, București, tel. 01/2128921

Decupați tăcuiul și trimiteți pe adresa redacției:

București, Piața Presei nr. 1, cod 71341, sectorul 1

Căștigătorii va fi desemnat prin tragere la sorți. Data limită de trageră a scrisorilor
dumneavestră este 28 martie 2003, data peșei

Concurs sponsorizat de EDITURA Humanitas

Fetele actorului

Victor Rebengiuc la 70 de ani

fotografii de Tudor Predescu

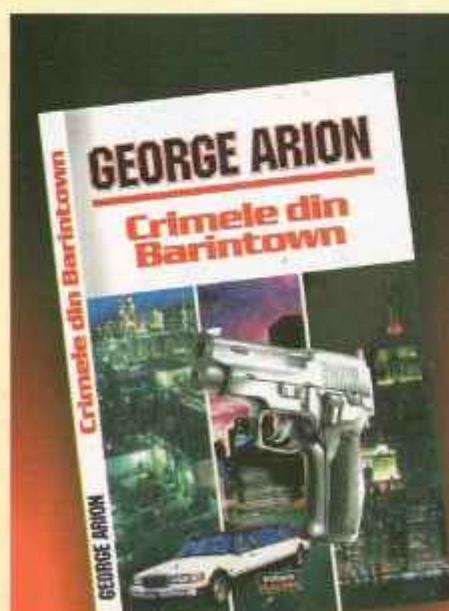
Amintiri fără elogii

Petre Oprea a fost o vreme director al Muzeului Național de Artă. Cu siguranță, însă, cea mai interesantă parte a vieții sale este legată de artiști. Acum este un memorialist consecvent. Cel mai recent volum al său, intitulat *Destine pictoricești*, continuă seria amintirilor devalate, uneori deocheate chiar, despre o pictoriță și șase pictori, „...destinele, uneori paradoxale, ale câtorva pictori pe care i-am cunoscut spre sfârșitul vieții lor: Ion Popescu Negreni, Ion Musceleanu, Aurel Ciupe, Magdalena Rădulescu, Alexandru Padina Moser, George Zlotescu și Lucian Grigorescu”. Petre Oprea și-a propus la începutul seriei de evocări să renunțe la „tonul elogios cu care se scrie indeobște despre viața artiștilor, prezentând și unele aspecte negative ale comportamentului lor pe scena socială, unele chiar reprobabile...”. Este o opțiune de laudat! Ar trebui urmată de cât mai mulți venerabili care au ce povesti despre viața culturală de la noi!

De la **Paris** la București

Petre Velicu este unul dintre pictorii români de azi care vine în vizită în România. Opera sa bucureșteană a rămas doar prin colecții particulare. Acum lucrează la Paris, este curtat de galerii și orice lucrare a sa este așteptată ori de un curator ori de un colecționar. Francezii îl consideră unul de-ai lor. Criticii îl consideră un continuator al marilor suprarealiști Dali, Magritte sau Delvaux, dar îl regăsesc și în tradiția lui H. Bosch sau Goya. Petre Velicu se lasă inspirat și de rădăcini românești care au legături cu Parisul, unul dintre subiectele sale predilecte fiind interpretarea picturală a teatrului absurd consacrat de Eugen Ionescu. Într-un fel, Petre Velicu reprezintă o pierdere, dar și un câștig pentru pictura românească. Lucrările lui se vând doar la Paris și numai în anumite galerii, ceea ce înseamnă că nu vom vedea prea ușor noi creații ale sale la București. Pe de altă parte, oriunde apare numele pictorului apare și mențiunea biografică „născut la București, 1950”.

OFERTĂ EDITORIALĂ

Editura Flacăra vă propune, într-o nouă înfățișare grafică, două cărți de succes semnate de către George Arion, un maestru al literaturii de suspans.

Nesfârșita zi de ieri – (Romanul descrie o tentativă de asasinat în timpul Vizitei de Paști din 1992)

– 272 pagini, preț: 95.000 lei.

Crimele din Barintown – (o colecție de povestiri polițiste palpitante)

– 240 pagini, preț: 95.000 lei.

Puteți să primiți prin poștă, contra ramburs, fiecare dintre aceste volume, taxele de expediere fiind suportate de către editură.

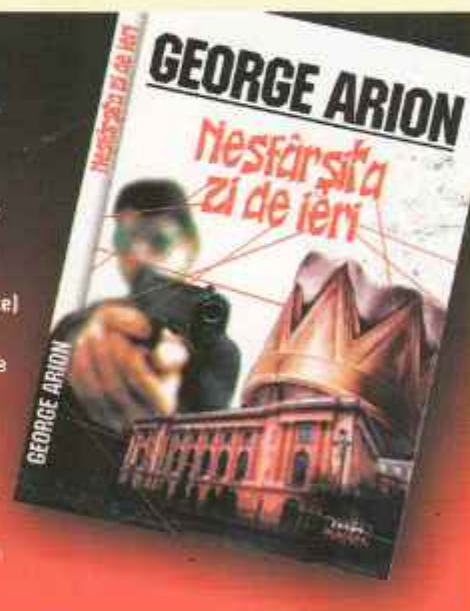
Fiecare volum va purta autograful autorului.

Ofertă specială!

Pentru cel care comandă ambele volume prețul este de 160.000 lei.

Comenzile se fac pe adresa:

S.C. „Publicații Flacăra” S.R.L., Piața Prosei Libere nr. 1, sector 1, B.P. 11,
C.P. 12, 71141 – București, sau la telefon 222.06.28.

Uite cariatida, nu e cariatida!

Prin anii '50 strada Edgar Quinet era foarte frecventată. Restaurantul Capșa, bastion al burgheziei care-și trăia ultima suflare a unui nobil trecut, Universitatea dar, mai ales, pe locul actualei clădiri noi a Arhitecturii, un șir de clădiri modeste, cu un singur cat, adăpostind, atunci, singurul magazin de consignație din București atrăgea un puhoi de lume. Amărâți vânzători, oamenii care acumă dăduseră de bani, deci cumpărători, și foarte mulți privitori frecventau de dimineață până seara strada Edgar Quinet, minunându-se de tablourile, argintăria, covoarele, blănurile și serviciile de masă care, atunci, se puteau cumpăra pe nimic.

Cei ce veneau dinspre Calea Victoriei puteau vedea, pe partea dreaptă a străzii, o clădire înaltă, de cinci etaje, cu fațada îmbrăcată în travertin, minuțios lucrat, și cinci cariatide care confereau o deosebită majestăte clădirii, susținând primul etaj. Era imobilul care adăpostea, ca și acum, Regia apelor.

Cele cinci cariatide, cioplită fiecare în două

blocuri de piatră perfect îmbinate constituiau podoaba clădirii, conferindu-i unicitate și eleganță.

Treceam aproape zilnic pe acolo și le priveam cum străjuiau bine ancorate în zidul clădirii, parcă pentru eternitate.

Dar, la noi, cum eternitatea este de scurtă durată, într-o zi am văzut cariatidele înjumătățite peste noapte. Blocul superior fusese îndepărtat, clădirea fiind acum străjuită de cinci bazine care se continuau până la pământ cu vâlurile sculptate în piatră. Socotite imagini indecente pentru anii '50, novice educației socialiste patronată de Constanța Crăciun, femeie uscată și principală, ele au devenit motivul de lăraritate al trecătorilor care le știau atât de bine.

Și ca ridicolul să fie perfect, în cele cinci bazine a fost plantat asparagus, o plantă care se revărsa asemeni unor plete verzi din ceea ce mai rămăsese din falnicele cariatide. Ulterior, tot un om „de gust” a înlocuit asparagusul cu becuri. Ce-o mai fi, om vedea. ■

O raritate bibliofilă

Puține sunt cărțile bibliofile japoneze care au ajuns în România. O colecție de fabule alese semnate de Florian, ilustrate și tipărite de japonezi în două volume sunt o raritate inclusiv în țările vestice. Într-o colecție bucureșteană există seria de fabule în două volume, ediție de lux, pe hârtie japoneză de orez, în legătura originală de la 1895. Primul volum are 14 ilustrații color semnate de Kano Tomonobu și Kajita Hanko. Cel de-al doilea volum, legat în aceeași condiție și pe aceeași calitate de hârtie, are ilustrații semnate de cei doi artiști la care se adaugă cele realizate de Kobuta Tosui. Cărțile sunt interesante nu atât prin valoarea textului și prin anul de apariție cât mai ales prin tehnica de ilustrare folosită – *Nihonga*, rară și dificil de realizat. ■

În imagine, pictura intitulată *Lilac*, semnată de celebrul maestru al secolului XX.

O donație amețitoare

O sută de lucrări ale pictorului francez Henri Matisse au fost donate Muzeului Metropolitan de Artă din New York. Valoarea donației este estimată la circa 100 de milioane de dolari, fiind astfel cel mai prețios dar primit de instituție în ultimii 50 de ani. ■

Căpătătorul concursului organizat de
Editura Alfa, în București 2003 este
Viviana Cristina Florea, București

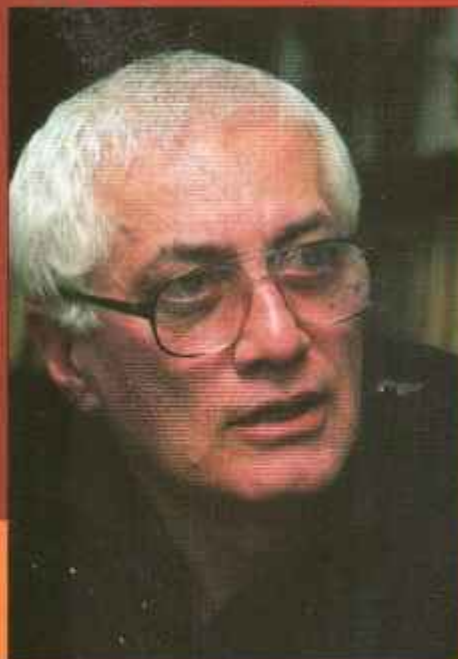
CONCURS

Premiu:
Cărți în valoare de:
500.000 lei

Decupați talonul și trimiteți pe adresa redacției:
București, Piața Presei nr. 1, cod 71341, sectorul 1
Căpătătorul va fi desemnat prin tragere la sorți. Data limită de trimitere a
scrierilor dumneavoastră este **28 noiembrie 2003**, data peștii

Concursul organizat de EDITURA ALFA

Revista Flacăra a organizat un concurs al cărui premiu inedit este interviul cu un cititor – cel care ne-a trimis cele mai interesante răspunsuri la întrebările noastre. Primul câștigător este Alin Savu, din București.

S-a născut la 22 octombrie 1942, în Galați. Peste un an și jumătate, familia s-a refugiat la Călimănești. Tatăl fiind ofițer de carieră, a urmat un periplu Sibiu-București-Oradea-București. Alin Savu a absolvit Facultatea de Biologie în 1965. Din ultima clasă de liceu juca baschet, ajungând în echipa Steaua, la națională și chiar, de două ori, în selecționata Europei. A devenit ofițer (s-a pensionat cu gradul de colonel). În 1977, pentru că primul dintre cei doi băieți era bolnav de astm, s-au mutat pentru un an la Sibiu. După încheierea carierei sportive (la 36 de ani) a lucrat în Policlinica MAPN, apoi în Laboratorul de biochimie de la Steaua. În 12 ianuarie 1990 a debutat în presă, cu articolul „Apel la un examen de conștiință”, apărut în *Contemporanul*. Șef al biroului de presă de la Steaua (1990-1996), redactor-șef *Steaua sport-magazin* (1991-1996), redactor-șef *Fotbal Plus* (1998-2002). Soția, Ecaterina Vogel Savu, a practicat și ea baschetul de performanță, în prezent fiind lector universitar de Limbi străine la Politehnică.

„Ceaușescu a fost eliminat pentru

▼ De când și de ce citiți Flacăra?

– Citesc revista dinainte de 1989, dar îmi este nelipsită de când a apărut în noua formă, care mi-a plăcut foarte mult din punct de vedere grafic. Am lucrat și eu în presă, așa că judec cu ochiul jurnalistului. Reportajul, ilustrat cu fotografii de calitate, este modalitatea cea mai productivă de a face presă. Oricum, o citesc integral, de la cap la coadă.

– Cum v-ați decis să participați la concursul nostru?

– Datorită întrebării legate de defectele românilor... În ciuda realităților pe care le socot, în destule privințe, mizerabile, rămân un om care-și iubește țara. Ca sportiv, am încercat mândria că port culorile naționale. Țara asta nu este reprezentată de cei care s-au aflat la putere în ultimii 13 ani. Un om care gândește cât de cât coerent are nu numai dreptul, ci și obligația de a-și spune părerea despre ceea ce se întâmplă, cu speranța că în viitor se va schimba ceva în bine și în acest colț de lume.

– Și ce se mai întâmplă în acest colț de lume?

– Se minte cu nerușinare, fără granițe. Este o degradare morală a oamenilor, din păcate nu numai a celor care se află în sfera puterii.

– Cum vă descurcați cu facturile de întreținere?

– Nu trebuie să mire pe nimeni unde s-a ajuns. Acest jaf al regiilor de termoficare se comite în toate marile regi și întreprinderi de stat și este legat, indirect, de oamenii puterii. Salariile nerușinate ale directorilor sunt recompense grase ale fidelității față de putere.

O regie a ajuns să fie stat în stat. Fiecare face ce vrea, sub oblăduirea tacită a celor „de sus”. Când convorbirile telefonice ale celor de la RADET (mă îndoiesc că în interes de serviciu) depășesc investițiile în rețea, iar pierderile acesteia sunt de peste 20%, ce-ar mai fi de spus?

– Dar acum există niște schimbări, niște bune intenții...

– N-am nici un exemplu pozitiv, concret, din ultimii 13 ani, care să mă facă să sper că în scurt timp situația se va ameliora semnificativ. E vorba despre probleme de fond, despre lipsa unei atitudini responsabile, de lipsa fondurilor necesare. Iar schimbarea conducerii mi se pare o soluție destul de infanțilă.

– Și dacă oamenii nu vor mai plăti facturile?

– N-ar fi primul blocaj financiar major și nici prima dată când statul ar interveni pentru a umple niște găuri negre. Nu uitați că, puțin înainte de căderea Bancorex, banca fusese alimentată cu patru miliarde.

– Deci bani există.

– Banii care există nu trebuie folosiți pentru a acoperi pierderile și hoția, ci pentru restructurarea din temelii a sistemului. Căldura nu vine prin unde hertziene, e inevitabil să existe pierderi, dar să fie limitate la minimum. Și, înainte de asta, să fie eliminate furturile. Nu trebuie acoperite pierderile, ci să fie împiedicată producerea lor.

– Ce înțelege din toate astea românul de rând?

– Românul are o viziune foarte îngustă, îl interesează aproape în exclusivitate problema lui personală. Noi nu gândim: Dacă va fi bine tuturor, îmi va fi bine și mie. Cu puține

„Să împiedica niște oameni să-și etaleze bogățiile”

excepții, eu nu am întâlnit în ultimii 25 de ani oameni care să se gândească la interesul colectiv.

– **Nici în decembrie 1989?**

– Decembrie 1989 a fost o revoltă populară stărnită și manevrată pentru a se schimba nu un sistem, ci un dictator, a cărui existență împiedica un număr de oameni să-și etaleze bogățiile, acumulate în mare parte pe căi ilicite. În aparatul de stat, Militie și Securitate erau oameni cu suficiente rezerve pentru a trăi cu totul altfel. Un apartament, o Dacia și un concediu la Mamaia, alături de „mitocanul” de rând, era un standard care le devenise de nesuportat.

„Statele Unite domină pentru că nu sunt divizate, ca Europa”

– **La scurt timp după invitația NATO, suntem pe picior de război. Ne-am băgat bine unde ne-am băgat?**

– Da. Dacă râvnim la statutul de parteneri și la avantajele pe care acesta le implică, trebuie să ne îndeplinim și obligațiile, nu doar să așteptăm drepturi.

– **Dar ne-am trezit cumva între SUA-Marea Britanie și Franța-Germania.**

– Nu poți să nu vezi în Saddam ceea ce este: un paranoic și un pericol. Soarta planetei nu poate fi lăsată în mâna unor nebuni. Nu sunt războinic, consider că apelul la forță este ultima soluție, dar sunt tentat să propun pacifiștilor un experiment macabru: să-l lăsăm pe Saddam în pace și să vedem ce se întâmplă!

– **Pacifiștii zic să-l controlăm sever.**

– Mijloacele de observare sunt azi foarte sofisticate, dar nu cred că se poate monitoriza cu adevărat o țară. După primul război din Golf n-a fost toată lumea cu ochii pe Irak? Și totuși a reușit să se reînarmeze, pentru că lăcomia unora a permis livrări de armament și componente, fără vreun interes pentru consecințe.

– **Ce-ar trebui făcut altfel decât prima oară, pentru ca istoria să nu se repete?**

– Cheia situației din Irak este înlocuirea lui Saddam Hussein. Genul acesta de oameni nu se schimbă niciodată.

– **Și dacă, pe aceeași logică, în decembrie 1989 NATO ne bombarda ca să-l schimbe pe Ceaușescu?**

– Ceaușescu nu era un pericol pentru comunitatea internațională, ci doar pentru propriul lui popor, a cărui existență a pus-o sub semnul întrebării. E greu de făcut o paralelă. Pe noi, dacă ne ocupa cineva atunci, n-ar fi fost NATO, ci armata sovietică...

– **Și totuși, alianța nord-atlantică este scindată pentru prima dată.**

– Numai trecând printr-o tragedie precum cea din 11 septembrie 2001 am putea înțelege înrâncenarea americanilor față de terorismul global. Nu înțeleg poziția Belgiei, dar pentru Franța și Germania e ușor de explicat: interesele în zonă și orgoliile naționale le împiedică să accepte necondiționate orice vine dinspre America. Le incomodează rolul SUA de „jandarm mondiali”. Dar poziția americanilor, care trimit oameni acolo să lupte, nu este deloc una comodă! Iar consecințele, în caz de neintervenție, pot fi dezastruoase. Conflictul din sânul NATO este legat de teama Franței și a Germaniei că, învingătoare în Golf, Statele Unite vor obține aici – normal – o poziție privilegiată.

– **Poziția lor nu tocmai asta provoacă?**

– Da, dar dacă n-au apucat să fie de la început în prima linie, singura lor variantă este să împiedice războiul.

– **Poate că joacă un rol și raportul euro-dolar...**

– Oricât de informați și de inteligenți am fi, nu cred că vom desluși noi culisele tuturor intereselor, cu multe necunoscute... Dar, în opinia mea, Statele Unite au demonstrat că reprezintă singura putere capabilă să treacă peste toate marile crize interne și internaționale. Nu cred că poate fi dezechilibrat rapor-

tul de forțe SUA-Europa, fie și pentru că America nu este atât de divizată ca „bătrânul continent”, care e departe de a fi o uniune omogenă. Dacă vreți, e și o problemă de vârstă...

– **Ce s-a întâmplat cu spectrul politic românesc în acești 13 ani? La început existau peste 200 de partide...**

– De ce? Partidele astea au avut rolul să disipeze atenția electoratului și să împrăstie voturile. *Divide et impera...* Unde, Doamne iartă-mă, mai e permisă migrarea asta de la un partid la altul în timpul acelui mandat!? Păi, eu îmi dau votul unui liberal și mă trezesc că a devenit social-democrat!

– **Mai e speranță că Occidentul ne va forța să facem capitalism, indiferent cine ne conduce.**

– Aici poate că există singura și firava rază de speranță. Dar gândiți-vă că modernizarea Africii a durat câteva sute de ani... Vă înșelați dacă vă închipuiți că, sub supravegherea severă a Occidentului, o să creștem într-o zi cât alții într-un an. Mentalitatea românului este de a fușeri, de a șmecheri, de a câștiga cât mai ușor, cât mai repede, cât mai mult. Aici este maestru, are un talent înăscut! Cum ne face Occidentul să nu ne spălăm mașinile în râuri și să nu ne schimbăm uleiul pe câmp? Vine Occidentul să ne adune gunoziile?

INTERVIEU DE **Tudor Călin Zarojanu**

foto **Robert Hanciară**

Concursul continuă!

Fiecare continuă seria de interviuri cu „simpli cetățeni”. Vom discuta cu dv. despre orice fel de probleme majore, exact așa cum discutăm cu persoane publice. Veți putea să spuneți tot ce gândiți.

Veți fi și dumneavoastră analiști!

Tot ceea ce trebuie să faceți este să ne trimiteți o scrisoare în care să răspundeți pe scurt la următoarele întrebări:

1. Care sunt defectele românilor?
2. Cum se va termina scandalul facturilor de întreținere?
3. Cât ne va afecta declarația președintelui Chirac?

Autorii celor mai interesante răspunsuri vor deveni intervievații noștri.

Succes! Sunteți mai buni decât cei care se cred mai buni!

Stația Spațială Internațională, un proiect de 90 de miliarde de dolari, este în mare măsură dependentă de navetele spațiale americane. Până în 2006, anul stabilit pentru finalizarea proiectului, sunt necesare aproximativ cinci zboruri cu navete, două zboruri *Soiuz* și trei zboruri *Progres* pe an pentru continuarea construcției stației și alimentarea acesteia cu cele necesare echipajului alcătuit din trei oameni.

Stația spațială în derivă

Blocarea la sol a navetelor spațiale americane stopează continuarea construcției Stației Spațiale Internaționale. Pentru a întreține și păstra în continuare locuit acest costisitor avanpost spațial, NASA este obligată să se bazeze pe vechea, dar sigura tehnologie rusească.

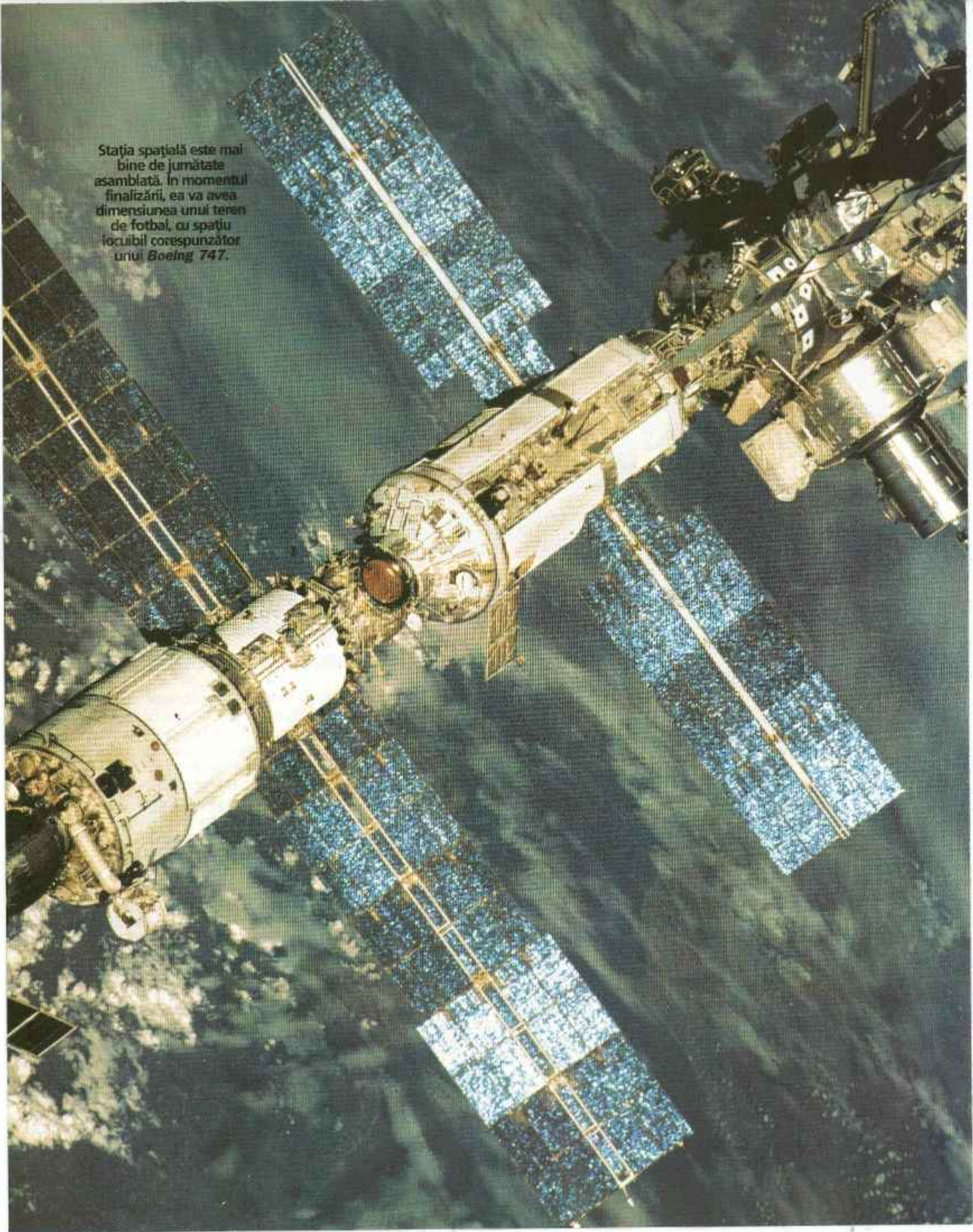
Componentii ultimului echipaj aflat la bordul stației spațiale (de la stânga la dreapta): cosmonautul Nikolai M. Budarin (Rusia), inginer de zbor, astronautii Kenneth D. Bowersox, comandantul misiunii și Don Pettit, inginer de zbor. Cel puțin unul dintre ei este posibil să rămână la bord mai mult timp decât era planificat.

MIR. A fost cel mai complex obiect spațial construit de Rusia. Construcția **MIR** a început în 1986, iar în 1995 a găzduit prima andocare a unei navete americane, **Atlantis**. Fotografată aici în timp ce plutește deasupra unui taifun din Oceanul Indian, **MIR** a deschis calea spre construirea ISS după ce mai multe misiuni de andocare a navetelor americane la stație au fost îndeplinite cu succes. **MIR** a oferit americanilor și posibilitatea de a stabili propriul record de ședere în spațiu pentru o femeie: Shannon Lucid a petrecut aici șase luni.

MIR a fost decomisionată în martie 2001 când, într-o ultimă misiune, o navă **Progres** i-a dat impulsul fatal spre atmosfera terestră unde s-a dezintegrat într-o mare de flăcări deasupra Oceanului Pacific.

Stația spațială este mai
bine de jumătate
asamblată. În momentul
finalizării, ea va avea
dimensiunea unui teren
de fotbal, cu spațiu
locuibil corespunzător
unui Boeing 747.

Turism spațial. Dennis Tito a deschis seria zborurilor spațiale în scop turistic. Pentru 10 zile la bordul ISS, Tito, un fost inginer NASA, a plătit Rusiei circa 20 milioane de dolari. NASA s-a opus din răspundere acestei misiuni.

Soyuz. Venerabilul complex Soyuz (alcătuit din racheta propulsoră și nava spațială) se îndreaptă spre rampa de lansare. Racheta Soyuz (tehnici - R 7) este în esență aceeași care l-a lansat în spațiu acum 42 de ani pe Yuri Gagarin.

Rendez-vous pe orbită. Prima misiune comună ruso-americană în spațiu: cuplarea navelor Soyuz și Apollo. Soyuz, lansată în prima misiune în 1967, a rămas încă în fabricație, în timp ce producția Apollo, mai puțin eficientă, este de mult stopată.

Nereutilizabile. Navele Soyuz și variantele de transport Progres nu se pot refolosi. Ele sunt construite de Compania RSC Energia pentru o singură misiune fiecare și costă între 8 milioane dolari (Progres) și 12 milioane dolari (Soyuz) pe bucată.

La mâna rușilor. Până la aflarea cauzei, face doar cu navele rusești Soyuz și Progres. Rușii sunt

Ar fi trebuit să fie cea mai scurtă misiune pentru Ken Bowersox, Don Pettit și Nikolai Budarin, membrii echipajului ce a decolat în decembrie 2002, la bordul navei *Endeavour*, spre Stația Spațială Internațională (ISS). Acum e foarte posibil ca membrii ai așa-numitei *Expedition Six*, programați a se întoarce pe Pământ în martie, la bordul navei *Atlantis*, să suporte cea mai lungă misiune la bordul ISS. Accidentul navei *Columbia* a forțat NASA să consemneze la sol toată flota sa, alcătuită acum din doar trei nave, până când o comisie de anchetă va detecta și remedia cauzele care au dus la explozia navei *Columbia*.

Iar asta va lua, se pare, mai mult timp decât specialiștii NASA s-ar fi așteptat. NASA a adus în discuție, și a respins mai apoi, o multitudine de teorii legate de cauza accidentului, iar detectarea cauzei reale care a dus la dezintegrarea navei *Columbia* pare mai greu de descifrat decât se anticipase la început. Aceasta ar putea ține flota de nave la sol mai bine de un an de zile, sau chiar aproape trei ani, cum s-a întâmplat după explozia navei *Challenger* în 1986.

Dar NASA nu dispune de timpul pe care îl avea în urmă cu 17 ani, când programul navetelor spațiale se afla abia la început. La 450 kilometri depărtare de Pământ, așteaptă, pe

jumătate construită, Stația Spațială Internațională în care SUA a investit deja peste 30 de miliarde de dolari. ISS, la a cărei construcție și-au unit forțele 16 state și care este considerată cel mai ambițios proiect ingineresc din istoria omenirii, nu poate fi finalizată fără navele americane. Acestea duc pe orbită echipaje umane sau componente mari necesare construcției stației, dar au și principala responsabilitate în aprovizionarea cu oxigen, alimente și apă pentru locuitorii săi permanenți. De asemenea, stația are nevoie regulat de ajutorul propulsiei oferită de navetă pentru a reface pierderile zilnice de altitudine provocate de atracția atmosferică. Un proiect de 90 miliarde de dolari este dependent în cea mai mare parte de zborul navetelor americane.

Există într-adevăr o soluție de urgență, dar americanii au sperat întodeauna să nu apeleze la ea: opțiunea rusă. Când, în 1993, Rusia a fost acceptată ca partener în ISS, moștenitoarea Uniunii Sovietice beneficia de cea mai mare experiență, dintre țările participante, în construcția și administrarea stațiilor spațiale precum și în privința zborurilor de lungă durată în spațiul cosmic. Rusia administra singura stație spațială în funcțiune, *MIR*, și era singura țară în afara SUA capabilă să ofere toată logistica necesară întreținerii unei asemenea stații.

ri pentru înlocuirea actualelor nave

Navetele spațiale vor fi trecute treptat pe liniei moarte. Începând cu 2010 NASA plănuiește să aibă disponibilă o flotă nouă de nave spațiale care să asigure transportul echipajelor umane spre și dinspre Stația Spațială Internațională. Așa numitul *Avion Spațial Orbital* va avea, conform primelor specificații tehnice, capacitatea de a transporta cel puțin patru oameni și va putea fi folosită și pentru evacuarea de urgență în locul actualelor *Soluz*. *ASO* vor fi mult mai mici decât actualele nave și vor fi lansate în spațiu cu ajutorul rachetelor nereutilizabile de tip *Atlas V* (*Lockheed Martin*) sau *Delta IV* (*Boeing*). Aceleași specificații presupun ca *ASO* să ofere același grad de siguranță precum *Soluz* și să aibă o mai mare manevrabilitate pe orbită decât navele. Nole avioane spațiale vor fi reutilizabile și vor ateriza asemănător actualelor nave. Bugetul alocat de NASA construcției avioanelor spațiale este de circa 4,8 miliarde de dolari.

r care au dus la prăbușirea navetei Columbia, drumul spre stația orbitală se poate ita să le pună la dispoziție, cu o condiție: americanii să achite nota de plată.

În plus, Rusia dispunea de un element esențial în construcția unei spații orbitale: naveta *Soluz*, capabilă să transporte oameni spre și dinspre orbită, și, totodată, să îndeplinească rolul de barcă de salvare. Spre deosebire de navele americane care pot rămâne în spațiu abia câteva săptămâni, naveta *Soluz* poate rămâne andocată la stația spațială timp de 6 luni, perioadă în care combustibilul navei nu se alterează din cauza mediului ostil.

De la lansarea, în 1999, a primului echipaj uman pe ISS, o navetă *Soluz* este permanent andocată la stație pentru a asigura evacuarea echipajului în caz de urgență. Ea este înlocuită o dată la șase luni de o navă nouă *Soluz*, într-o așa numită misiune-taxi ce durează aproximativ 10 zile. Agenția spațială rusă, *Rosaviacsmos*, folosește aceste misiuni-taxi pentru a oferi, contra cost, un loc cosmonauților din țările Agenției Spațiale Europene (ESA) sau amatorilor de turism spațial care-și pot permite un bilet de 20 de milioane de dolari. Până acum Rusia a trimis în spațiu doar doi turiști spațiali, americanul Dennis Tito și sud-africanul Marc Shudeworth, dar plănuia să trimită alții în misiunile următoare.

Blocarea la sol a navetelor americane schimbă și planurile agenției ruse. Următoarea

misiune-taxi, programată pentru 28 aprilie, ar putea fi folosită pentru trimiterea unui nou echipaj în locul celor din *Expedition Six*. Acest lucru înseamnă ca Rusia să renunțe la cele circa 40 de milioane de dolari pe care i le-ar fi adus această misiune, un lucru pe care *Rosaviacsmos* nu este dispusă să-l facă fără compensări din partea americanilor. Agenția spațială rusă a anunțat deja că ar avea nevoie de o finanțare din partea partenerilor americani și europeni de circa 50 de milioane de dolari pentru a acoperi costurile suplimentare legate de întreținerea ISS.

Căci *Rosaviacsmos* ar avea de trimis acum nu doar nave cu echipaj uman *Soluz* pentru ISS ci și mai multe nave de transport cargo, *Progres*. Conform acordurilor dintr-o partenerie ISS, Rusia se obligă să trimită anual până în 2006 câte trei nave *Progres* și două nave *Soluz* spre ISS. Acest număr nu mai este suficient acum și, pentru a asigura viața la bord, precum și pentru menținerea altitudinii stației, este necesară trimiterea unei a patra nave de aprovizionare *Progres* în acest an. Chiar și așa, susțin specialiștii ruși, echipajul ar trebui redus de la trei oameni, în prezent, la doi, până la reluarea zborurilor navetelor americane.

Pentru SUA, recunoașterea dependenței de Rusia este mai mult o problemă politică. În

Congresul american s-au auzit adeseori voci critice la adresa NASA pentru cooptarea Rusiei în proiectul ISS. Deși, după prăbușirea navetei *Columbia* aceste voci au fost reduse la tăcere, NASA nu s-a arătat până acum disponibilă să facă Rusiei o ofertă financiară pentru suplimentarea de către aceasta a producției navetelor *Soluz* și *Progres*. Motivul: o lege din 2000 a Congresului american interzice agenției spațiale americane să achiziționeze tehnici spațiale rusească, drept sancțiune pentru cooperarea acestei țări în domeniul nuclear cu Iranul, țară inclusă de președintele Bush în „Axa răului”, alături de Irak și Coreea de Nord.

Dar cu cât rezultatele anchetei accidentului navei *Columbia* se amână, cu atât va fi NASA mai presată de timp pentru a găsi o soluție pentru ISS. Alternativa lăsarii nelocuită a stației este cea mai puțin probabilă. În lipsa echipajului uman, ISS ar putea suferi avarii iremediabile, iar perspectiva pierderii în spațiu a zeci de miliarde de dolari s-ar putea dovedi mai greu de acceptat pentru SUA decât orgoliul rănit provocat de nevoia de a întinde mâna pentru ajutor fostei rivale din Războiul Rece și actualei partenerie din ISS.

text Dan Tornea

foto arhiva NASA, RSC Energia

La imaginea serioasă a BMW-ului se va adăuga un plus de elegantă.

BMW serie cinci vine în septembrie

Seria cinci de la BMW va fi lansată anul acesta pe piața românească, în ciuda informațiilor contradictorii apărute în presă care vorbeau ba de anul 2004, ba de anul 2003. Surse din cadrul companiei *Automobile Bavaria* ne-au declarat în exclusivitate că termenul pentru lansarea noii mașini este septembrie 2003 și ei coincide cu lansarea europeană.

Automobilele din noua serie cinci vor avea aproximativ același preț de bază ca și cele din actuala serie, au afirmat sursele citate. Cu toate că încă nu se știe cum va arăta noua mașină există deja un cumpărător care a făcut o precomandă.

Designul noii serii cinci se va inspira din formele inaugurate de seria șapte și va aduce mai multă elegantă unui automobil care trebuie să intre în competiție cu clasa E de la Mercedes. Va exista și o creștere în dimensiuni care să ofere mai mult spațiu pasagerilor și un portbagaj mai încăpător. Pentru motoare se așteaptă implementarea tehnologiilor de ultimă oră dezvoltate de BMW printre care și *Valvetronic* care asigură un consum mai mic de carburant și o putere crescută. Cel mai probabil premiera se va face în luna martie la Salonul Auto de la Geneva cu un motor de 3 litri și 380 CP, biturbo. Alte motoare preconizate sunt un turbo de 2 litri și motoare aspirate de 2,2, 2,5 și 3 litri.

Până la apariția noilor automobile, *Automobile Bavaria* oferă o reducere de 10% din valoarea CIP (fără taxe) pentru gama actuală de automobile din seria cinci. Prețul unui BMW 520i fără reducere, cu toate taxele incluse, este de aproximativ 37.000 euro.

Mégane: mașina

Renault Mégane II este probabil una dintre cele mai discutate mașini. Este *Mașina anului 2003 în Europa* și a obținut cinci stele la testele de impact EuroNCAP. Are un design revoluționar și nu seamănă cu nici unul dintre concurenții săi din aceeași clasă.

Anul 2003 este unul foarte important pentru *Renault România*. Politica mondială a companiei *Renault* impune modele noi și nonconformiste, iar piața românească nu este cunoscută pentru atracția față de inovațiile în design. Prețul, siguranța și tehnologia s-ar putea să fie însă argumentele unui succes.

Noul *Mégane* se încadrează în politica descrisă mai sus și, în privința design-ului, păreri sunt în general împărțite între cei care-l consideră un succes și cei care-l numesc „o ciudățenie”. Inspirația vine de la modelul (inițial conceptul) *VelSatis*, plimbat de *Renault* pe la mai toate saioanele internaționale.

De necontestat sunt însă calitățile acestui model. Este singurul din clasă care a obținut punctaj maxim la testele EuroNCAP, are o ținută de drum excelentă și este plin de tehnologie.

Dotarea sa include: ABS, asistență la frânarea de urgență, control al tracțiunii care include și un sistem de control al tendințelor

subviratorii, precum și un sistem de monitorizare a presiunii aerului din roți. Accesul în mașină se face pe baza unei chei, pe care este suficient să o avari în buzunar, iar pentru pornire se apasă butonul start. Adio cheie de contact!

Chiar de la lansare vor fi disponibile cinci tipuri de motorizări. Trei vor fi pe benzină, iar două pe motorină. Seria motoarelor pe benzină este deschisă de un motor 1,4 l, 16 supape, 98 CP și se continuă cu motoarele de 1,6 l, 16 supape și 2 l, 16 supape de 115 CP și respectiv 136 CP. Cele două motoare diesel, dCi, beneficiază de tehnologia *common rail* și au capacitățile de 1,5 l și 1,9 l. Puterea extrasă din motoare este surprinzătoare și totodată o dovadă a avansului tehnologiei diesel din acest moment: 80 CP și 120 CP.

Mégane II, în versiunea *hatchback*, va fi lansat în România în luna aprilie, iar în toamnă vor fi importate și versiunile break și limuzină (versiunea *Classic* din acest moment).

Prețul noului model va fi mai mare cu maximum 5% față de versiunea în vânzare în acest moment. Prețul unui *Mégane hatchback* 1,6 l, 16 supape este, în acest moment, în România, de aproximativ 12.800 de euro.

text **Mugurel Mărgărit**

momentului

Marile sportive vin în România

Începând de anul acesta românii cu bani vor avea posibilitatea să achiziționeze modele de lux și supersport pe care nici unul dintre importatorii actuali nu le-au adus.

Mașini precum Aston Martin, Bentley, Rolls Royce sau Ferrari pot fi acum achiziționate prin intermediul firmei *Avangarde Automobile*. Până în acest moment, o astfel de mașină, care valorează uneori mai mult de 150.000 de euro, nu se cumpăra decât din exteriorul țării. O astfel de achiziție implica mai multe drumuri până la dealer-ul din afara țării, transportul automobilului în țară și un anevoios proces de înmatriculare.

Nici acum timpul de așteptare nu va fi cu mult mai mic, dar acesta variază de la un model la altul și de la o echipare la alta. Primele automobile sunt așteptate pe străzile noastre la începutul acestei veri.

În halul acesta arăta gazonul
stadionului Ghencea la meciul
România - Norvegia.
Un noroi parcă simbolic pentru
fotbalul românesc

Fotbal

La orizont: colapsul!

Aderarea României la Uniunea Europeană și primirea țării noastre în NATO se pare că vor impune unele cerințe mai ușor de îndeplinit decât exigențele pe care le preconizează UEFA în plan sportiv. Astfel, pentru a obține licența profesionistă, din sezonul 2004-2005 cluburile românești de fotbal vor trebui să atingă anumite standarde minime la care grupările occidentale au și ajuns. Situația nu ar fi trebuit să ne surprindă prea mult, întrucât idelle respective au fost anticipate, însă balcanismul nostru nu le-a dat prea mare atenție. Acum, când cuțitul a ajuns aproape la os, dirigitorii autohtoni încep să dea din colț în colț, cu lamentări de genul „Cel mari și bogat nu ne mai vor la masa lor”.

Concret, despre ce este vorba? Cum spuneam, până la începutul sezonului 2004-2005 (cu termen-limită anul 2010), formațiile românești vor trebui să îndeplinească o serie de criterii financiare, sportive, administrative sau de infrastructură. De exemplu, potrivit primei categorii, cluburile trebuie să adopte o **transparență financiară** prin care să dovedească în orice moment că nu au datorii financiare rezultate din activități de transfer sau față de angajați (prin care se înțeleg jucătorii, antrenorii și personalul administrativ). Dacă ne gândim numai la câte litigii există între cluburile noastre sau între acestea și propriii jucători (Sabin Ilie este ultimul caz de jucător devenit liber de contract din cauza neachitării

drepturilor bănești de către FC Național) ne dăm seama ușor că în Divizia A nu ar mai rămâne decât puține competitive sau – dacă regulamentele interne ar fi într-adevăr aplicate – echipe ca Steaua, FC Național, Oțelul și UTA ar suporta depunctări drastice. În planul infrastructurii, stadioanele trebuie să aibă **instalație de iluminat** (în momentul de față, doar Steaua, Rapid, FC Național, Astra, Farul, Bacăul dispun de așa ceva și, se pare, Dinamo va avea în curând), dar nu una oarecare, ci de **1.200 de lămpi**; **gazonul să fie practicabil** pe toată durata sezonului competițional UEFA (aici trebuie să ne amintim de pătaniile echipei naționale, care a pierdut meciurile cu Slovenia și Norvegia și din cauza noroiului; de asemenea, din cauza stării deplorabile a terenurilor, startul în returul campionatului a fost amânat cu o săptămână); suprafața de joc să aibă **dimensiunile de 105 m/68 m**; minimum o treime din tribune să fie acoperite, în special tribuna oficială și masa presei. Fără a se considera cumva jignite, este evident că unor echipe precum UTA (care a primit dispensă din partea LPF pentru utilizarea propriei arene) sau FC Național și Sportul Studențesc (care au făcut adevărate exhibiții de supraviețuire din punct de vedere material) le-ar fi practic imposibil să se mențină în primul eșalon. Ca să depășim puțin momentul dramatic, să redăm una dintre multele obligații care incumbă respectul față de publicul plătit: în fiecare tribună trebuie să fie ame-

najate **instalații sanitare** astfel încât la o mie de spectatori să revină opt pisoare și câte cinci toalete cu scaun atât pentru bărbați cât și pentru femei. Nu-i așa că vați destins puțin amintindu-vă cum suntem obligați să ne satisfacem nevoile fiziologice pe lângă garduri sau ziduri și prin vegetația din preajma stadioanelor? Doamne, dar noi, ziaristii, când vom beneficia de **intrare separată în stadion** (ne amintim cu groază de accesul la partida din grupele Ligii Campionilor dintre Steaua și PSG), **birou de presă** (în care jurnaliștii să nu mai fie agresați de suporterii, spunem noi), încăperi speciale unde să ne putem instala laptopuri (sau măcar o copertină, pentru ca intemperii să nu ne ude caielele de notițe). Cerințe care pot stâmi ilaritatea la noi, dar lucrurile firești în țările civilizate. (Observăm uimiți, prin 1990, într-o deplasare în străinătate a unei echipe românești, felul în care, cu o zi înaintea meciului, viitoarele gazde curătau locurile – pe scaune – cu detergenți frumos mirositori. Apropo: câte stadioane de la noi îndeplinesc o altă cerință – **minimum 3.000 de locuri pe scaune** individuale și – auziți! – cu spătare de cel puțin 30 cm înălțime.)

Revenind la tonul grav, să spunem că UEFA nu glumește deloc: a trimis pe adresa F.R.F. o amplă documentație însumând aproape 400 de pagini, iar în caz de neîndeplinire a cerințelor forului european, echipele românești nu vor mai fi – pur și simplu – acceptate în

Auto

Debut cu abandon

Afiat la al cincilea titlu mondial în *Formula 1*, fenomenalul pilot german Michael Schumacher (34 de ani) cochetează din când în când cu gândul la retragerea din Marele Circ. Dar ce poate face un român, care a câștigat de șapte ori campionatele naționale de raliuri și de viteză pe traseu montan în perioada 1990-2002 și, în plus, va împlini patru decenii de viață? Ei, bine, **Constantin „Titi” Aur** va continua! Fascinația vitezelor, îndemânarea tehnică de care dispune și experiența dobândită în Franța au fost numai unele dintre „cauzele” care l-au îndemnat să găsească o altă motivație decât aceea de a concura pe meleagurile autohtone și de a înregistra victorii în serie într-o monotonie oșitoare. Privatizarea a fost un prim pas și găsierea unor sponsori care să-i asigure oarecare independență financiară și mașini mai competitive a fost cel de-al doilea. Așa s-a făcut că, la sfârșitul anului trecut, Titi Aur a luat decizia de a se înscrie – în premieră pentru România – la Campionatul Mondial de Raliuri, grupa N (a doua ca viteză). Astfel se explică și renunțarea la *SEAT Cordoba WRC Evo 2*, căreia i-a luat locul *Mitsubishi Lancer Evo 7*, aceasta din urmă dispunând de caracteristici evident superioare.

Având ca obiectiv o clasare care să evite locurile inferioare, Aur și-a făcut debutul la C.M. în etapa din Suedia, ceea ce constituia prima participare integrală românească la o astfel de întrecere. Alături de copilul Silviu Moraru, dei doi compatrioți au avut de înfruntat un traseu alcătuit exclusiv din gheață și zăpadă. Etapa a constat din câte șase speciale în primele două zile și cinci în cea de-a treia zi. Deși aveau de suportat handicapul lipsei de experiență în asemenea condiții specifice, românii au avut o evoluție promițătoare, în speciala a treia obținând cel de-al 11-lea timp din 40 de competitori. Cea de-a doua zi le-a pus capăt aventurii: din cauza folosirii unor pneuri inadecvate s-a produs un derapaj continuat cu o ieșire în decor. Și nu a fost numai atât: o defecțiune la cutia de viteze și imposibilitatea unei remedieri în timpul prevăzut de regulament i-au obligat să abandoneze, ocupând totuși locul 33 din 37 de concurenți. Altfel, să notăm că învingătorul etapei a fost binecunoscutul driver finlandez Marcus Gronholm (*Peugeot*).

Epilogul s-a produs la revenirea echipajului nostru în țară, copilul Silviu Moraru (42 de ani) luând decizia de a se retrage din activitate (după ce a fost părtaș la ultimele două succese naționale ale lui Aur). În locul său fiind ales Adrian Bîrghea (34 de ani). Pentru noul cuplu, următoarea etapă va avea loc în luna aprilie, tocmai în îndepărtata Noua Zeelandă.

Nici stadionul Dinamo, al campioanei en-titre nu se poate lăuda. Suntem departe de aspectul marilor arene internaționale.

competițiile internaționale! Licența de club profesionist se va obține în fiecare an până la 31 mai, însă orice abatere pe parcursul anului de la normele UEFA duce la anularea acesteia, iar în cazul când este obținută fraudulos, clubul în cauză poate fi exclus din competiție.

O precizare se impune. Normele pe care UEFA le are în vedere nu urmăresc excluderea echipelor mici. Dimpotrivă, organismul cu sediul la Nyon caută să le „forțeze” pentru a ajunge oarecum la nivelul celor bogate. Acestea din urmă sunt cele cărora nu le convine să producă banii și să-i împartă cu cele sărace. Prin programul preconizat de licențiere, UEFA încearcă să ofere țărilor mici posibilitatea de a se apropia cât de cât de cele mari. În cadrul unui seminar desfășurat la Casa

Fotbalului, președintele F.R.F. a tras un semnal de alarmă în fața reprezentanților cluburilor din Divizia A: „Colapsul e aproape”. Recunoscând că „fotbalul românesc este la pământ din toate punctele de vedere – economic, corupție, aranjamente, arbitraje, observatori”, Mircea Sandu consideră că „Guvernul, Parlamentul României ar trebui să creeze cluburilor cadrul legislativ necesar dezvoltării fotbalului”. Nu încercăm nici un sentiment de satisfacție (Doamne ferește!), dar parcă același personaj susținea în urmă cu nu prea mulți ani autonomia până și față de Ministerul Tineretului și Sportului! Sau, cu alte prilejuri, interzicea ziariștilor accesul în sediul federal pe motiv că este o „instituție privată”.

echipa respectivă este calificată din ediția anterioară.

De menționat că UEFA controlează la fața locului – de cel puțin două ori pe an – modul de evaluare și de acordare a licenței. Încălcarea prevederilor stipulate în „manualul național” poate duce la neînscriserea echipei naționale în competițiile europene (asta ne-ar mai lipsi, de parcă nu avem destule emoții legate de dilema hamletiană a mediului cu Danemarca) și la ridicarea calității de licențiator a F.R.F.

Așadar, într-un timp destul de scurt – un an și jumătate – cluburile noastre de fotbal vor trebui să corespundă criteriilor ce emană dintr-un așa-zimit **Manual UEFA**, adaptat pentru România. În calitate de licențiator, Federația Română de Fotbal le solicită acestora, pentru sezonul 2003-2004, prezentarea unei documentații în vederea acordării licenței de club profesionist. Neacordarea licenței presupune neînscriserea în campionatul Diviziei A pentru următorul sezon și neparticiparea în cupele europene chiar dacă

Box

0 farsă de 6 milioane \$

Apelând la mijloacele propagandistice pe care le stăpânesc atât de bine, promotorii boxului profesionist au mai dat o lovitură prin organizarea a ceea ce s-ar numi o „sușă” pe meleagurile mioritice. În cadrul unei gale care a avut loc în 22 februarie, s-au întâlnit astfel pe ringul amenajat în Pyramid Arena din Memphis (Tennessee), printre altele, două perechi cel puțin ciudate. Într-una dintre acestea a fost vorba de **Tonya Harding** (32 de ani) și de **Samantha Browning** (21 de ani), într-alta de capul de afiș al reuniunii reprezentat de meciul „grelor” **Mike Tyson** și **Clifford Etienne**. Despre Tonya trebuie să spunem că s-a aflat la primul său meci din carieră, însă ea este nimeni alta decât fosta patinatoare americană suspendată din acest sport în 1994, datorită unui scandal (pur și simplu, a provocat accidentarea rivalei sale de atunci, Nancy Kerrigan). Faptul că a fost declarată învinsă la puncte, după 4 runde, are mai puțină importanță decât dorința ei de a reveni în atenția publică.

Tot o încercare de a reveni din umbră a fost și reaparitia în „careul magic” a americanului „Iron” Tyson după „scurt-circuitul” suferit – în același oraș – pe 8 iunie anul trecut, în fața britanicului Lennox Lewis. Cel mai tânăr campion mondial la categoria grea, ajuns acum la 36 de ani și 102 kg, Mike este cunoscut și prin viața privată destul de tumultuoasă. Probabil de aceea i s-a găsit și un adversar pe măsură, în persoana unui compatriot, Clifford Etienne (32 de ani), care a deprins tainele pugilismului într-o închisoare unde a petrecut zece ani. Iar pentru ca farsa (?) oferită celor 15.000 de spectatori – veniți să asiste la zece reprize de luptă presupusă dură – să fie totală, confruntarea dintre cei doi a durat doar 49 de secunde: Etienne s-a prăvălit la podea în urma primului pumn mai serios pe care l-a recepționat, dar câpătând o bursă de... un milion de dolari. Bineînțeles, „omul de oțel” a primit de cinci ori mai mult, bani care îi vor acoperi o parte din cele 6,5 milioane de dolari datorate ultimei soții de care s-a despărțit. Alde Don King și-au primit și ei partea, toată lumea mulțumită, așadar...

Pagini realizate de **Pompiliu L. Dumitrescu**

NITA'S EUROPEAN BAKERY

*Cofetăria Nită din New-York
vă așteaptă s-o vizitați când aveți
ocazia și să faceți cunoștință
cu produsele tradiționale românești*

**40-10 Greenpoint Ave.
Sunnyside, L.I.C., N.Y. 11104
Tel: 718-784-4047**

iVenit. iVăzut. iAles.

Pentru că vindem computere diferite, am învățat să fim alfel.
Să fim simpli, eficienți, de încredere.

Alfel spus, am învățat să fim la înălțimea computerelor pe care le promovăm. Și la înălțimea așteptărilor clienților noștri.

Dacă vrei un calculator diferit, servicii deosebite sau pur și simplu o informație apăsătoare, alege un dealer care gândește alfel.

NouMax

Str. J.S. Bach, Nr. 1A, Sc B, Ap. 20, București, Sector 2.

Tel: (4021) 230 7057, (4021) 231 0361,

Fax: (4021) 230 2704, E-mail: noumax@itcnet.ro

Authorized Dealer
and Service Provider

ascultă ce mică e lumea!

"Altfel Spus"

știri de ultimă oră la prima oră

08:20

07:45 și 08:45

07:50 și 09:45

06:50 și 09:20

07:23 și 08:50

06:43 și 09:15

reportajul zilei,
revista presei europene,
invitatul dimineții,
sport,
rubrica economică,
cronica internațională.

"Altfel Spus" îți aduce lumea mai aproape!
În fiecare dimineață, între **6:30 și 10:00**,
Constantin Drăgari duce vorba de la București la
Paris ca să ai informații românești și internaționale.
Ești în direct cu Mircea Iorgulescu, Matei Visniec,
Dinu Flămând, Sorin Pamfil și două redacții Radio
France Internationale.

delta fi 93.5 fm

www.deltarfi.ro

Caracteristica lunii martie

În această lună conjunctura astrală va favoriza activitățile practice. Inițiativele în domeniul serviciului au șanse să se concretizeze în realizări durabile. Pot să apară rezultate ale eforturilor depuse până acum.

Cristina Vanea

Berbec (21.03. - 20.04)

Veți avea tendința să vă implicați în diverse activități fără o matură chibzuință. Încercați să dați dovadă de tact și diplomatie, altfel veți fi angrenat în mai multe conflicte care vă vor obosea. Entuziasmul sentimental va fi mare.

Leu (23.07 - 23.08)

Conjunctura astrală vă favorizează dar totuși lucrurile nu se rezolvă atât de repede pe cât v-ați dori. Nu trebuie să fiți stresat, este o situație de scurtă durată. Puteți avea încredere, rezultatele vor apărea în scurt timp și vor fi cât se poate de bune.

Săgetător (23.11 - 21.12)

Activitățile domestice nu mai pot fi amânate. Chiar dacă vă plictisesc micile reparații, curățenia trebuie făcută, chiar dacă nu veți beneficia de nici un sprijin. Evitați să vă impuneți punctele de vedere în familie deoarece nu veți reuși decât să vă enervați.

Taur (21.04 - 20.05)

Veți avea ocazia să vă lărgiți cercul de prieteni; mare atenție însă, căci există cineva care nu vă prea iubește și care vă vorbește de rău. În plan socio-profesional ați putea avea unele realizări care vor demonstra că nu ați muncit degeaba.

Fecioară (24.08 - 22.09)

Reușiți să vă canalizați energia astfel încât să profitați la maximum de ea. Vă implicați în tot mai multe activități ceea ce vă va aduce aprecierea celor din jur. Din punct de vedere sentimental ați putea avea o surpriză plăcută care vă va ajuta să depășiți neplăcerile cotidiene.

Capricorn (22.12 - 20.01)

Sunteți dinamic, vioi, plin de inițiative. Este o perioadă în care ați putea realiza lucruri deosebite atât în chestiunile practice, cât și în activitățile intelectuale în care sunteți implicat. Totuși, pe cât posibil, evitați să vă suprasolicitați.

Gemeni (21.05 - 21.06)

În ansamblu, conjunctura astrală vă avantajează. Este posibil să faceți cheltuieli pentru îmbunătățirea confortului personal, ceea ce vă va face mare plăcere. Nu vor lipsi ocaziile de a face mici schimbări legate de profesie, dar în această situație ar fi bine să fiți prudent.

Balanță (23.09 - 23.10)

Pe acasă este ceva care vă irită iar rezolvarea nu va veni prea repede. În timpul liber compania ființei iubite se va arăta deosebit de bine venită. Nu vor lipsi ocaziile de a petrece clipe excelente în compania celor din anturajul apropiat.

Vărsător (21.01 - 18.02)

Chestiunile financiare vă vor interesa în mod special în perioada aceasta. Dacă aveți de făcut o cumpăratură de mai mari dimensiuni, conjunctura astrală vă este favorabilă. Oricum, veți cheltui bani cu mare plăcere. Din punctul de vedere al sănătății ar fi bine să fiți prudent.

Rac (22.06 - 22.07)

Relația cu partenerul ar putea fi tensionată. Neînțelegerile cu colaboratorii vă vor marca. Din fericire, câștigurile pe care le veți avea prin intermediul colaborărilor și activităților de parteneriat vă vor îmbunătăți considerabil starea de spirit.

Scorpion (24.10 - 22.11)

Rudele apropiate vă vor face o bucurie. De altfel, relația cu aceștia se îmbunătățește pe zi ce trece. Relațiile comerciale vă sunt favorabile cu condiția să nu vă lăsați influențat de persoanele mai tinere din jurul dv. Nu neglijați nici activitățile gospodărești.

Pesci (19.02. - 20.03)

Reușiți să vă mobilizați cu mai multă ușurință, dar nu este cazul să vă implicați în prea multe activități deodată. Inspirația v-ar putea ajuta să faceți o investiție care își va arăta roadele într-un viitor apropiat. Sunt șanse să vă lărgiți cercul de prieteni.

CONCURS

INCĂLZEȘTE INIMA
Nume:
Prenume:
Vârsta:
Profesiă:
Stare civilă:
Adresa:
Telefon:

4 PREMII "SANKT PETERSBURG" PE ADRESA DIN NEAVOASTRĂ!

Citiți cu atenție articolele din acest număr al revistei și veți reuși, într-un mod plăcut să vă încălziți inima. Răspundeți corect la întrebarea de mai jos, și puteți câștiga unul din cele 4 premii:

4 premii a câte: 1 bax de votcă "SANKT PETERSBURG" de 0,7 l.

Completati talonul și expediați-l, până pe data de 26 martie 2003, împreună cu răspunsul pe adresa: Publicitatea Flacăra, București, sectorul 1, Pista Presei nr. 1, cod 71341.

ÎNTREBARE

La câți ani de închisoare au fost condamnați soții Obrică?

RĂSPUNS:

.....

Comisia de
jurare de

Sankt Petersburg,

de la data 27.03.03

Aurel Drăghici,

președinte al comisiei

Aurelian Leustean,

membru al comisiei

Maria Petrovi,

președinte

Ida Jakob,

membru al comisiei

GRAWE ROMÂNIA

Asigurare SA

Asigurarea de partea *Ta*.

Grawe Romania – Asigurarea de partea TA Grawe – 175 de ani de experiență

Grazer Wechselseitige Versicherung (Grawe) și-a construit puterea financiară de-a lungul a 175 de ani de experiență. Compania a fost înființată în anul 1828 de către Arhiducele Johann de Austria, astăzi fiind unul dintre cele mai mari concerne de asigurări din Austria.

Un argument puternic, datorită căruia toți clienții au încredere în faptul că investițiile lor se află pe mâini sigure.

Unul dintre marile concerne financiare din Austria, prezente în ROMÂNIA

Prin achiziționarea participațiilor la bănci și firme de investiții și a unor firme din domeniul imobiliar și de leasing Grawe devine una dintre cele mai mari firme de asigurări din Austria.

Astăzi, domeniul de activitate al concernului acoperă, cu excepția asigurărilor de sănătate, întreaga paletă a asigurărilor: de accidente, de viață/pensie, de locuințe, de credite, agricole, de răspundere împotriva riscurilor financiare.

Evoluția internațională a Societății

La începutul anilor '90, Grazer Wechselseitige Versicherung a fost una dintre puținele companii de asigurări vest-europene care și-au concentrat atenția asupra piețelor Europei Centrale și de Est, fiind prezentă în Slovenia, Croația, Ungaria, Jugoslavia, Bosnia, Bulgaria, Ucraina.

Focalizându-și concentrându-și atenția pe domeniul în care grupul internațional Grawe are expertiza și competențele cele mai mari, Grawe România își începe activitatea în octombrie 2000, vizând exclusiv domeniul asigurărilor de viață. Deținând 99,75% din pachetul de acțiuni, grupul Grawe este acționarul majoritar al companiei românești.

De la intrarea pe piață și până în prezent (octombrie 2000-decembrie 2002), seriozitatea și profesionalismul companiei au determinat un număr de peste 15.000 de clienți să opteze pentru produsele propuse. După doar un an de activitate, la sfârșitul anului 2001, Grawe România a ocupat locul 10 în topul asigurărilor care practică asigurări de viață.

Office: RO-70146, București, sector 1
Str. Anastasie Simu nr. 1
tel.: +40- 21-3126003, 3126476
fax: +40- 21-3125044

NK CABLES

2, Expozitel Blvd., WTC
Entrance F, 1st Floor
763341 Bucharest, Romania
Telephone: +4021 202 3057
Telefax: +4021 202 3100
e-mail: vladimir@nkcables.ro
Website: www.nkcables.ro

CICĂ VIN ĂȘTIA
SĂ NE ÎNTREBE
DE AVERI!
IO N-AM
VERI!!

MAMĂ,
TREBUIE SĂ DAU JOS
FAIANȚA!

RIRI,
N-AM CE FACE,
TE TAI!

ÎMI TINETI DV. ASTEA
PÂNĂ TRECE
COMISIA?

ÎI CAUTĂ P-ĂIA CARE
AU RESTANȚE? DE ĂIA
CARE
AU PLĂȚIT,
DE UNDE AU
BANI? NOI
AM PLĂȚIT
DIN
GREȘALĂ!

15

Averea
la control!

REȚELE

- servere
- stații de lucru
- consultanță
- proiectare
- instalare
- configurare

SERVICE

- service autorizat pentru monitoare PHILIPS
- calculatoare
- up-grade
- instalari

**Ca să stai liniștit,
apelează la profesioniști!**

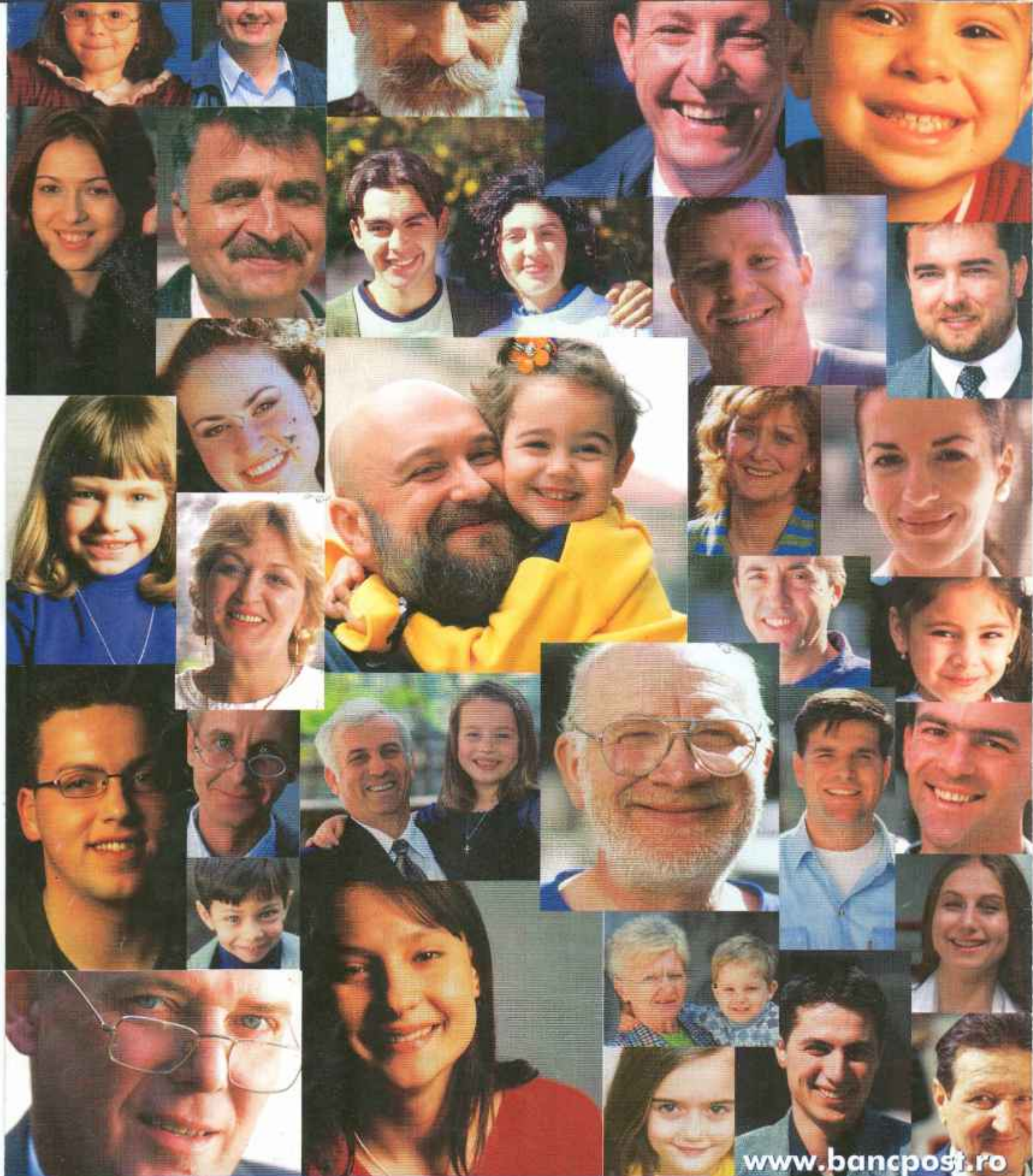

Blue Ridge
International
Computers S.R.L.

▶ **MAGAZIN**
Sos. Stefan cel Mare 50 Sector 2 Bucuresti
Tel.: 210.68.28 Fax: 211.69.68 e-mail: sales@blueridge.ro

▶ **SERVICE**
Str. Mihai Eminescu 115 Sector 2 Bucuresti
Tel.: 210.19.69 Fax: 211.73.68 e-mail: office@blueridge.ro

ISO 9001

www.bancpost.ro

BANC POST
O bancă a tuturor